

BOKN KOMMUNE

KOMMUNESTYRET

MØTEINNKALLING

Møtedato: 07.03.2017
Møtestad: Boknatun
Møtetid: Kl. 19:00

Før møtestart blir det informert om IKT/innbyggjardialog v/ IKT-sjef og kultursjef.

Den som har lovleg forfall, eller er ugild i nokon av sakene, må melda frå så snart råd er, tlf. 52 75 25 00, slik at varamedlem kan bli innkalla. Varamedlemer møter etter nærare innkalling.

Dokument som ikkje er tilsende, kan du få kopi av på Boknatun. Dokument som ikkje er offentlege, vil bli utleverte i møtet. Dersom medlemene på førehand ønskjer å gjere seg kjent med innhaldet i desse dokumenta, er dei tilgjengelege på rådhuset.

Bokn kommune
28. februar 2017

Tormod Våga
Ordførar

Jan Erik Nygaard
sekretær

Kjørereregler for Kommunestyret

1. Kleskoden skal være «pent antrukket».
2. Vi viser respekt og er høflege når vi snakkar med kvarandre. Vi skal be om ordet og ikkje avbryte kvarandre. Sak og person skal haldast frå kvarandre. Vi skal vere saklege og halde taletida. I debatt skal ein rette henvendingar/kommentarar til ordstyrar.
3. Om ein er ugild i einskildsaker fråtrer ein stolen. Ein kan bli i rommet, og opptre med respekt overfor handsaminga av saka.
4. Vi ynskjer å bli oppfatta som ansvarlege og engasjerte, seriøse og tydelege. Vi skal framstå som saklege og løysingsorienterte, pålitelege og inkluderande.
5. I ombudsrolla ynskjer vi å bli oppfatta som saklege, tilgjengelege og lojale mot avgjersler. Vi skal vere positive rollemodellar og gode talerøyr for innbyggjarane.
6. Vi gjer kvarandre gode som politikarar ved å gje positive tilbakemeldingar, har respekt, støttar og framsnakkar kvarandre.
7. Vi gjer administrasjonen god ved å gje konstruktive tilbakemeldingar og tydelege signal i saker. Vi skal vere tydelege i kva rolle vi har. God kommunikasjon skal ligge til grunn for dialogen.
8. Administrasjonen gjere oss gode ved å gje tilbakemeldingar og tydelege signal, vise til avgrensingar og mogelege val. Saksframstillingar skal vere faglege og informative. Administrasjonen skal vere tydelege i kva rolle dei har. God kommunikasjon skal ligge til grunn for dialogen.
9. Vi kan bli meir effektive i dialog med innbyggjarane ved å ha ei god og informativ heimeside som skal vere tilgjengeleg, samt å nytte sosiale medier for informasjon. Heimesida skal innehalde informasjon om viktige pågåande saker. Kommunen har ansvar for å dele informasjonen på offentlige arenaer.

Sakliste

Sak nr.	Saktittel
001/17	Godkjenning av møtebok frå møte 13.12.2016
002/17	Val av vara til felles forliksråd for Tysvær og Bokn kommune for perioden 2017 - 2020.
003/17	Startlån og tilskot 2017
004/17	Godtgjersle for møter i byggekomiteen for nye omsorgsbustader og for omstillingsutvalet i Bokn kommune
005/17	Digitaliseringsstrategi Bokn kommune
006/17	Godkjenning av selskapsavtale for Haugaland brann og redning IKS.
007/17	Ny eierstrategi Karmsund havn IKS.
008/17	Regionalplan for areal og transport - uttale frå Bokn.
009/17	Utviklingsplan for Haugesundregionen. Høring i kommunene.
010/17	Kontrollutvalet si årsmelding 2016
011/17	Administrasjonsutval - samansetning og reglement.
012/17	Endring av kommuneplan - finansiering.
013/17	Meldingssaker til kommunestyremøte 07.03.2017

BOKN KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Kommunestyret	07.03.2017	001/17	GRS

Saksansv.: Gro Sørensen	Arkiv: K1-033, K3- &17	Arkivsaknr: 17/13
	Objekt:	

Godkjenning av møtebok frå møte 13.12.2016

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Møteboka vert godkjent slik ho ligg føre.

BOKN KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Kommunestyret	07.03.2017	002/17	JEN

Saksansv.: Jan Erik Nygaard	Arkiv: K1-033	Arkivsaknr
	Objekt:	16/44

Val av vara til felles forlikråd for Tysvær og Bokn kommune for perioden 2017 - 2020.

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottakar	Tittel
----	---	----------	-------------------	--------

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

19.12.2016 FORMANNSKAPET

FS-089/16 VEDTAK:

Formannskapet vedtok samrøystes å velge Kurt Jøsang til vararepresentant frå Bokn kommune til felles forlikråd for Tysvær kommune og Bokn kommune for perioden 2017 – 2020. Han erstattar tidligare vald varamedlem Ann Jeanett S. Olausen.

Kva saka gjeld:

Val av varamedlem til felles forliksråd Tysvær og Bokn kommune for perioden 2017 -2020.

Bakgrunn for saka:

Bokn kommunestyre i møte 15.11.2016 valde i sak 052/16 følgjande representantar til felles forliksråd for Tysvær kommune og Bokn kommune for perioden 2017 – 2020:

Sigrunn Hole Hosaas vart valgt som medlem

Ann Jeanette Olaussen vart valgt som varamedlem

Det må nå velgjast nytt varamedlem frå Bokn kommune til felles forliksråd for Tysvær og Bokn kommune grunna kjønnskvoeringsreglar. Bokn kommune må velgja eit mannleg varamedlem frå Bokn for perioden.

BOKN KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Formannskapet	24.01.2017	005/17	ABRN
Kommunestyret	07.03.2017	003/17	ABRN

Saksansv.: Anne Birgitte R. Nordgård	Arkiv: K1-251	Arkivsaknr
	Objekt:	16/637

Startlån og tilskot 2017

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottakar	Tittel
1	I	20.12.2016	Husbanken	Informasjonsbrev om startlån, tilskot til etablering og tilskot til tilpassing, aktiviteter og frister 2017

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

Forskrift frå Husbanken om startlån
Kommunale retningslinjer for startlånordninga
Startlån og tilskot – søknads- og rapporteringsfristar for 2017

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Bokn kommunestyre vedtar å ikkje ta opp Startlån frå husbanken i 2017 for vidare tildeling.

Bokn kommunestyre vedtar å søkje Husbanken om kr 1.000.000,- i tilskot

24.01.2017 FORMANNSKAPET

FS-005/17 VEDTAK:

Formannskapet rår til at Rådmannen sitt forslag vert vedtatt. Vedtaket var samrøysta.

Kva saka gjeld:

Søknad Innlån Startlån og søknad om tilskot

Bakgrunn for saka:

Husbanken har invitert kommunane til og oppta nytt innlån for utlån til startlånsøkarar for 2017 samt å søkje tilskot.

Saksutgreiing:

Bokn kommune har sidan Startlånordninga vart introdusert av Husbanken, hatt denne ordninga som eit tilbod til folk som bygger eller kjøper bustad. Retningslinjene for tildeling har endra seg. Der unge i etableringsfasen før var i målgruppa er dei no ikkje det lenger. Startlåna skal no ha ein tydligare sosial profil. Dei personane som langvarig vil ha problem med å finansiera ein bustad av ymse årsaker er no fremste målgruppe.

Husbanken oppmodar kommunane om å bruke dei forskjellige virkemidla til saman.

Kommunen har per i dag kr. 6.528.127,- til utlån av startlån og innvilga kr. 842.750,- som enda ikkje er utbetalt.

Kommunen har då per i dag kr. 5.685.377,- til startlån.

Tilskot

I byrjinga av 2016 hadde kommunen 50.300,- i tilskotsmidlar. Det er nå minus 2.048,- i tilskotsmidlar i januar 2017.

Tilskot til etablering er ei ordning som kan kombinerast med startlån for barnefamiljar med langvarige bustadfinansieringsproblem og for flykningar.

Tilskot til utbetring skal medverke til at personar med behov for tilpassa bustad får naudsynt finansiering for å tilpasse bustaden sin.

Vurdering:

Startlån har fungert bra i kommunen gjennom dei åra det har vert gitt. Per i dag har kommunen i overkant av 8 millionar i uteståande lån.

Som det går fram av saksutgreiinga er det ein god del midlar igjen til utdeling av Startlån. Med innstramma i kriteria vil færre søkjarar enn tidligare få Startlån. Behovet for innlån må vurderast i samanheng med utbyggingsplanar og også om det vil bli aktuelt å ta mot flyktningar.

Det er sannsynleg at behov for tilskot til tilpassing/utbetring vil auke som følge av ein aldrande befolkning.

Med så lite midlar igjen i høve til tilskotsordninga meiner ein at det bør søkjast om tildeling av tilskotsmidlar.

Kommuner

BOKN KOMMUNE	
Sak: 16/637-1	3910
Saksansv.: ABRM	U.Off §: ✓
Arkivkode: 251	Dato: 21.12.16

Informasjonsbrev om startlån, tilskot til etablering og tilskot til tilpassing i 2017

Kommunane sin aktive og gode bruk av dei personretta verkemidla bidrar til å stabilisere busituasjonen for vanskelegstilte, og å betre oppvekstvilkåra for barn som er i ein utsett situasjon. Husbanken takkar for ein viktig innsats og godt samarbeid i 2016. Vi ser fram til vidare samarbeid i 2017.

I dette brevet informerer vi om neste års mogelegheit til bruk av startlån, tilskot til etablering og tilskot til tilpassing, søknadsfrister og rutinar knytt til dette.

Aktivitetar og fristar i 2017

Aktivitet	Frist
Søknad om startlån og tilskot for vidaretildeling	31.01.2017
Årsrapportering på bruk av startlån, tilskot til etablering og tilpassing	10.02.2017
Rapportere utbetaling av startlån, tilskot til etablering og tilpassing	Kontinuerleg
Innsending av kommunen sine retningslinjer	Berre ved endring

Søknad for 2017

Søknad om startlån, tilskot til etablering og tilskot til tilpassing skal fyllast ut på same søknadsskjema. Dette skjemaet heter [HB 7.S.04 \(N\) - Søknad om startlån og tilskot for vidaretildeling](#).

Husbankens programkommunar skal i tillegg sende inn behovsmelding.

De sender søknadsskjemaet til post@husbanken.no, og treng ikkje å sende inn papirversjon når dykk sender søknaden på e-post.

Årsrapportering

I tillegg skal de senda inn ein samla årsrapport til Husbanken:

- Dei som saksbehandlar i StartSak og dei som enkeltrapporterer i StartRap skal sende årsrapport i StartRap.
- Alle skal rapportere på påslag, tapsfondet sin storleik og avkastning i StartRap.

Er du usikker på korleis du skal rapportere i StartRap, finn du informasjon om dette i rettleiaren [HB 7.C.19 – «Veileder for rapportering på startlån og tilskudd til tilpassing og etablering»](#).

Kontinuerleg rapportering

Utbetaling av startlån og tilskot til etablering og tilpassing skal de rapportere kontinuerleg gjennom StartSak og StartRap. Dei som ikkje brukar StartSak, skal rapportere kontinuerleg på avslag og utbetaling i StartRap. Rapporteringa gjeld for både startlån og tilskot. Om de ikkje rapporterer, kan det få konsekvens for neste års tildeling.

Vår kontaktperson

Besøksadresse
Torvgata 2
Bodø
post@husbanken.no

Sentralbord
22 96 16 00
www.husbanken.no

Kontonr.

Org.nr.
942 114 184

Endring av retningslinjer

Ein del kommunar har eigne retningslinjer for tildeling av startlån og tilskot. Dersom desse blir endra i 2017, må de sende den nye versjonen til Husbanken.

Kva er nytt i 2017?

Ny kategori ved rapportering av utbetalte startlån

Frå 1.1 2017 innfører vi ein ny kategori ved utbetaling av startlån. Den nye kategorien heiter «Sosiale forhold». Forskriften gir unntak for sparekravet og (ytterlegare) krav til langvarigheit for barnefamiljar og for husstandar med særlege helsemessige eller sosiale forhold. Ny kategori skal gjere det enklare å fange opp tal på husstandar som får startlån med bakgrunn i sosiale forhold.

Nytt saksbehandlingssystem for startlån og tilskot i 2017

I løpet av hausten 2017 vil ny saksbehandlingssystem bli lansert for alle kommunar. Denne vil gradvis ta over for StartSak. Fram til lansering av eit komplett system, vil alle saksbehandlarar få høve til å teste dei nye funksjonane etter kvart som dei blir ferdige. En liten del av kommunane har til no teke i bruk KS sitt FIKS-rammeverk for automatisk journalføring i eige saks/arkivsystem. Tilbakemelding frå desse er positive, og vi anbefaler fleire kommunar å tilretteleggje for dette. Det vil effektivisere arbeidet med saksbehandlinga.

Veiviser Bolig for velferd

Veiviseren.no er ein digital verktøykasse utvikla primært for kommunane. Mange har behov for samansette tenester. I Veiviseren har vi samla «alt på ein stad» innanfor bustad- og tenesteområde både på strategisk og operativt nivå. Veiviseren inneheld tema som: kommunal planlegging, busetting av vanskelegstilte, integrering, innovasjon, oppfylgjande tenester med meir. For saksbehandlar som jobbar med startlån og tilskot er prosessen «[Bidra til kjøp av bolig med startlån og ev. tilskudd](#)», særleg aktuell.

Husbanken tildeler startlån i to omgangar

De må søke om ynskt total låneramme for heile året innan fristen. De kan unntaksvis søke om startlånmidlar etter fristen. Tildeling føreset då at Husbanken har tilgjengelege midlar. Bevilga beløp blir overført kommunane i to tildelingar:

- Første tildeling består av 70% av tildelt ramme (80% for programkommunar). Vi har som mål at dette skal vere løyvd til kommunane seinast 1. mars 2017. Dersom alle søknadane frå kommunane totalt overstig Husbankens startlånramme for 2017, vil vi tildele ein del av det beløpet det er søkt om. Dei som søker om mindre enn 20 millionar får alt i éin tildeling.
- Andre tildeling består av resterande 30% av tildelt ramme (20% for programkommunar). Beløpet skal vere løyvd kommunane seinast 20. september 2017. Vi kontaktar kvar enkelt kommune i førekant for å avklare om de treng heile beløpet det er søkt om.

Antatt behov kan reknast ut gjennom å sjå på forbruk tidlegare på året, og ved å setje opp eigne prognosar for bruk av startlån resten av året.

Startlån og tilskot til etablering – føringar og prioriteringer

Startlån og tilskot til etablering skal bidra til at husstandar med langvarige bustadfinansieringsproblem skal kunne skaffe seg en eigna bustad og behalde den.

Prioriterte grupper er:

- Barnefamiljar med behov for eigna og stabil busituasjon skal utgjere minst 50% av totalt tal på husstandar som får startlån og tilskot til etablering.

- Personar som bur i kommunal bustad, spesielt flyktningar med (mogelegheit for) stabil inntekt.
- Personar som står i fare for å miste bustaden og som klarar å behalde bustaden ved refinansiering.
- Personar med låg, men stabil og føreseieleg inntekt, som ikkje har mogelegheit for å spare opp eigenkapital.

For å nytte ut potensialet i ordningane er det viktig å sjå startlån og tilskot til etablering i samanheng. Behovet for tilskot kan reduserast ved tilbod om fast rente og 50-års nedbetalingstid på startlånet. Slik kan den totale tilskotspotten hjelpe fleire vanskelegstilte husstandar.

Ved fordeling av midlar prioriterer Husbanken kommunar som deltek i Husbankens bustadprogram og kommunar med dei største bustadsosiale utfordringane. Ubrukte midlar og effekt ved heilskapleg verkemiddelbruk blir òg vektlagt.

Tilskot til tilpassing – føringar og prioriteringar

Tilskotet skal bidra til at personer med behov for tilpassa bustad får nødvendig finansiering. Det skal også bidra til å auke tilgjenge i bustadmassen. Ved tildeling av tilskot i 2017 gjeld desse prioriteringane:

1. Minst 40 prosent av tilsegna skal gå til familiar som har barn med funksjonshemming, som i tillegg har behov for tilpassing av bustaden.
2. Husstandar med behov for tilpassing og svak økonomi.
3. Husstandar med behov for tilpassing og normal/god økonomi.
4. Husstandar som ynskjer å tilrettelegge for framtidige behov for tilpassing.

Høve til å overføre mellom tilskotsordningane

Kommunane kan overføre tilskotsmidler for 2016 og 2017 mellom rammene for tilskot til etablering og tilskot til tilpassing. Dette gir kommunane større handlingsrom og fleksibilitet.

Middel til tapsfond?

Tapsfond skal sikre kommunen mot økonomiske tap på startlån. Etter søknad frå kommunen kan Husbanken unntaksvis gi løyve til søknad om å setje av tildelt tilskot til etablering i tapsfond. Kommunar som ikkje tek i mot tilskotssmidlar i 2017, kan òg søkje om å få setje av midlar i tapsfond. Søknad om dette kan sendast til det regionale kontoret i Husbanken. Det er ikkje utarbeidd eige søknadsskjema for denne ordninga.

Meir informasjon i [Retningslinjer om tapsdeling, tapsfond og administrering av startlån](#).

Utbetaling

Tilskot blir utbetalt kontinuerleg etter tildelinga. Startlån blir utbetalt etter at Husbanken har motteke underskrive låneavtale, kommunestyrevedtak og eventuelt fylkesmannen si godkjenning.

Kunngjering

Ordninga skal kunngjerast i lokalaviser og på kommunen sine nettsider, slik at dei blir gjort kjent for kommunen sine innbyggjarar. Dette gjeld òg startlån, slik at denne ordninga blir betre kjent.

Med helsing
HUSBANKEN

BOKN KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Formannskapet	21.02.2017	016/17	JEN
Kommunestyret	07.03.2017	004/17	JEN

Saksansv.: Jan Erik Nygaard	Arkiv: K1-082 Objekt:	Arkivsaknr 17/145
-----------------------------	--------------------------	----------------------

Godtgjersle for møter i byggekomiteen for nye omsorgsbustader og for omstillingsutvalet i Bokn kommune

Dokumentliste:

Aktuelle lover, forskrifter, avtalar m.m.:

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

1. Kommunestyre vedtek at det vert utbetalt ei møtegodtgjersle på kr. 300,- pr. møte i Byggekomiteen for nye omsorgsbustader for medlemane og kommunalsjef tenester.
2. Kommunestyre vedtek at det vert utbetalt ei møtegodtgjersle på kr 300,- pr. møte i Omstillingsutvalet for medlemmar, ordførar, varaordførar og rådmann.
3. Godtgjersle for tapt arbeidsforteneste blir utbetalt etter kommunen sitt regelverk for møtegodtgjersler for politiske valde i dei tilfella møte blir held i møtedeltakerane si ordinære arbeidstid og etter dokumentasjon frå arbeidsgjevar om trekk i løn.

Boknatun, 13. februar 2017

Jan Erik Nygaard
Rådmann

Gro A. Sørensen
leiar i servicetorget

21.02.2017 FORMANNSKAPET

FS-016/17 VEDTAK:

Eit samrøysta Formannskap rår til at rådmannen sitt vedtak vert vedtatt.

Kva saka gjeld:

Møtegodtgjersle for møter i ad-hoc utval som Byggekomiteen for nye omsorgsbustader og for Omstillingsutvalet i Bokn kommune.

Bakgrunn for saka:

Etter kommunen sine reglar for møtegodtgjersle må det gjerast særskilt vedtak om det skal utbetalast møtegodtgjersle for møter i adhoc-utval som for eksempel Byggekomiteen for nye omsorgsbustader og nyoppretta Omstillingsutval i Bokn kommune.

Saksutgreiing:

Møtegodtgjersle for formannskapet er kr. 600,- pr. møte, forvaltningsstyret har kr. 550,- og andre utval som kontrollutvalet har kr. 300,- pr. møte.

Arbeidet i Byggekomiteen for omsorgsbustader har så langt vore omfattande, og ein har hatt fleire møter også før ekstern Prosjektleder blei tilsett og fram til nå. Møta er som oftast lagt til dagtid.

Det er òg grunn til å tru at det vil bli mange møter vidare, inntil ombygging og påbygging er ferdigstilt.

Omstillingsutvalet i Bokn kommune er oppretta 24.01.2017 av formannskapet og skal starte sine møter i snarleg framtid. Tidspunkt for møta er ikkje avklart, om det skal skje på dagtid eller kveld. Uansett vil også utvalet sitt arbeid bli omfattande.

I dei tilfella deltakerane møter på dagtid i desse utvala kan det resultere i at deira arbeidsgjevarar trekk deltakerane i løn. Ein må i desse tilfella kunne betale erstatning for tapt arbeidsforteneste etter dei reglane som er skrevet i Bokn kommune sitt reglement for møtegodtgjersler.

Vurdering:

Rådmannen vil rå til at det blir utbetalt ei møtegodtgjersle på kr. 300,- pr. møte både for medlemmane i dei to utvala og sekretariat, og for ordførar, varaordørar og rådmann der dei møter.

BOKN KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Formannskapet	24.01.2017	006/17	SMG
Seniorråd/råd for eldre og funksjonshemma	21.02.2017	006/17	SMG
Kommunestyret	07.03.2017	005/17	SMG

Saksansv.: Stein Magnar Askeland-Gjerde	Arkiv: K1-031	Arkivsaknr
	Objekt:	17/32

Digitaliseringsstrategi Bokn kommune

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottakar	Tittel
2	N	13.01.2017	Rådmann - Jan Erik Nygaard	Digitaliseringsstrategi Bokn kommune

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Digitaliseringsstrategi for Bokn kommune blir vedteken av formannskapet og kommunestyret og skal rullerast årleg saman med økonomiplanen.

21.02.2017 SENIORRÅD/RÅD FOR ELDRE OG FUNKSJONSHEMMA

SB-006/17 VEDTAK:

Seniorrådet tek Digitaliseringsstrategien til etterretning.

24.01.2017 FORMANNSKAPET

FS-006/17 VEDTAK:

Rådmannen sitt forslag vart samrøysta vedtatt.

Kva saka gjeld:

Det er viktig for ein kommune å ha ein digitaliseringsstrategi. Målet med ein slik strategi er å legge til rette for auka bruk av teknologi for å betre dialog men egne innbyggjarar, næringsliv og samfunnet elles. I tillegg skal auka bruk av teknologi føre til meir effektive og betre arbeidsprosessar med høgare kvalitet i organisasjonen.

Bakgrunn for saka:

I Bokn kommune ser administrasjonen behovet for ein overordna plan for digitalisering som eit styringsdokument for handlingsplanar knytt til fokusområda i strategien. Desse er *1) digital dialog og sjølvbetening med fokus på innbyggjar og næringsliv, 2) kompetanse og strategisk bruk av IKT, 3) arkiv og dokumenthandsaming, 4) personvern og informasjonstryggleik og 5) arkitektur og standardisering.*

Digitaliseringsstrategien for Bokn kommune byggjer på «Digitaliseringsstrategi 2013-2016 for kommuner og fylkeskommuner»¹ utarbeida av KS som igjen byggjer på Meld.St.27 Melding til Stortinget «Digital Agenda for Norge. IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet.»²

Saksutgreiing:

Framlegg til digitaliseringsstrategi ligg ved saka. Dokumentet er utarbeidd med tanke på vidare arbeid med handlingsplanar for dei enkelte fokusområda. Det kan også vere slik at fokusområda blir særskilt vekta i andre handlingsplanar som kommune utarbeider heller enn i eigen handlingsplan. Fokusområde 2 kan vere eit døme på dette, kompetanseplanar for dei ulike einingane i kommunen skal ivareta og legge til rette for auka kompetanse om digitalisering.

Vurdering:

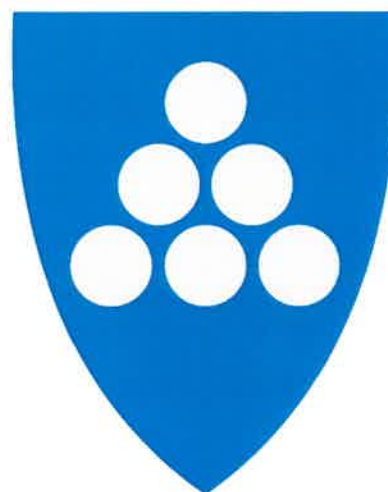
Digitaliseringsstrategien kan bli vedteken slik den ligg no. KS kjem med ein fornya versjon i løpet av våren 2017. Dette kan medføre endringar i strategien i løpet av 2017. Digitalisering er eit tema som er i dynamisk utvikling, det skjer gjerne mykje på kort tid. Derfor vil det vere viktig med ei årleg rullering av strategien dei første åra.

¹ <http://www.ks.no/contentassets/e7f699792add4068aaedcb25a97ff56a/ks-digitaliseringsstrategi.pdf>

² <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-27-20152016/id2483795/>

A dark blue vertical bar on the left side of the page, with a bright blue arrow pointing to the right, overlapping it.

DIGITALISERINGSSTRATEGI
BOKN KOMMUNE
PERIODE 2017-2020

Innhald

Innleiing	1
Føresetnadar for arbeidet med digitalisering.....	3
Digital dialog og sjølvbetening med fokus på innbyggjar og næringsliv.....	4
Viktig for Bokn kommune:	4
Kompetanse og strategisk bruk av IKT.....	4
Viktig for Bokn kommune:	4
Arkiv og dokumenthandsaming.....	4
Viktig for Bokn kommune:	4
Personvern og informasjonstryggleik.....	4
Viktig for Bokn kommune:	4
Arkitektur og standardisering.....	5
Viktig for Bokn kommune:	5

Innleiing

Bokn kommune har i dag eit stort samfunnsansvar i høve til eigne innbyggjarar, næringsliv, tilsette og storsamfunnet.

- Kommunen skal ta i mot og gjere informasjon tilgjengeleg for publikum slik at dei skal kunne delta i lokaldemokratiet og føle seg sikre på at informasjon som kommunen har om dei bli handsama på ein trygg måte og at denne informasjonen er mest mogeleg oppdatert og korrekt
- Kommunen skal kunne kommuniserer digitalt med innbyggjarar og næringsliv.
- Næringslivet skal kunne finne relevant informasjon om kommunen digitalt som dekker deira behov i t.d. planarbeid, eiga etablering eller tenesteyting
- Kommunen ønskjer at tilsette skal ha tilgang til digital informasjon for å kunne tilby og utvikle gode tenester til innbyggjarane.

Samla sett betyr dette at Bokn kommune må arbeide på alle nivå for at innbyggjarar, tilsette og næringsliv skal føretrekke å bruke digitale verktøy og tenester framfor meir tradisjonelle val. Dette målet ligg til grunn for kommunen sitt arbeid med ein strategi for auka digitalisering.

DIGITALISERINGSSTRATEGI				
Forankring	Mål	Innsatsområde	Strategiar	Resultat
Kjelt på Bokn Vedtaki i politisk organ	Digital teknologi tatt i bruk av innbyggjarar og næringsliv	Digital dialog med fokus på innbyggerane og næringsliv	<ul style="list-style-type: none"> • Gjenbruk • Universell utforming • Klart språk • Informasjon og dialog 	Forbetra digitalisering av dialog og tenesteyting
	Meir effektive arbeidsprosessar for tilsette	Kompetanse og strategisk bruk av IKT	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetanseheving for tilsette • Samarbeid på tvers • Krav til leverandørar • Leiarutvikling 	
		Digital arbeidsflyt	<ul style="list-style-type: none"> • Auka digitalisering av arbeidsprosessar • Sikker dokumentfangst • Innsynsrett • Tilgang til digital informasjon • Samhandling mellom system • Oversyn og strategisk tenking 	
		Personvern og informasjons-tryggleik	<ul style="list-style-type: none"> • Open kommune • Sikre personvern og informasjonstryggleik • Sikker pålogging til kommunale tenester • Risiko- og sårbarheitsvurdering • Internkontroll 	
		Arkitektur og standardisering	<ul style="list-style-type: none"> • Nasjonale standardar • Intern datautveksling • Kompetent driftsmiljø • Eksterne partnerar • Regionalt samarbeid 	

Føresetnadar for arbeidet med digitalisering

Denne strategien er eit overordna dokument som gjeld for alle tenesteområda. Det er særst viktig at alle tilsette på alle nivå i organisasjonen har med seg innsatsområda med dei tilhøyrande strategiane i det dagleg arbeidet med å gjere Bokn kommune endå betre på digitalisering av tenester og dei tilsette sine eigne arbeidsprosessar. Derfor er det viktig å peike på nokre spesielle ansvarsområder for å sikre at planen blir følgt opp i kommunen:

- **Kommunestyret** vedtek strategien og rullerer den saman med økonomiplanen
- **Rådmannen** har ansvaret for at strategien blir utvikla og gjennomført ved å:
 - rapportere status til politisk leiing
 - sikre økonomisk handlingsrom for at digitalisering kan prioriterast i nye prosjekt
 - sørge for at strategien blir tatt omsyn til i alle større arbeid som kommunen startar opp
 - sørge for at krava til personvern og informasjonstryggleik blir ivareteke i samarbeid med informasjonstryggleiksansvarleg
- **Kommunalsjefar** har ansvaret for:
 - at det kontinuerlig blir tatt omsyn til arbeidet med digitalisering i dei ulike einingane dei har ansvaret for
 - at nye system tek omsyn til måla for digitaliseringsarbeidet
 - at nye system blir drøfta med IT-avdelinga før ein går til innkjøp av slike
 - å sikre samordning med andre prosjekt dersom andre tenesteområder kan ha tilsvarande behov
- **IT-avdelinga** har ansvaret for å:
 - tilby og utvikle teknisk infrastruktur som kan fasilitere digitalisering
 - initiere dialog med eksterne partnerar om digitale løysingar
 - legge til rette og drifte systema
 - gi råd om personvern og informasjonstryggleik

Strategien har fem fokusområder som blir behandla under. Desse fokusområda kan vere utgangspunkt for eigne handlingsplanar. Det kan også vere aktuelt å samle fleire av områda i ein handlingsplan eller drøfte ulike fokusområde i einingane sine individuelle handlingsplanar, t.d. planar for kompetanseutvikling.

Digital dialog og sjølvbetening med fokus på innbyggjar og næringsliv

Viktig for Bokn kommune:

- Gjenbruk og automatisering av informasjon i kommunen sine digitale system
- Universell utforming av nettsider og sjølvbeteningsmodular
- Klart språk i all kommunal kommunikasjon
- Sosiale media skal brukast til å spreie informasjon og invitere til dialog

Kompetanse og strategisk bruk av IKT

Viktig for Bokn kommune:

- Utvikle og effektivisere sakshandsaming og tenesteyting gjennom kompetanseheving i organisasjonen
- Samarbeid mellom leiing, fagtilsette og IT-avdelinga ved bestilling av nye digitale verktøy og tenester
- Kompetanseheving blant tilsette på eksisterande og nye digitale verktøy og tenester
- Stille klare krav til leverandørar av digitale verktøy og tenester
- Utvikle leiarar som har god kompetanse på samanhengen mellom bruk av teknologi og tenesteproduksjon for å yte gode tenester og realisere gevinstar

Arkiv og dokumenthandsaming

Viktig for Bokn kommune:

- Fokus på auka digitalisering av kommunen sine arbeidsprosessar ved innkjøp av nye system og i eksisterande system
- Sikre dokumentfangst slik at alt arkivverdige materiale blir arkivert i tråd med gjeldande lovar
- Sikre innsynsretten for publikum
- Innbyggjar, næringsliv og tilsette skal ha tilgang til relevant digital informasjon i arbeidsprosessar
- Kommunale IT- system skal samhandle med kvarandre og relevante offentlege system så langt råd er
- Kommunen skal ha godt oversyn over eigne IT-system og planlegge strategisk med tanke på at vedlikehald og utskifting skal fremje digitalisering

Personvern og informasjonstryggleik

Viktig for Bokn kommune:

- Vere ein open kommune som legg til rette for trygg digitalisering av informasjon og arbeidsprosessar
- Oppretthalde og vidareutvikle krav til personvern og informasjonstryggleik i digitaliseringsarbeidet
- Overhalde teieplikt i alle digitale løysingar og tenester
- Bruke sikker pålogging til kommunale tenester som krev at innbyggjar gjer frå seg personopplysningar slik at digitale løysingar kan vere eit førsteval i kommunikasjon med kommunen
- Gjennomføre risiko- og sårbarheitsanalysar når nye digitale løysingar eller tenester skal takast i bruk
- Bruke internkontroll som reiskap for å sikre trygge digitale løysingar og tenester

- Ha eit reglement for bruk av sosiale media i dialog med innbyggjar som sikrar kvalitet på den digitale dialogen

Arkitektur og standardisering

Viktig for Bokn kommune:

- Bruke nasjonale standardar og tilrådingar for IT-systema som skal sikre flyt av informasjon mellom dei ulike fagsystema kommunen bruker og utvekslar informasjon med
- Sikre at ulike kommunale system kan utveksle data mellom kvarandre, noko som sikrar heilskapleg og oppdatert digital informasjon på tvers av forvaltningsnivå
- Kommune kan velje å setje ut driftsoppgåver til eksterne partnerar, t.d. skytenester, dersom desse er vurdert med tanke på risiko og sårbarheit.
- Kommunen skal ha eit kompetent driftsmiljø som samarbeider med eksterne partnerar
- Kommunen søker aktivt interkommunalt eller regionalt samarbeid knytt til digitalisering av kommunale oppgåver.

BOKN KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Formannskapet	24.01.2017	007/17	JEN
Formannskapet	21.02.2017	018/17	JEN
Kommunestyret	07.03.2017	006/17	JEN

Saksansv.: Jan Erik Nygaard	Arkiv: K1-026, K2-M81, K3-&01 Objekt:	Arkivsaknr 17/76
------------------------------------	--	----------------------------

Godkjenning av selskapsavtale for Haugaland brann og redning IKS.

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottakar	Tittel
1	I	17.01.2017	Elling Hetland	Referat frå møte og justert saksframlegg

Aktuelle lover, forskrifter, avtalar m.m.:

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Bokn kommune godkjenner selskapsavtalen for Haugaland brann og redning IKS slik den ligg føre.

Det vert inngått ein eigen avtale med vertskommunen for hovudbrannstasjonen, der også dekning av tomtekostnadane for sjølve hovudbrannstasjonen inngår, når lokaliseringa av denne er bestemt.

Boknatun, 17. januar 2016

Jan Erik Nygaard
rådmann

24.01.2017 FORMANNSKAPET

FS-007/17 VEDTAK:

Eit samrøysta formannskap rår til at Rådmannen sitt forslag til vedtak vert vedtatt.

21.02.2017.Nye opplysningar i saka

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Bokn kommune godkjenner selskapsavtalen for Haugaland brann og redning IKS slik den ligg føre.

Det vert inngått ein eigen avtale med vertskommunen for hovudbrannstasjonen, der også dekning av tomteknadane for sjølve hovudbrannstasjonen inngår, når lokaliseringa av denne er bestemt.

Kommunestyret legg til grunn at selskapet utarbeider ei meir detaljert og konkret beredskapsanalyse med basis i gjennomført ROS-analyse og prosjektrapport datert 02.10.2015. Ved etablering av ny hovudbrannstasjon og ny stasjon på Karmøy si øyside, etter nedlegging av eksisterande stasjonar på Bø, Vormedal, Åkra og i Kopervik, vil rammene for selskapet si beredskapsplanlegging kunne endrast. Selskapsavtalen § 2.6 utgår frå dette tidspunktet og seinast innan 2021.

Boknatun, 14.02.2016

Jan Erik Nygaard
rådmann

21.02.2017 FORMANNSKAPET

FS-018/17 VEDTAK:

Eit samrøysta formannskap rår til at Rådmannen sitt forslag til vedtak vert vedtatt.

Kva saka gjeld:

Aktuelle lovar, forskrifter, avtalar, reglement m.m.:

- Brann og eksplosjonslova
- Dimensjoneringsforskrifta
- Lov om interkommunale selskap (IKS-lova)

Kommunane Bokn, Etne, Haugesund, Karmøy, Suldal, Sveio, Tysvær, Utsira og Vindafjord har i saker 1. halvår 2016 slutta seg til opprettinga av interkommunalt brannvesen for Haugalandet og Indre Ryfylke.

I denne saka låg det også ved utkast til selskapsavtale, som grunnlag for etablering av selskapet. Det var ikkje lagt opp til godkjenning av selskapsavtalen, då det var trong for ein ekstra gjennomgang av enkelte punkt i avtalen.

Ordførarane og rådmennene i deltakarkommunane drøfta i møte 1. september 2016 vidare framdrift for å etablere selskapet. Det vart bestemt at ordførarane fungerer som styringsgruppe og rådmennene fungerer som arbeidsgruppe i dette arbeidet. Rådmennene fekk slikt mandat:

- 1. Utarbeide forslag til selskapsavtale - innen 16.12.2016 (vedtas av by-/kommunestyrene på nyåret 2017)*
- 2. Fullmakt til å leie inn nødvendig ekstern kompetanse ved behov*
- 3. Utarbeide fremdriftsplan for oppstart/selskapsopptak innen 01.10.2017*

Rådmennene har valt å supplere arbeidsgruppa med to tillitsvalde. Tor-Petter Alfredsen og Wendy Kvernøy Nilsen har deltatt i arbeidet som tillitsvalde. Mette Ask har deltatt på eitt møte i staden for Wendy Kvernøy Nilsen.

Elling Hetland er engasjert i arbeidet med gjennomføring av mandatet på vegne av rådmennene.

Gruppa av rådmenn og tillitsvalde har behandla selskapsavtalen og framdriftsplanen i 2 møte.

Selskapsavtalen

Arbeidsgruppa har gjennomgått selskapsavtalen som låg ved saka som kommunane behandla 1. halvår 2016. Dei føreslegne endringane er i forhold til det utkastet. Fleire punkt i avtalen er vurdert, men i denne saka er berre dei punkta i avtalen som er endra kommentert.

§ 1-1 Namn

Arbeidsnamnet for selskapet har gjennom prosjektet vore Haugaland brann og redning IKS. Alternativ til dette namnet er drøfta og vurdert. Namnet gir eit godt bilete av selskapet sin geografiske plassering, arbeidsområde og oppgåver og er vidareført i avtalen.

§ 1-2 Hovudkontor

Lokalisering av hovudbrannstasjonen er i ROS-analysen vurdert ut frå risikobiletet og forskriftskrav til innsatstid. Det resulterte i 6 ulike alternativ til plassering, alle i grenseområdet mellom Haugesund og Karmøy. Selskapet må avklare endeleg plassering og inngå avtale med den aktuelle kommunen om oppføring av ny hovudbrannstasjon.

Selskapets hovudkontor skal lokalisert til den nye hovudbrannstasjonen. Selskapet må ha ei forretningsadresse for å bli registrert i Føretaksregisteret. Det er også eit krav ifølgje Lov om interkommunale selskap (IKS-lova) at det i selskapsavtalen går fram kva kommune selskapet ligg i. Inntil tomt er valt og det er avklart kva kommune som skal bygge ny hovudbrannstasjon, er det føreslått at selskapets forretningsadresse blir Haugesund kommune, utan at dette gjev noko føring på framtidig plassering av hovudbrannstasjonen.

§ 1-3 Formål

Oppretting av eventuelle dotterselskap skal vedtakast av selskapets representantskap, jf. selskapsavtalen § 4-2. Oppretting av dotterselskap treng difor ikkje stå i formålsparagrafen, som ein del av formålet med selskapet, og er difor tatt bort.

§ 2-1 Innskotsplikt for deltakarane

Tinginnskot/kapitalinnskot

Deltakarkommunane går inn i selskapet med eit innskotspliktig beløp som tilsvarar den bokførte verdien av utstyr, inventar, dataprogram, materiell, køyretøy og liknande som kva av kommunane er eigarar av / disponerer på etableringstidspunktet. Kommunane har 4 år på seg til å eventuelt oppfylla andre offentlegrettslege krav som ved etablering av selskapet ikkje er oppfylt. Dette tilskotet blir også rekna som ein del av tinginnskotet. Fleire kommunar har i 2016 investert i nytt utstyr, køyretøy og anna, som skal overførast selskapet som ein del av tinginnskotet, men som ikkje er bokført i balansen pr. 31.12.15.

Tinginnskot/kapitalinnskot påverkar ikkje eigardeler i selskapet eller framtidig fordeling mellom kommunane i forhold til dekking av utgifter, men blir det nye selskapet sin oppstartsbalanse og må takast ut av eigarkommunane sin balanse.

Selskapskapitalen

Selskapskapitalen er samla på kr 5,0 mill. kr. Den enkelte kommune tilfører sin del av selskapskapitalen ut frå folketalet pr. 1.1. 2016.

Eigardel og ansvarsfordeling

Selskapsavtalen er oppdaterte med folketal pr. 1.1. 2016 og fordelinga mellom kommunane byggjer på desse tala.

§ 2-3 Årleg driftstilskot

Harmoniseringsmodellen byggjer på folketal og netto kostnader til brannvesen for den enkelte kommune. Netto kostnader er korrigert for ulik føring av pensjonskostnader, avskrivningar og ekstraordinære kostnader og inntekter, for å få mest mogleg samanliknbare tal kommunane mellom. For Etne kommune sin del er i tillegg tala for 2012 – 2014 korrigert for kostnader kommunen har hatt til Vindafjord med felles brannvesen, som var trekt ut i oppsettet som var brukt sist, noko som gav for låge tall for Etne kommune og påverka fordelinga mellom kommunane. Gjennomsnittet av folketalet i kommunane pr. 1.1. 2016 og

gjennomsnittlege nettokostnader til brannvesen for åra 2012 – 2015 er i selskapsavtalen nytta for å få fram den enkelte kommune sin prosentvise del av det samla årlege driftstilskotet til selskapet. Etter ein overgangsperiode på 4 år blir berre folketalet i kommunane nytta som fordelingsgrunnlag.

§ 2-5 Eigarskap og drift av brannstasjonane
I paragrafen er 9., 10. og 11. ledd tatt bort.

9. og 10. ledd:

«I leieavtalen mellom kommunen og selskapet skal det klart fremgå hva som gjelder hovedbrannstasjonen og hva som gjelder kommunenes brannstasjonsstruktur.

«Dette for å kunne skille ut eventuelle særkrav som disse kommunene har stilt jfr. § 2-4 og skal betale for alene.»

Grunngjevinga for at 9. og 10. ledd er tatt bort, er at dette vil gjelde alle brannstasjonane i kommunane der det er sambruk med andre kommunale oppgåver, og ikkje berre for hovudbrannstasjonen. Avtalane mellom selskapet og kommunane må regulere dette både for hovudbrannstasjon og brannstasjonane.

Det må likevel presiserast at for ny hovudbrannstasjon må det inngåast særskilt avtale med vertskommunen, når lokaliseringa av denne er bestemt. Bygget skal både sikra samlokalisering av selskapet sin administrasjon for alle kommunane og dekke vedtekne beredskapsbehov som ligg til grunn for brannstasjonsstrukturen for kommunane på Ytre Haugalandet. Brannstasjonane på Bø, Vormedal og Haugesund vert lagt ned samtidig med at ny hovudbrannstasjon vert teken i bruk. Det er difor rimeleg at for hovudbrannstasjonen går også dekning av kostnadar til tomtekjøp og klargjering av tomt inn i grunnlaget, som skal dekkast av selskapet.

11. ledd:

Brannstasjonsstrukturen forøvrig opprettholdes som i dag.

Som grunngjevinga for å ta bort 11. ledd vert det vist til selskapsavtalens §§ 2-5 og 2-6, som viser til vedtatt brannstasjonsstruktur i ROS-analysen og eventuelle endringar i denne.

Etablering av selskapet - framdriftsplan

Nokre sentrale element som må på plass i en framdriftsplan for at selskapet skal vera etablert innan 01.10.2017:

- Selskapsavtalen må vedtakast i kommunane på første by-/kommunestyremøte i 2017
- Representantskapet oppnemner valkomité, jfr selskapsavtalen § 3-3
- Valkomiteén legg fram forslag til styre, jfr § 3-2 kriterium for styresamansetting (breidde i kompetanse, kjønnsbalanse, samtidig som deltakarkommunane sine interesser vert ivaretatt.
- Representantskapet vel styre.
- Styret startar omgåande tilsettingsprosess (rekrutteringsfirma) og tilset dagleg leiar.

- Selskapet må registrerast i Føretaksregisteret (samordna registermelding, inkl. mva-registrering og registrering i Aa-registeret).
- Dagleg leiar rekrutterer si leiargruppe.

Framdriftsplan for etablering av selskapet:

AKTIVITET	START	SLUTT	NOTAT
Milepæl 1	20.09.2016	30.11.2016	Selskapsavtale og framdriftsplan klar for utsending
Milepæl 2	16.01.2017	10.03.2017	Kommunane vedtar selskapsavtalen
Milepæl 3		16.01.2017	Representantskapet oppnemner valkomité
Milepæl 4		10.03.2017	Representantskapet vel styre
Milepæl 5	10.03.2017	16.06.2017	Styret rekrutterer dagleg leiar og registrerer selskapet
Milepæl 6		30.09.2017	Dagleg leiar har rekruttert si leiargruppe
Milepæl 7	01.10.2017		Selskapet med dagleg leiing er formelt etablert

Datoane kan evt. tilpassast avtalte møtepunkt, - det er det ikkje tatt høgde for i oppsettet.

I framdriftsplan over, - for å spare tid -, er det lagt opp til at nokre aktivitetar skjer før selskapsavtalen er endeleg vedtatt i alle kommunane. Etableringa av selskapet med dagleg leiing innan 01.10.2017 er likevel et stramt løp, særleg viss dagleg leiar har oppseiingstid og ikkje kan slutte før denne er ute.

Fleire aktivitetar må setjast i verk av styre og dagleg leiar snarast etter etablering. Enkelte av desse oppgåvene følger av lova, medan andre følger av normal forretningsdrift og som oppfølging av prosjektgruppa sine forslag, m.a. utarbeidd omstillingsstrategi for selskapet. Det vil som oftast vera fornuftig at det vert utarbeidd ein detaljert arbeids- og tidsplan for dette:

- Deltakarkommunane og selskapet skal kartlegge kompetansen hos mannskapa på etableringstidspunktet
- Organisasjonsplan for selskapet
- Retningsliner og prinsipp for omplassering ved overtal
- Utarbeiding av bemannings- og vaktplanar
- Innbemanning av tilsette
- Avklara pensjons- og forsikringsforhold for tilsette, - val av pensjonsleverandør
- Avklara medlemskap i arbeidsgivarorganisasjon og forholdet til tariffavtaler
- Avklara forsikringsavtaler for selskapet si verksemd
- Fastslå standard/definisjon for sjølvkostprinsippet for bygningar
- Etablere avtalar med kommunane om disponering av bygningar
- Utarbeida budsjett og årsplan
- Gjennomgang / etablering av IKT-system
- Utarbeida eventuelle styringsdokument / instruksar som f.eks.:

- Instruks for styret
- Instruks for dagleg leiar
- Instruks for valkomiteen
- Utarbeida arbeidsreglement / personalhandbok/rekrutteringsstrategi
- Utarbeida arbeidsrutinar og system
- Utarbeida visuell profil, heimeside m.v.
- Etablering av eigen kompetanseavdeling
- Avklara tomt for ny hovudbrannstasjon

Eigarstrategi

Eigarane sine forventningar til og samspelet med selskapet bør utformast og presiserast med bakgrunn i selskapsavtalen. Dette kan gjerast gjennom utarbeiding av ein eigen felles eigarstrategi, slik det er gjort for eks Karmsund Havn IKS eller Rogaland brann og redning IKS. Det kan vera ein styrke for styret og dagleg leiar at eigarstrategien blir utarbeida og vedtatt i kommunane så tidleg som mogleg, gjerne parallelt med styret sitt arbeid med å rekruttera dagleg leiar. Eigarstrategien kan eventuelt erstatta nokre andre styringsdokument, som instruks til valkomité og styre, forvaltning og drift av bygningsmassen, føringar for god økonomistyring og samspelet mellom kommunane og selskapet i budsjettprosessen.

Styringsgruppa behandla selskapsavtalen og framdriftsplanen i møte 16.12.16 med slikt vedtak:

1. *Styringsgruppen tar gjennomgangen av selskapsavtalen og forslag til fremdriftsplan til etterretning.*
2. *Styringsgruppen konstituerer representantskapet i selskapet og oppnevner valgkomité parallelt med at kommunene behandler selskapsavtalen, slik fremdriftsplanen legger opp til.*
3. *Styringsgruppen ber rådmennene starte arbeidet med eierstrategi parallelt med etableringen av selskapet, slik at denne kan behandles i kommunene i løpet av 1. halvår 2017.*

Vurdering

Dei føreslåtte endringane i selskapsavtalen, med forklaring og grunngjeving i forhold til utkastet som låg ved saka som kommunen behandla 1. halvår 2016, går fram av saksutgreiinga.

Det kan nemnast at folketalet pr. 01.01.16 er lagt til grunn i alle fordelingane mellom kommunane. For harmoniseringsmodellen er rekneskapstal for 2015 tatt med i tillegg til tala for 2012 – 2014, slik at middeltala for 2012 – 2015 er brukt.

Balansetal pr 31.12.15 er brukt på tinginnskot/kapitalinnskot. Fleire kommunar har i 2016 investert til nytt utstyr som også skal overførast til selskapet ved etableringa. I tillegg har kommunane 4 år på seg til å oppfylle andre offentlegrettslege krav.

Tinginnskot/kapitalinnskot påverkar ikkje kommunen sin eigardel i selskapet eller storleiken på driftstilskotet frå kommunen, men viser kva verdiar kommunen har gått inn i selskapet

med, i tillegg til innskoten selskapskapital. Samla for alle kommunane vil tinginnskot/kapitalinnskot inngå i selskapet sin opningsbalanse.

Rådmannen viser til saksutgreiinga og presiseringa om at det må inngåast ein eigen avtale med vertskommunen for hovudbrannstasjonen, når lokaliseringa av denne er bestemt. Hovudbrannstasjonen dekker fellesfunksjonar for alle kommunane og vedtekne beredskapsbehov som ligg til grunn for brannstasjonsstrukturen for kommunane på Ytre Haugalandet. Det er difor rimeleg at også tomtekostnadane for ny hovudbrannstasjon inngår i grunnlaget vertskommunen får dekning for og at hovudbrannstasjonen såleis vert behandla annleis enn brannstasjonane i kommunane.

Rådmannen går ikkje nærare inn på dei andre føreslåtte endringane av selskapsavtalen i vurderinga, men viser her til saksutgreiinga.

Framdriftsplanen legg opp til at selskapet skal vera etablert innan 01.10.2017, i tråd med mandatet rådmennene fekk for arbeidet. Det er eit stramt tidsløp og styringsgruppa legg difor opp til aktivitetar for selskapsetableringa parallelt med at selskapsavtalen er til endeleg godkjenning i kommunane. Det er styret si oppgåve å tilsetje dagleg leiar og det er viktig at styret kjem i gang med rekrutteringsprosessen så tidleg som mogleg. Styringsgruppa legg opp til å oppnemna valkomité parallelt med behandlinga av selskapsavtalen i kommunane, slik at denne kan starte arbeidet med å finna kandidatar til styret og representantskapet kan velja styre straks etter at selskapsavtalen er godkjent i kommunane.

Saksutgreiinga har også lista opp aktivitetar som styret og dagleg leiar må gjennomføra så snart som mogleg for å få eit operativt og velfungerande selskap. Desse er lista opp for å gje eit bilete av kva som må på plass og der styret og dagleg leiar bør lage ein tidsplan for gjennomføringa av dette arbeidet. Omstillingsstrategien prosjektgruppa utarbeidde som ein del av sluttrapporten, og som er godkjent av tillitsvalte, er også eit sentralt dokument i dette arbeidet. Det er selskapet som har ansvaret for gjennomføringa og opplistinga er her berre tatt med som ein saksopplysning.

Det er eigarane sitt ansvar å utarbeide og vedta eigarstrategi for selskapet. Styringsgruppa har bestemt å starta opp dette arbeidet. Dette er også eit arbeid som kan gå parallelt med etableringa av selskapet i løpet av 1. halvår 2017. Eigarstrategien er eit sentralt dokument i tillegg til selskapsavtalen, der eigarane sine forventningar til og samspelet med selskapet skal skildrast. Vurderinga er at arbeidet med eigarstrategien med fordel kan gjennomførast tidleg. Ein ferdig utarbeidd eigarstrategi vil kunna lette etableringa av selskapet i ein krevjande oppstartsperiode og kan vera til hjelp både for styret og dagleg leiar.

SELSKAPSAVTALE FOR HAUGALAND BRANN OG REDNING IKS.

KAPITTEL 1. ALMINNELIGE BESTEMMELSER

§ 1-1 Navn og deltakere

Selskapets navn er Haugaland brann og redning IKS (HBR IKS)

Bokn kommune, Etne kommune, Haugesund kommune, Karmøy kommune, Suldal kommune, Sveio kommune, Tysvær kommune, Utsira kommune og Vindafjord kommune er deltakere i selskapet. Disse kommunene har tildelt oppgaver som fremgår av selskapsavtalen som egenregiopdrag til selskapet.

§ 1-2 Hovedkontor

Selskapets hovedkontor skal lokaliseres til ny hovedbrannstasjon. Inntil denne er oppført blir selskapets forretningsadresse Haugesund kommune.

§ 1-3 Formål

Selskapets formål er å dekke alle kommunenes plikter, oppgaver og behov i henhold til brann- og eksplosjonsvernlovens krav til kommunene, herunder:

- ulykke- og katastrofesituasjoner som brann, redning, drukning og akutt forurensing, nødalarmtjenester 110
- feiing og tilsyn med fyringsanlegg
- arbeide med forebyggende tiltak mot brann og ulykker
- søke å selge tjenester knyttet til forebyggende og beredskapsrelaterte tjenester
- inngå samarbeidsavtaler med kommuner, andre selskaper og virksomheter

Selskapet kan påta seg andre arbeidsoppgaver eierne og selskapet måtte bli enige om.

§ 1-4 Selskapsform og ansvarsforhold

Haugaland brann og redning IKS er opprettet som interkommunalt selskap (IKS) i medhold av lov av 29.1.1999 nr. 06 om interkommunale selskaper (IKS-loven)

Selskapet er et eget rettssubjekt. Arbeidsgiveransvaret tilligger selskapet. Forvaltningsloven og offentlighetsloven gjelder for selskapets virksomhet.

KAPITTEL 2. KOSTNADSFORDELING

§ 2-1 Innskuddsplikt for deltakerne

Tinginnskudd/kapitalinnskudd:

Hver av deltakerkommunene går inn i selskapet med et innskuddspliktig beløp som tilsvarer den bokførte verdien av utstyr, inventar, dataprogrammer, materiell, kjøretøy og lignende som hver av kommunene er eiere av / disponerer på etableringstidspunktet. Disse aktiva overføres til selskapet. Deltakerkommuner som ikke har oppfylt offentligrettslige krav til et brannvesen når det gjelder utstyr og kjøretøy belastes særskilt for dette gjennom et ekstra tilskudd til selskapet de 4 første kalenderårene, regnet fra første årsskiftet, etter at selskapet er etablert. Dette tilskuddet blir også en del av tinginnskuddet/kapitalinnskuddet for den enkelte kommune.

Deltakerkommunenes innskutte kapital i selskapet pr. 1.1.2016 er pålydende:

Karmøy	Kr. 9 828 326	Etne	Kr. 2 715 372
Haugesund	Kr. 15 168 864	Suldal	Kr. 1 643 569
Tysvær	Kr. 3 154 660	Bokn	Kr. 171 000
Vindafjord	Kr. 5 746 043	Utsira	Kr. 100 585
Sveio	Kr. 1 707 901		

Selskapskapitalen

Selskapskapitalen på etableringstidspunktet fastsettes til kr 5 millioner kroner. Dette er selskapets reelle egenkapital som påvirkes av årets overskudd/underskudd. Selskapskapitalen brukes til dekning av selskapets oppstarts- og driftskostnader i 2016.

Innskutt selskapskapital fordeles i forhold til eierandel slik (innbyggertall 2016):

Karmøy	Kr. 1.858.000	Etne	Kr. 181.000
Haugesund	Kr. 1.627.500	Suldal	Kr. 172.000
Tysvær	Kr. 481.000	Bokn	Kr. 38.000
Vindafjord	Kr. 387.000	Utsira	Kr. 9.000
Sveio	Kr. 246.500		

Innbyggertall

Kommune	Folketall 2016	Andel av folketallet
Bokn	865	0,76 %
Haugesund	36951	32,55 %
Karmøy	42187	37,16 %
Suldal	3903	3,44 %
Sveio	5593	4,93 %
Tysvær	10925	9,62 %
Utsira	200	0,18 %
Etne	4106	3,62 %
Vindafjord	8788	7,74 %
Sum	113518	100 %

§ 2-2 Eierandel og ansvarsfordeling

Den enkelte medlemskommunes eierandel skal være i samsvar med folketallet i kommunen pr. 1.1.2016. Justering av eierandel og ansvarsfordeling foretas deretter hvert fjerde år.

Kommunene har ut fra folketall pr. 1.1.2016 følgende eierandeler i selskapet:

Karmøy	37,16 %	Etne	3,62 %
---------------	----------------	-------------	---------------

Haugesund	32,55 %	Suldal	3,44 %
Tysvær	9,62 %	Bokn	0,76 %
Vindafjord	7,74 %	Utsira	0,18 %
Sveio	4,93 %		

Den enkelte deltaker hefter med hele sin formue for sin aktuelle eierandel av selskapets samlede forpliktelser, jfr. eierfordelingen over.

§ 2-3 Årlig driftstilskudd

Medlemskommunene yter et årlig driftstilskudd til selskapet til dekning av drifts- og investeringsutgifter i samsvar med selskapets vedtatte budsjett- og økonomiplan.

De 4 første driftsårene skal medlemskommunes andel av utgiftene fordeles etter en kostnadsmodell, harmoniseringsmodellen, beregnet ut fra folketall og dagens kostnadsbilde for den enkelte deltakerkommune. Deretter skal driftstilskuddet beregnes ut fra folketallet i den enkelte kommune.

Tabell Harmoniseringsmodell

Kommune	Folketall 2016	Andel av folketallet	Netto kostnader til brannvesen i 2012 - 2015	Andel av kostnadene	Gjennomsnitt kostnader og folketall
Bokn	865	0,76 %	1 439 870	1,69 %	1,23 %
Haugesund	36 951	32,55 %	26 961 879	31,65 %	32,10 %
Karmøy	42 187	37,16 %	29 452 232	34,58 %	35,87 %
Suldal	3 903	3,44 %	4 967 189	5,83 %	4,63 %
Sveio	5 593	4,93 %	3 737 639	4,39 %	4,66 %
Tysvær	10 925	9,62 %	7 680 002	9,02 %	9,32 %
Utsira	200	0,18 %	261 744	0,31 %	0,24 %
Etne	4106	3,62 %	4 292 636	5,04 %	4,33 %
Vindafjord	8 788	7,74 %	6 386 946	7,50 %	7,62 %
Sum	113 518	100 %	85 180 136	100 %	100,00 %

Deltakerkommunene og selskapet skal kartlegge kompetansen hos mannskapene på etableringstidspunktet. Deltakerkommuner som mangler lovfestet kompetanse hos sine mannskaper, betaler selskapet et avtalt beløp beregnet etter selvkostprinsippet, til dekning av utgifter til nødvendig opplæring. Dette er en engangsutgift for kommunene som skytes inn i selskapet i tillegg til selskapskapitalen.

Justeringer etter folketallsutvikling og evaluering av modellen foretas deretter hvert fjerde år.

§ 2-4 Avvik fra vedtatt brannordning

Den enkelte deltaker i selskapet kan ha en bedre beredskap / standard enn normalløsningen i henhold til dimensjoneringsforskriften og risikovurderingen som er fastsatt av representantskapet. En slik eventuell

bedre beredskap skal framgå av brannordningen, og eventuelle ekstrakostnader skal derved dekkes av den angjeldende kommune alene.

§ 2-5 Eierskap og drift av brannstasjonene

Hver kommune har ansvaret for å stille til disposisjon hensiktsmessige lokaler for selskapets virksomhet med grunnlag i vedtatt brannstasjonsstruktur som følger av ROS-analysen. Stasjonene skal ha en nøktern standard og størrelse og være i samsvar med de til enhver tids gjeldende HMS-forskrifter.

Kommunen skal oppføre og eie brannstasjonen (evt. leie). Kjøp av tomt, regulering, tomteteknisk opparbeidelse inkl. oppfyllelse av reguleringsplanens rekkefølgebestemmelser er kostnader som fullt og helt tilligger kommunen alene.

Kapitalutgifter og driftsutgifter som gjelder brannstasjonsbygget skal beregnes etter selvkostprinsippet og faktureres selskapet. Selskapet inkluderer de samlede leieutgiftene for brannstasjonene i beregningen av årlig driftstilskudd, i samsvar med vedtatt fordelingsmodell.

Skriftlig avtale mellom selskapet og kommunen fastsetter ansvarsforhold for oppgaver knyttet til drifts- og vedlikeholdsansvaret for brannstasjonene, samt den årlige husleien.

Selskapets egne utgifter som følger av virksomheten i brannstasjonene, slik som strøm, telefoni, forbruksavhengige utgifter som renovasjon, vann- og avløpsavgift etc er utgifter som selskapet budsjetterer selv og inkluderer i årsbudsjett og økonomiplan.

Ombygginger og eller påbygginger av en brannstasjon som selskapet selv ønsker utført i eksisterende brannstasjon skal foreslås og behandles gjennom selskapets økonomiplan. I leieavtalen mellom kommunen og selskapet håndteres vedtaket som et tillegg til avtalen.

Ihht til ROS-analysen og forslag til brannstasjonsstrukturen må det oppføres ny hovedbrannstasjon i området mellom Raglamyr og Norheim. Bygget skal både sikre samlokalisering av selskapets administrasjon og dekke vedtatt beredskapsbehov som ligger til grunn for brannstasjonsstrukturen hva gjelder kommunene Karmøy og Haugesund. Brannstasjonene på Bø, Vormedal og Haugesund legges ned samtidig med at ny hovedbrannstasjon tas i bruk.

Ihht ROS-analysen og brannstasjonsstrukturen må det også oppføres ny brannstasjon i Karmøy kommune mellom Kopervik og Åkra. Brannstasjonene i Kopervik og Åkra legges ned samtidig med at denne nye brannstasjonen tas i bruk.

§ 2-6 Totalbrannberedskapen for området Raglamyr/Norheim og Kopervik/Åkra

Ved nedleggelse av brannstasjonene på Bø og på Vormedal blir mannskapene på disse brannstasjonene - i samsvar med prosjektgruppens anbefalinger i prosjektrapporten - overført til ny Hovedbrannstasjon som deltidsstyrke med vaktordning.

Ved nedleggelse av brannstasjonene i Kopervik og Åkra blir mannskapene på disse brannstasjonene - i samsvar med prosjektgruppens anbefalinger i prosjektrapporten - overført til ny brannstasjon mellom Kopervik og Åkra som deltidsstyrke med vaktordning.

KAPITTEL 3. ORGANISASJON

§ 3-1 Representantskapet

Representantskapet er selskapets øverste organ og består av 1 medlem med varamedlem oppnevnt fra hver av deltakerkommunene. Representanten representerer sin kommunes andel ihht eierbrøken i § 2-2. Ved eventuelt opptak av ny deltakerkommune skal representantskapet utvides med 1 nytt medlem.

Kommunestyrene i deltakerkommunene skal oppnevne 1 medlem med varamedlem for kommunevalgperioden på 4 år jf. lovens § 6. Representantskapet er som følger:

Karmøy	1 medlem	Etnes	1 medlem
Haugesund	1 medlem	Suldal	1 medlem
Tysvær	1 medlem	Bokn	1 medlem
Vindafjord	1 medlem	Utsira	1 medlem
Sveio	1 medlem		

Representantskapet velger selv leder og nestleder.

Representantskapet er delegert kommunenes myndighet etter Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlige stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) av 14. juni 2002 nr. 20 med tilhørende forskrifter. Representantskapets myndighet fremgår av § 4-2. Rammen for delegering omfatter ikke viktige og prinsipielle saker som etter loven er lagt til kommunestyret selv.

Representantskapet delegerer nødvendig myndighet til hhv. styret og brann- og redningssjefen. For avgjørelser truffet av brann- og redningssjefen er styret selskapets klageinstans.

§ 3-2 Styret

Styret skal ha 8 medlemmer med personlige varamedlemmer. Disse skal fordeles mellom de ansatte og deltagerkommunene slik:

Deltagerkommunene	5 medlemmer
Ansatte	3 medlemmer

Deltagerkommunenes styremedlemmer med varamedlemmer velges av representantskapet, etter innstilling fra valgkomité jfr § 3.3. Deltakerkommunene kan foreslå kandidater til valgkomitéen. Kriteriene for valg av styremedlemmer er å sikre at styret settes sammen på en måte som avspeiler bredde i kompetanse og kjønnsbalanse, samtidig som deltagerkommunenes interesser ivaretas. Valgkomiteen skal også vektlegge behovet for kontinuitet i styrets arbeid, og påse at ikke hele styret skiftes ut samtidig. Gjenvalg av styremedlemmer kan foretas.

Tre av styrets medlemmer med varamedlemmer velges av og blant de fast ansatte i selskapet. Alternativt kan det gjøres avtale om styremedlemmer og observatører fra de ansatte, jf. forskrift til Lov om interkommunale selskaper § 10. Slik avtale gjelder i så fall for hele valgperioden.

Daglig leder eller medlem av representantskapet kan ikke være medlem av styret.

Valgperioden til styremedlemmene er to år med mulighet for gjenvalg. Styret fungerer til nytt styre er valgt og konstituert jfr lovens § 10.

Representantskapet velger styrets leder og nestleder.

§ 3-3 Valgkomité

Oppnevning av valgkomitéen på minimum 3 og maksimum 5 medlemmer skal foretas av representantskapet.

Valgkomitéen oppnevnes for 4 år og følger valgperioden for representantskapet.

Kriteriene som legges til grunn for valg av styremedlemmer jf. § 3-2 vedtas og endres av representantskapet med 2/3 flertall.

§ 3-4 Selskapets representasjon

Selskapet forpliktes ved underskrift av daglig leder og styrets leder, eller i dennes fravær nestleder, i fellesskap.

Selskapet ledes av daglig leder, som har anvisningsrett innenfor rammen av vedtatte budsjetter.

KAPITTEL 4. REPRESENTANTSKAPET

§ 4-1 Representantskapets møte

Representantskapets leder innkaller til representantskapsmøte. Representantskapets leder plikter å kalle inn til møte når styret, revisor, minst en av deltakerne eller minst en tredjedel av representantskapets medlemmer krever det.

Innkalling til ordinære møter skal skje skriftlig, og minst fire uker i forkant av møtet. Tilsvarende frist gjelder for varsling av deltakerne i selskapet. Innkallingen skal inneholde en sakliste. Representantskapets leder kan innkalle til møte med kortere frist, dersom dette er påtrengende nødvendig.

Representantskapet skal ha minst to møter pr. år – ett for behandling av økonomiplan med årsbudsjett og ett for behandling av årsregnskap og årsberetning.

Representantskapet er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede og disse representerer minst 2/3 av stemmene jfr lovens § 9.

Representantskapet gjør sine vedtak med vanlig flertall ihht eierandelen av de stemmene som er avgitt. Står stemmene likt, gjør møteleders stemme utslaget.

Unntatt fra denne bestemmelsen er følgende saker hvor egne regler gjelder:

- vedtak om valgkomitéens sammensetning og kriterier jfr § 3-3,
- vedtak om ny brannordning jfr § 4-2
- vedtak om endringer av selskapsavtalen jfr § 8-2.

Daglig leder og styrets leder har møteplikt, og alle styremedlemmene samt daglig leder har møte- og talerett. Representantskapsmøter skal holdes for åpne dører med mindre representantskapet beslutter noe annet.

Representantskapets møtebøker skal fortløpende sendes til medlemmene og deltakerkommunene v/rådmannen.

§ 4-2 Representantskapets myndighet

Representantskapets skal gjøre vedtak i de saker som selskapsavtalen og loven bestemmer samt styret legger frem for det.

Representantskapet skal:

- Velge 5 styremedlemmer med varamedlemmer i samsvar med § 3-2
- Vedta overordnede mål, retningslinjer for driften og økonomiplan
- Vedta årsbudsjett, årsmelding og regnskap, herunder fastsette rammen for disponering av selskapets totale låneramme jfr. §§7-1 og 7-4
- Vedta brannordning
- Vedta rammer for låneopptak og tilskudd fra deltakere jfr. kap. 7
- Gjøre vedtak om å foreta investeringer og økonomiske disposisjoner som er av vesentlig betydning for selskapet eller en eller flere av deltakerne, herunder salg av selskapets faste eiendommer.
- Fastsette godtgjørelse til representantskapets og styrets leder, og til begge organers medlemmer.
- Velge / ansette revisor
- Opprette og avvikle datterselskaper
- Gjøre vedtak om samarbeidsavtaler med andre når avtalene forplikter selskapet økonomisk utover budsjettåret og eller avtalen ellers er av stor betydning og uvanlig art jfr. kap. 7 og 8.
- Andre saker som det tilligger representantskapet etter loven eller selskapsavtalen å behandle, herunder endringer i denne selskapsavtalen som ikke etter loven må vedtas av deltakerkommunenenes kommune- eller bystyret.

Brannordning for virksomheten vedtas i henhold til det som flertallet av stemmene er avgitt for. Avtale om bedre beredskapsordning i en av deltakerkommunene jfr §2-2 godkjennes av representantskapet.

KAPITTEL 5. STYRET

§ 5-1 Styrets møter

Styrets leder sørger for at styret holder møter så ofte som det er behov. Medlem av styret og daglig leder kan kreve at styret sammenkalles. Innkalling til møtet skal skje med minst 5 dagers varsel, og skal så langt det er mulig inneholde sakliste utarbeidet av styreleder.

Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av styrets medlemmer eller disses varamedlemmer er til stede, og hvorav minst 3 er styremedlemmer eller varamedlemmer valgt av representantskapet.

Vedtatt i styret gjøres med vanlig flertall. De som stemmer for et forslag, må likevel utgjøre mer enn en tredel av samtlige styremedlemmer (1/3 av totalt 8) for at forslaget skal anses som vedtatt. Ved stemmelikhet gjør møteleders stemme utslaget.

Daglig leder har møteplikt og talerett.

Styrets møtebøker skal fortløpende sendes til medlemmene, representantskapet og deltakerkommunene v/rådmannen.

§ 5-2 Styrets myndighet

Styret utøver all myndighet som ikke er tillagt representantskapet iht. selskapsavtalen og eller loven.

Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med eiernes mål og formål fastsatt i selskapsavtalen, selskapets årsbudsjett og økonomiplan samt andre vedtak og retningslinjer fastsatt av representantskapet.

Det er styrets ansvar å påse og føre tilsyn med at selskapets bokføring og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Styret har det overordnede HMS-ansvaret i selskapet.

Styret skal blant annet:

- føre tilsyn med daglig leders ledelse av virksomheten
- utarbeide forslag til budsjett, økonomiplan, årsrapport og regnskap i revidert stand til representantskapet
- avgi innstillinger til representantskapet
- vedta selskapets organisasjonsplan
- påse at selskapet har nødvendige dokumenterte rutiner for formuesforvaltning, risiko-vurderinger, HMS/internkontroll, økonomistyring mv.
- treffe vedtak om opptak av lån innenfor den lånefullmakt representantskapet har vedtatt
- treffe vedtak om disponering av fondsmidler innenfor rammen av delegasjon gitt av representantskapet
- opprette eller nedlegge stillinger og treffe avgjørelser i personalsaker, i den utstrekning myndigheten ikke er delegert
- inngå samarbeidsavtaler i den utstrekning dette ikke gjøres av representantskapet
- utøve oppgavene som generalforsamling for datterselskaper opprettet i samsvar med Aksjeloven jfr. § 1-3
- opprette og nedlegge faglige råd som støtter arbeidet på utvalgte fagområder selskapet er delegert ansvaret for av deltakerkommunene
- sørge for at representantskapet til enhver tid har nødvendig oversikt og i tide kan forberede nødvendige disposisjoner.

De ansattes representanter har de samme rettigheter og plikter som arbeidsgivers representanter i styret med følgende unntak:

- de ansattes representanter kan ikke delta ved behandling av arbeidsgivers oppsigelse av tariffavtaler og lønn- og tarifforhandlinger
- de ansattes representanter kan ikke delta i behandling av enkeltvedtak eller forskrifter, jfr. forvaltningslovens § 2.

KAPITTEL 6. DAGLIG LEDELSE

§ 6-1 Daglig leders funksjon og ansvar

Selskapet skal ha en daglig leder, som innehar tittel og funksjon som brann- og redningssjef. Daglig leder av Haugaland brann og redning IKS ansettes av styret i fast stilling.

Brann- og redningssjef administrerer virksomheten og skal forestå den daglige ledelsen av selskapet. Brann- og redningssjef er direkte underordnet styret og har ansvar for at enhver arbeidsoppgave utføres i overensstemmelse med gjeldende bestemmelser og i henhold til de vedtak som er fattet av styret og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret gir.

Brann- og redningssjef skal sørge for at selskapets bokføring er i samsvar med lov og forskrifter og at formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte.

Brann- og redningssjef er videredelegert representantskapets myndighet etter brann- og eksplosjonsvernloven, jfr. delegasjonsvedtak i deltakerkommunene.

Den daglige ledelsen omfatter ikke, uten fullmakt i den enkelte sak, saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller av stor betydning.

Brann- og redningssjefen er styrets sekretær og forbereder og innstiller i alle saker for styrets behandling. Vedkommende har møteplikt og talerett i styrets møter, dersom ikke styret i enkeltsaker vedtar at vedkommende ikke skal kunne møte.

Brann- og redningssjef skal til enhver tid holde styret orientert om alle forhold av betydning for virksomheten og om økonomi og personalforhold. Vedkommende skal rapportere til styret på en slik måte og så ofte som situasjonen tilsier det og styret for øvrig måtte bestemme.

KAPITTEL 7. ØKONOMIFORVALTNING

§ 7-1 Opptak av lån

Selskapet kan oppta lån for å finansiere investeringer i bygninger, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk og for å konvertere eldre lånegjeld. Det kan etter loven også ta opp likviditetslån eller inngå avtale om likviditetstrekkrettighet. Det kan ikke tas opp lån for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer rett til kompensasjon for merverdiavgift etter Lov 12. desember 2003 nr 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. jfr IKS loven § 22.

Selskapets samlede lånegjeld skal ikke overstige 20 000 000 kroner (20 millioner nok). Lånegjelden skal avdras med like årlige avdrag. Gjenstående løpetid for selskapets samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for selskapets anleggsmidler ved siste årsskifte jfr IKS loven § 22.

Selskapet kan ikke stille garanti eller pantsette selskapets eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser jfr. IKS loven § 22.

Kommunene er utad pro rata ansvarlige for de lån selskapet opptar jfr. § 2-2. Selskapet skal så snart urevidert regnskap for foregående regnskapsår foreligger oversende oppteignelse over deltakerkommunenes andel av selskapets forpliktelser.

For nærmere bestemmelser om selskapets adgang til å ta opp lån, kfr. IKS-lovens § 21 og § 22.

§ 7-2 Etablering av fond

Selskapet kan bygge opp fonds for gjennomføring av investeringer, til nødvendig driftskapital og til fremtidige pensjonsforpliktelser jfr IKS loven § 18 med forskrift. Fondsoppbygging skal stå i forhold til selskapets oppgaver og forpliktelser.

For tjenester som selskapet yter etter selvkostprinsippet skal over/underskudd i årsregnskapet føres mot selvkostfond med noter. Selvkostfond skal forvaltes etter den til enhver tid gjeldende forskrift om selvkost.

§ 7-3 Regnskap og revisjon

Regnskap skal føres etter regnskapslovens prinsipper.

Selskapets skal ha revisor som velges av representantskapet.

§7-4 Økonomistyring

For selskapets økonomistyring gjelder IKS loven § 18 med forskrift, om årsbudsjett for kommende kalenderår og § 20 om utarbeidelse av samlet økonomiplanen som skal omfatte de fire neste budsjettårene. Av årsbudsjett og økonomiplan skal selskapets låneopptak og finansielle risiko fremgå jf. IKS lovens § 22, finansutgifter og inntekter skal fremgå av økonomiske hovedoversikter jf. forskrift til § 27.

Det følger av lovens bestemmelser § 21 at inntekter som innkommer fra salg av eiendeler som eiendom eller større kapitalgjenstander jf. § 25 ikke kan brukes til å dekke løpende utgifter i selskapet.

Dersom en av deltakerne er underlagt reglene i kommuneloven § 60 om statlig kontroll og godkjenning av økonomiske forplikter, skal selskapets vedtak om opptak av lån eller vedtak om langsiktig avtale om leie av bygninger, anlegg og varige driftsmidler som kan påføre selskapet utgifter utover de fire neste budsjettår, godkjennes av departementet.

Representantskapet vedtar årsbudsjettet og økonomiplan etter innstilling fra styret.

Budsjettavvik gjennom året skal behandles i samsvar med lovens § 19 med forskrift.

KAPITTEL 8. AVTALER

§ 8-1 Tjenesteavtaler

For hvert av tjeneste-/samarbeidsområdene skal det opprettes avtaler som blant annet skal omhandle:

- spesifikasjon av tjenesten i form av omfang, kvalitet og varighet
- avregnings- og betalingsvilkår

- eventuelt andre forhold

§ 8-2 Endring av selskapsavtalen

Selskapsavtalen kan endres av representantskapet ved 2/3 flertall, hvor annet ikke fremgår av lov eller selskapsavtalen.

Endringer som må vedtas av de enkelte deltakerkommunenenes kommune-/bystyrer fremgår av IKS-lovens § 4 og § 7.

KAPITTEL 9. UTTREDEN, UTELUKKELSE, AVVIKLING OG UTVIDELSE

§ 9-1 Uttreden og utelukkelse

En kommune kan med to års skriftlig varsel si opp sitt deltakerforhold i selskapet og kreve seg utløst av det.

Fastsetting av vilkår for uttredelse, herunder spørsmålet om utløsningssum, eventuelt garantiansvar etc., gjøres med utgangspunkt i IKS loven § 30, og i tilfelle det ikke oppnås enighet av en voldgiftsnemnd på tre medlemmer, oppnevnt av Fylkesmannen i Rogaland.

Ved beregning av utløsningssum ved uttreden medtas også de samlede pensjonsutgifter, slik som beregnede pensjonsutgifter og andel av opparbeidet pensjonsfond.

En kommunes beslutning om å tre ut av selskapet, kan av en av de øvrige eierne bringes inn for departementet, som kan fastsette at den uttredende fortsetter som selskapsdeltaker inntil videre eller for en nærmere angitt tid.

For uttreden for øvrig gjelder IKS-loven § 30. Tilsvarende gjelder lovens § 31 for utelukkelse.

§ 9-2 Oppløsning og avvikling

Selskapet kan oppløses dersom deltakerne er enige om det. Det enkelte kommunestyre må selv treffe vedtak i saken. For gjennomføring av avvikling og oppløsning gjelder IKS lovens bestemmelser §§ 32-38, herunder reglene om avviklingsstyre, avviklingsregnskap og deltakernes ansvar etter avvikling.

Oppløsning av selskap må godkjennes av departementet, som kan gi nærmere bestemmelser om avviklingen.

Dersom departementet samtykker i oppløsning, skal representantskapet oppnevne et avviklingsstyre som skal gjennomføre avviklingen innen den frist representantskapet fastsetter. Selskapets styre trer ut av funksjon når avviklingsstyret er valgt.

§ 9-3 Utvidelse

Nye kommuner kan optas som medlemmer av selskapet. Dette krever at alle tilsluttede kommuner gir sitt samtykke, jfr. IKS-lovens §4 og §26.

Ved opptak av ny deltaker gjøres bestemmelsene i § 2-1 om tinginnskudd og kapitalinnskudd i selskapet gjeldende. Eierbrøken skal reberegnes i samsvar med § 2-2. Opptak av nye deltakere i selskapet skjer som hovedregel fra 1.1. i kalenderåret.

KAPITTEL 10. TVISTER

§ 10-1 Voldgift

Twist om forståelse av denne selskapsavtalen kan avgjøres med bindende virkning ved voldgift etter tvistemålslovens bestemmelser.

KAPITTEL 11. ØVRIGE BESTEMMELSER

§ 11-1 Ikrafttredelse

Selskapsavtalen trer i kraft fra 1.1.2016.

Der ikke annet fremgår av selskapsavtalen, gjelder IKS-lovens bestemmelser.

§ 11-2 Habilitet

Kommunelovens § 40 nr. 3 og Forvaltningslovens § 6 om habilitet for selskapets ansatte og medlemmer av selskapets styrende organer skal følges.

§ 11-3 Meroffentlighet og åpenhet

Offentleglova (Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd) gjelder for selskapets virksomhet og de styrende organ. Herav følger at møteplan og saksdokumenter til selskapets styrende organ skal gjøres åpent tilgjengelige f.eks. via selskapets elektroniske nettside.

Det følger av unntaksbestemmelsene i loven hvilke saker som skal unntas for offentligheten.

BOKN KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Formannskapet	24.01.2017	009/17	JEN
Kommunestyret	07.03.2017	007/17	JEN

Saksansv.: Jan Erik Nygaard	Arkiv: K1-037	Arkivsaknr
	Objekt:	17/72

Ny eierstrategi Karmsund havn IKS.

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottakar	Tittel
1	I	10.01.2017	Haugaland Vekst IKS v/ Inger K. Haavik	Ny eierstrategi Karmsund havn - dokumenter til saksbehandling i deltakerkommunene

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Bokn kommunestyre vedtar ny eierstrategi for Karmsund havn IKS med følgende dokumenter som grunnlag:

- *Eierstrategi for Karmsund havn IKS, datert den 18.10.16*
- *Selskapsavtale, (vedtekter), datert den 18.10.16*
- *Instruks for valgkomité, datert den 18.10.16*

Jan Erik Nygaard
Rådmann

24.01.2017 FORMANNSKAPET

FS-009/17 VEDTAK:

Eit samrøysta formannskap rår til at Rådmannen sitt forslag til vedtak vert vedtatt.

Innledning

For å få full innsikt i denne saken må den leses sammen med følgende dokumenter:

- Eierstrategi for Karmsund havn IKS
- Selskapsavtale
- Instruks for valgkomité

Karmsund havn IKS er regionens offentlige havneselskap. Selskapet ble først etablert i 1992 ved at havnedistriktene i Haugesund kommune og Karmøy kommune ble slått sammen til et distrikt med en felles havneadministrasjon. Senere har havneområdet og antall eierkommuner blitt utvidet med Bokn, Sveio, Tysvær og Bømlo. Kommunene gikk inn i selskapet med sine definerte havner. Oversikt over kaianleggene i Karmsund havn per 2016 ligger vedlagt.

Eierandel:

Karmøy kommune	38,46%
Haugesund kommune	38,46%
Bømlo kommune	7,69%
Tysvær kommune	7,69%
Sveio kommune	3,85%
Bokn kommune	3,85%
SUM	100,00 %

Kort om selskapet

- Norges 3. største havneområde målt i godsomslag med over 120 skipsanløp per dag og over 42.000 anløp per år.
- 60 havneområder i porteføljen, og eiendomsverdier for ca. kr. 1.000 mill.
- Omsetning i 2015 var 63,4 mill. kroner med et årsresultat på 4,3 mill. kroner. Selskapets virksomhet er ikke i skatteposisjon. Antall årsverk er 17 og antall ansatte var 18. Balansen viste 614,8 mill. hvor anleggsmidler er bokført til 505,5 mill. med en egenkapital på 141,85 mill. (23,0%). Samlet gjeld utgjør 473,0 mill.
- Selskapet har investert ca. 550 mill. fra 2002 – 2015, og har de neste 10 årene et investeringsbehov vurdert til rundt kr. 600 mill.

I 2013 vedtok flere av eierkommunene en eierskapsmelding med prinsipper for god offentlig eierstyring. I etterkant har kommunene startet arbeidet med å utarbeide eierstrategier for de selskap hvor de har eierinteresser sammen. Sommeren 2016 ble eierstrategien for Haugaland Kraft AS ferdig. 2. oktober 2015 besluttet eierkommunene i Karmsund havn IKS, ved daværende ordførere og rådmenn, at eierstrategiarbeidet for dette selskapet skulle startes og ferdigstilles i 2016.

Det ble utarbeidet et mandat for arbeidet med å utforme den nye eierstrategien. Følgende mål ble satt:

Hovedmål:

Utarbeide eierstrategi for Karmsund havn IKS, som gir selskapet rammer til å utvikle et av Norges største havneområder i takt med samfunnsutviklingen og regionens framtidige behov.

Delmål:

1. Etablere forståelse for virksomhetsområdet og dets utfordringer på kort og lang sikt
2. Klargjøre motiv for eierskapet
3. Vurdere selskapets formål og eventuelt tilpasse virksomhetsområdet ut fra en helhetlig vurdering av samfunnsutviklingen og regionens framtidige behov.
4. Definere eierhorisont og langsiktighet i eierstrategien

5. Klargjøre selskapets kapitalbehov og risikoprofil, og konsekvenser for eierne
6. Vurdere eierposisjon og partnerskap
7. Klargjøre selskapets kompetansebehov og styrets sammensetning
8. Definere avkastningskrav og mulig framtidig utbyttepolitikk i relasjon til selskapets kapitalstruktur, og juridisk rammer (jmf. Havne- og farvannsloven)
9. Vurdere og revidere vedtekter og eventuelt selskapsavtaler
10. Gi en anbefaling om bruk av eierorganene for selskapet
11. Eierstrategien skal koordineres med eierstrategien for Haugaland Næringspark AS
12. Eierstrategien skal være i tråd med eierkommunenes eierskapsmeldinger og basert på god offentlig eierstyring
13. Eierstrategien skal så langt som praktisk mulig være lik for alle eierne
14. Eierstrategien skal være vedtatt i respektive kommunestyre innen utgangen av september 2016

Organisering

Kommunene – eiere av eierstrategien og vedtar endelig strategi

Styringsgruppen – har bestått av rådmennene i eierkommunene

Eiermøtet – ordførerne og rådmennene har vært tilstede i møtene. I to av møtene har også Karmsund havn vært tilstede med adm.dir og styreleder.

Prosjektgruppen

Prosjektleder, Inger K. Haavik, Haugaland Vekst (på vegne av Haugesund kommunes næringsfunksjon)

Prosjektmedlem 1, Per Velde, næringssjef i Karmøy

Prosjektmedlem 2, Jostein Akسدal, Tveit Regnskap, innleid i en periode

I tillegg har prosjektgruppen benyttet seg av jurist Jan Vidar Endresen i Haugesund kommune og Frode Lauareid i KS advokat.

Underveis i prosessen har det vært flere møter. Det første, oppstartmøtet, var den 21. januar 2016. Pia Farstad von Hall, KS Bedrift Havn, orienterte om endringer i Havne- og Farvannsloven og NTP godsanalyse. I tillegg til oppstartsmøtet har det vært tre møter i styringsgruppen og tre eiermøter. Det siste den 15. september 2016.

Sammendrag

Regionen står foran store infrastrukturelle endringer, med opprusting av E134, utbygging av Rogfast og Hordfast og utbedringer av dagens E39. Når regionen i tillegg ligger svært sentralt mellom Stavanger og Bergen og har god tilgang på ledige næringsarealer, kan havner tilrettelagt for framtiden bety mye for verdiskapingen i vår region.

I Regjeringens Havnestrategi som ble lagt fram i 2015, er det overordnede målet å få mer effektiv og konkurransedyktig nærskipfart, slik at mer gods flyttes fra vei til kjøll. Det varsles en gjennomgang av kriteriene for stamnetthavner som knytter sjøveien bedre sammen med vei og bane.

NTP godsanalyse fant at potensiale for økning i sjøtransport var primært på regionalt og lokalt nivå, dette underbygger en mer lokal styring. En oppløsning av en nasjonalt styrt havnestruktur vil sannsynlig skjerpe den regionale konkurransen mellom havneområdene.

Videre åpner regjeringen for å overføre eierskap og ansvar for statlige fiskerihavner til kommunene. Dette er en betydelig reform som krever en konsekvensutredning før man kan trekke en konklusjon om hva som er riktig å gjøre. Fiskerihavnene utgjør en viktig del av

aktiviteten i fiskerinæringen og må sees i denne sammenheng. Lokalt påvirker dette fiskerihavnen Langevåg. Karmsund Fiskerihavn Husøy er eid av Karmsund havn.

Lokalt har Karmsund havn store ambisjoner med mål om å bli det viktigste logistikk-knutepunktet til sjøs på Vestlandet. Selskapet vil tilby et konkurransedyktig alternativ til transportnæringen og arbeide aktivt for å styrke tilbud og service innen kjerneområdene; nasjonal og internasjonal gods-, container-, og ro-ro trafikk, offshore og fiskeri.

Selskapet har beregnet et investeringsbehov på 600 millioner kroner de neste 10 årene. Større investeringer er fram til nå dekket ved lån i Kommunalbanken som kommunene har garantert for.

Utgangspunktet er bra med en betydelig bredde i havneporteføljen. Karmsund havn driver per i dag innenfor følgende virksomhetsområder:

Gods- stykkgoods- og bulktransport	Sjøbasert eiendomsutvikling
Nasjonal fiskerihavn (Husøy)	Opplagstjenester
Offshore og subsea	Småbåttrafikk
Hurtigbåter og ferjer	Offentlig forvaltning av sjøområdet
Cruiseturisme	Nærmiljø og samfunnsansvar

Eneste mangel i dag er en god forsyningsbase for offshorenæringen. I den sammenheng er det interessant å komme i dialog med Haugaland Næringspark AS om mulig samarbeid eller overtakelse av havneområdet for å utvikle dette til regionens forsyningsbase for offshorenæringen.

Det ligger også et potensiale for videre utvikling først og fremst mot Sunnhordland, men også i form av et samarbeid med havneselskapene i Bergen og Stavanger.

Ellers er det en utfordring for effektiv drift at det er mange kaianlegg spredt rundt i kommunene og forskjellige forventninger til Karmsund havn's innsats i disse. For å rydde opp i dette bør Karmsund havn opprette et prosjekt og ansette prosjektleder, f.eks. en jordskifte kandidat som tar en gjennomgang av alle mindre eiendommer, allmenninger og kaianlegg. Det innledes dialog med den enkelte kommune for vurdering av hva som skal ligge i Karmsund havn's portefølje, tilbakeføres til kommunen, eller hva som skal avhendes.

I arbeidet med ny eierstrategi for Karmsund havn er det jobbet systematisk med delmålene for å nå hovedmålet for arbeidet. I møtene som har vært avholdt har det vært gode og konstruktive diskusjoner. Dette har endt opp med en strategi og selskapsavtale som eierne mener gjør Karmsund havn rustet for framtiden.

De viktigste temaene i strategien og endringer selskapsavtalen som har vært oppe til diskusjon er:

- Formålet fokuserer på, i tillegg til å ivareta eiernes forvaltningsoppgaver iht Havne- og farvannsloven, tilrettelegging for mer sjøtransport og synergier for næringsutvikling.
- Antall medlemmer i havnerådet er redusert fra 10 til 6 med personlige varamedlemmer og mulighet for å ta med rådgiver. Medlemmene velges for 4 år. Eierne har stemmerett i henhold til eierandel.
- Antall medlemmer i styret er redusert fra 8 til 5 og skal velges ut etter gitte kriterier. Velges for 2 år om gangen.
- Det velges en valgkomité på 3 medlemmer for 2 år om gangen. Denne er ny.
- Rollene til havnerådet og styret er spisset og definert.
 - o Havnerådet har overordnet ansvar for samfunnsøkonomiske beslutninger og styring.
 - o Styret skal styre etter bedriftsøkonomiske prinsipper.
- Det gis mulighet til å ta inn eksterne eiere, blant annet i form av OPS samarbeid. Men også at Karmsund havn skal kunne vurdere ekstern finansiering av selve havnedriften.
- Det skal utarbeides ringvirkingsanalyse hvert 4. år og første gang i 2016.

Eks: [Ringvirkingsanalyse Kristiansand Havn](#)

- Det utarbeides rapport hvert år basert på bedriftsøkonomiske styringsparametere som er definert i eierstrategien.
- Det tas en gjennomgang av dagens havneportefølje med mål om å skille ut de som er uten strategisk betydning for Karmsund havn's videre utvikling.
- Eierstrategiene for Karmsund havn og Haugaland Næringspark koordineres med mål om at disse selskapene vurderes i en sammenheng.

Formålet med eierskapet (eiermotiv)

Utgangspunktet for kommunenes eiermotiv er å ivareta et lovpålagt forvaltningsansvar på en kostnadseffektiv og sikker måte. Havne- og farvannsloven pålegger Samferdselsdepartementet et forvaltningsansvar og myndighet for hovedleder og bi-leder, jmf. Havne- og farvannsloven § 7. Der hvor kommunene er planmyndighet, delegeres ansvaret til kommunene. Kommunene har delegert dette ansvaret videre til Karmsund havn IKS.

Karmsund havn skal legge til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer, jmf. Havne- og farvannsloven § 1.

Kapitaltilgang

Med planer om store investeringer i årene som kommer vil det være behov for mer kapital. Kapitaltilgang kan eierne tilrettelegge på flere måter, ved kapitalinnskudd, real- eller tinginnskudd, lån, økning av lånerammer, eller ekstern egenkapital. Utgangspunktet er at den relative eierposisjonen ikke endres mellom dagens eiere, forutsatt at det ikke er behov for ekstern egenkapital. Eierne har uttrykt ønske om å unngå større økning av lånerammen og ber styret i Karmsund havn finne andre løsninger for kapitalbehovet. Det finnes flere måter å løse dette på, f.eks. ved «sales leaseback», eiendomsutviklingsselskap i samarbeid med deltakerkommunene og OPS samarbeid med private investorer. En mulighet er også å utvide nedbetalingstiden på eksisterende lån.

Ekstern finansiering vil kunne egne seg godt i randsonen til det primære virksomhetsområdet (§19 i selskapsavtalen). Eierne er åpne for at Karmsund havn finner løsninger for OPS-samarbeid, som ble gjort i Garpeskjær Eiendom AS/IS. IKS-loven legger ingen begrensninger i engasjement andre aksjeselskap. AS-organisering avgrensner også eiernes økonomiske ansvar og risiko.

Eierne er også åpne for å vurdere samarbeid med private investorer i primærområdet offentlig havn, innenfor begrensningene i Havne- og farvannsloven.

I arbeidet med ny eierstrategi har eierne uttrykt at de ønsker at deltakerkommunene får mulighet til å delta direkte i verdiskapingen, ikke bare indirekte gjennom samfunnsøkonomiske synergier. En løsning kan være f.eks. at en kommune går inn med tomt som tinginnskudd i et nytt selskap sammen med Karmsund havn og eventuelt andre, private og offentlige investorer.

Selskapets formål

Formålet definerer hvilket virksomhetsområde selskapets aktiviteter må holde seg innenfor. Beslutninger utenfor selskapets formål skal styret forankre i selskapets representantskap, altså nærmere de folkevalgte organ i eierkommunene.

Dagens formål:

Selskapets formål er å planlegge, utbygge og drive havneutvikling, samt å trygge ferdselen, på vegne av de kommuner som er deltakere, jfr. §4, og ivareta disse kommuners oppgaver, rettigheter og forpliktelser i samsvar med den til enhver tid gjeldene havne- og farvannslovgivning.

Forslag til nytt formål:

Selskapets formål er effektiv og sikker forvaltning av havnevirksomhet på vegne av de kommuner som er deltakere, jfr. selskapsavtalens §4, og ivareta disse kommuners oppgaver, rettigheter og forpliktelser i samsvar med den til enhver tid gjeldende havne- og farvannslovgivning.

Selskapet skal arbeide for framtidsrettet og konkurransedyktig utvikling av sjøtransportsystemet for personer og gods, tilrettelegge for sjøbasert næringsutvikling, herunder naturlig tilhørende eiendomsutvikling, og tilrettelegge for synergier med landbasert næringsutvikling.

Første del definerer tydelig kjernevirksomheten til selskapet og følger av gjeldende havne- og farvannslovgivning. Endringen i formålet er at eierne også ønsker å ha fokus på mulighetene som ligger i sjøbasert næringsutvikling med synergier for eiendomsutvikling og landbasert næringsutvikling. Med dette som formål signaliserer eierne at Karmsund havn gis rom for å utvikle seg videre både innenfor kjernevirksomheten og eiendomsutvikling.

Eierorganer

Representantskap (havneråd)

Karmsund havn er organisert som et interkommunalt selskap (IKS) og er regulert av IKS-loven. Representantskapet, som er selskapets øverste beslutningsorgan, er omtalt som havnerådet. Medlemmene og personlige varamedlemmer velges av eierkommunenes kommunestyre etter flertalls- eller forholdstallsvalg for en periode på 4 år, (IKS loven § 6).

Karmsund havn er i en bransje som er i rask utvikling, markedsmessig, politisk og regulatorisk. Samtidig er investeringsbehovet økende. Det er sentralt for utviklingen av Karmsund havn og den samfunnsøkonomiske utvikling i regionen at disse investeringene gjøres riktig. Det er derfor viktig med riktig kompetanse i havnerådet.

Havnerådet må forstå selskapets bransje og utfordringer. Det er også viktig å ta riktige beslutninger for Karmsund havn's rammebetingelser og avveie dette mot deltakerkommunenes interesser og gjeldseksposering. Havnerådet bør derfor ikke bestå av flere personer enn nødvendig for å sikre god saksbehandling.

Det foreslås at havnerådet reduseres fra 10 til 6 medlemmer, en representant fra hver kommune. Disse har personlige varamedlemmer. Ved behov har representantene rett til å ta med rådgiver. Havnerådets medlemmer oppnevnes av deltakerne for 4 år om gangen. Oppnevningen følger valgperioden.

Hver representant har stemmerett i henhold til eierandel, selskapsavtalens § 4.

Styret, sammensetning og kompetanse

Styret blir i økende grad ansett som en avgjørende faktor for at selskaper lykkes langsiktig. Økende endringstakt i samfunnet og bransjen stiller større krav til eierne om å forstå selskapets situasjon og viktige veivalg. Dette for å kunne realisere potensialer for samfunnsøkonomisk utvikling og verdiskaping. Et kompetent styre er viktig i langsiktig planlegging og avgjørende for beslutninger om større endringer i selskapet. I tillegg til å lede og kontrollere administrasjonen, er det en klar forventning om "verdiskapende styrearbeid". Bedriftsøkonomiske kriterier skal ligge til grunn for styrets vedtak. Beslutninger som gjelder større samfunnsmotiverte investeringer avgjøres av havnerådet.

Styrets sammensetning skal sees i en helhet og ha en balansert kjønnsrepresentasjon. Styret skal settes sammen som et tverrfaglig kollegium med egnede personlige egenskaper og ha en bred og solid erfarings- og kompetansebredde. Ved valg av styremedlemmer bør det også bestrebes å finne kandidater med et nettverk utenfor regionen for å tilføre Karmsund havn utvidet nettverkskompetanse.

Det er forslag om å etablere et styre på 5 medlemmer med inntil 3 varamedlemmer i numerisk rekkefølge. Styremedlemmer og varamedlemmer velges for 2 år. I dag består styret av 8 medlemmer, hvorav 6 er kommunale medlemmer valgt av havnerådet og 2 er brukerrepresentanter. I forslaget til selskapsavtale er det fokusert på styremedlemmenes kompetanse etter gitte kriterier og styrets sammensetning framfor hvem de representerer.

Valgkomité

Å få på plass et kompetent styre krever grundig arbeid. Et arbeid som skal utføres av en på forhånd valgt valgkomité. Denne skal følge vedtatt instruks for komitéens arbeid. Valgkomitéens oppgave er å avgi begrunnet innstilling til havnerådet om valg av deltakervalgte styremedlemmer og varamedlemmer. Valgkomitéen har 3 medlemmer og velges for 2 år av gangen av havnerådet. Det har ikke vært nedsatt valgkomité tidligere.

Eiermøter

For å ha en god dialog mellom Karmsund havn og eierne, er det et ønske om at det avholdes to årlige eiermøter i tillegg til representantskapsmøtene. Disse er uformelle og forplikter ikke styret. Formålet med møtene er at styret informerer og har dialog med eierne om løpende utvikling knyttet til strategi, økonomi, investerings-/finansieringsplaner og generelle utviklingstrekk i bransjen. For å få god forankring og forståelse for Karmsund havn's utfordringer og sammenheng med regionens samlede verdiskaping blant eierne, bør eiermøtene ha en bred deltakelse fra folkevalgte organer og deltakerkommunenes administrasjon.

Rådmannens kommentarer

Hensikten med en felles eierstrategi er å samordne eiernes forventninger og å gi klare og forutsigbare styringssignaler til selskapet. Eierstrategien blir en plattform for dialog mellom politisk og administrativ ledelse i eierkommunene og Karmsund havn i formelle og uformelle eierfora.

Kommunene skal generelt forvalte sitt eierskap og fellesskapets verdier på en god og forsvarlig måte. I et interkommunalt selskap er eierne ansvarlig for selskapets gjeldsforpliktelser. Når selskapet disponerer betydelige verdier i form av kapital, lånerammer og arealer, samtidig med at eierne har et lovpålagt forvaltningsansvar og et samfunnsøkonomisk eiermotiv, er det ekstra krevende å gi klare styringssignaler til selskapets ledelse. I slike tilfeller må også styringen ha et meget tydelig element av forretningsmessig styring som må balanseres mot selskapets primære formål om effektiv og sikker forvaltning av havnevirksomheten. En årlig rapport basert på bedriftsøkonomiske styringsparametere vil gi eierne mulighet til å sikre at selskapet oppfyller kravene i eierstrategien.

Havnene har en klar samfunnsfunksjon, og det sjøbaserte transportnettverket må sees i sammenheng med andre transportsystemer for veitrafikk og luftfart for å oppnå mest mulig sømløs transport av personer og varer. Havnene har derfor også en klar næringsfunksjon. Karmsund havn er derfor et av de aller viktigste verktøyene for kommunene til å stimulere til regionens verdiskaping. Hva Karmsund havn betyr for regionens verdiskaping vil komme fram i ringvirkingsanalysen som utarbeides hvert 4. år.

Karmsund havn har også klare synergier med kommunenes virksomhet og er en viktig bidragsyter for å nå regionens mål om økt attraktivitet for næringsliv, bosetting og turisme.

Aktiviteten påvirker også flere av kommunenes planområder, bl.a. kommuneplanen arealdel, transportplan, plan for næringsutvikling, reiselivsplan, klima og miljøplan, m.m. NTP Godsanalyse oppfordrer kommunene til felles arealpolitikk vedrørende terminaler og transport.

Det forventes at Karmsund havn's strategi viser tydelig retning for innovasjon og ressursprioritering innenfor strategiske områder. I tillegg må sammenhengen med Karmsund havn's investeringsplan være tydelig. Det forutsettes at investeringer er basert på forretningsmessige prinsipper, og at de antatt mest lønnsomme prosjektene er prioritert.

Karmsund havn skal uansett ikke foreta disposisjoner eller investeringer som reduserer Karmsund havn's evne til å ivareta forvaltningsansvaret for havnevirksomhet på en tilfredsstillende måte. Eierne forventer at Karmsund havn arbeider aktivt med risikoavgrensing gjennom ressursallokering og differensiering av porteføljen av prosjekter for investeringer, forretningsutvikling og innovasjon.

Rådmannen ser også et behov for at eierstrategiene for Karmsund havn og Haugaland Næringspark koordineres og at disse selskapene vurderes i en sammenheng i nær framtid. Dette er en naturlig konsekvens av eierstrategien til Haugaland Kraft AS der det er definert at eierskapet til Haugaland næringspark AS flyttes ut av Haugaland Kraft. Hensikten er å optimalisere samhandling og virksomhetsområdene til Haugaland næringspark og Karmsund havn.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen anbefaler at vedlagte forslag til eierstrategi, vedtekter og instruks for valgkomité vedtas. Med denne strategien har eierne av Karmsund havn IKS lagt til rette for at havneselskapet skal kunne oppnå målet om å bli det viktigste logistikk-knutepunktet til sjøs på Vestlandet.

Vedlegg:

- Eierstrategi for Karmsund havn IKS, datert 18.10.16
- Selskapsavtale, datert 18.10.16
- Instruks for valgkomité, datert 18.10.16
- Oversikt over kaianleggene i Karmsund havn's portefølje
- Ringvirkningsanalyse – Kristiansand havn

EIERSTRATEGI FOR KARMSUND HAVN IKS

18.10.2016

Eierkommunene:

Karmøy kommune
Haugesund kommune
Tysvær kommune
Bømlo kommune
Sveio kommune
Bokn kommune

1. Innledning

I 2013 vedtok flere av eierkommunene en eierskapsmelding med prinsipper for god offentlig eierstyring. I etterkant har kommunene startet arbeidet med å utarbeide eierstrategier for de selskap hvor de har eierinteresser sammen.

Hensikten med felles eierstrategi er å samordne eiernes forventninger og gi klare og forutsigbare styringssignaler til Selskapet. Eierstrategien blir en plattform for dialog mellom politisk og administrativ ledelse i eierkommunene og Selskapet (representert ved styret) i formelle og uformelle eierforum.

Denne eierstrategien for Karmsund Havn IKS krever en endring av selskapsavtalen (vedtektene), og en ny instruks for valgkomitéen. Dette er selvstendige dokumenter men må sees i sammenheng.

2. Kort om utviklingstrekk i havnedrift

Nasjonale forhold:

Bransjen står overfor politiske og regulatoriske endringer. Staten har klare sektorpolitiske mål om mer effektiv og konkurransedyktig nærskipfart og overføring av transport fra vei til sjø, (jmf. Regjerings Havnestrategi, 2015). Samtidig planlegges det betydelige investeringer i nytt stamveinnett med E39 og E134, som vil påvirke reise- og transportmønsteret på land. Dette vil gi direkte innvirkning på det sjøbaserte transportsystemet.

NTP godsanalyse fant at potensiale for økning i sjøtransport var primært på regionalt og lokalt nivå, dette underbygger en mer lokal styring. En oppløsning av en nasjonalt styrt havnestruktur vil sannsynlig skjerpe den regionale konkurransen mellom havneområdene.

Regjeringen vurderer også å overføre eierskap og ansvar for statlige fiskerihavner til kommunene. Dette er en betydelig reform som krever en konsekvensutredning. Lokalt påvirker dette fiskerihavnen Langevåg. Karmsund Fiskerihavn Husøy er eid av KH.

Det er også igangsatt en evaluering av Havne- og farvannsloven. En del av dette utredningsarbeidet vil omhandle regelverket for havnekapitalen. Parallelt er det også foreslått endringer i loven om interkommunale selskaper. Endringer i denne loven får konsekvenser for drift og utvikling av havnene som er organisert som IKS.

En annen reform som kan få indirekte betydning for selskapets havneområde er fylkesreformen og mulig sammenslåing av fylkene Rogaland, Hordaland og Sogn- og Fjordane. For ytterligere informasjon vises det til vedlegg 1: "Notat om utviklingstrekk i havnedrift", datert 13.09.2016

3. Selskapet

Karmsund Havn IKS arbeider med mange forskjellige oppgaver innen havnedrift og sjøbasert næringsutvikling. Selskapet har definert i alt 10 ulike virksomhetsområder. Karmsund havn har et bredt spekter av oppgaver sammenlignet med andre havner. Havnedriften reguleres av Havne- og farvannsloven. De offentlige trafikkhavnene skal tilrettelegge for effektiv og konkurransedyktig sjøtransport av personer og gods, samt trygg ferdsel innen eget havneområde. Dette brede samfunnsmandatet ivaretas gjennom

egenfinansiering, fortrinnsvis ved tilrettelegging av havnearealer. Veksten i sjøbaserte næringer krever betydelige investeringer. Utbygging av infrastruktur blir stadig mer kostbar, samtidig som brukerne ønsker størst mulig fleksibilitet. Både næringslivet og kommunene forventer at Karmsund Havn IKS er en aktiv samarbeidspartner innen nærings- og samfunnsutvikling. I løpet av få år har Karmsund Havn IKS gjennomgått en betydelig endring. Selskapet har blitt en større og mer synlig tilrettelegger av sjøbasert infrastruktur, i kombinasjon med forvaltning og kontroll av sjøtrafikken i eget havneområde.

Selskapets ambisjon er å bli det viktigste logistikk knutepunktet til sjøs på Vestlandet. Styrets mål er at Selskapet tilbyr et konkurransedyktig alternativ til transportnæringen og arbeider aktivt for å styrke tilbud og service innen kjerneområdene: nasjonal og internasjonal gods-, container- og ro-ro-trafikk, offshore og fiskeri.

Omsetning i 2015 var 63,4 mill. kroner med et årsresultat på 4,3 mill. kroner. Selskapets virksomhet er ikke i skatteposisjon. Antall årsverk er 17 og antall ansatte var 18. Balansen viste 614,8 mill. hvor anleggsmidler er bokført til 505,5 mill. med en egenkapital på 141,85 mill. (23,0%). Samlet gjeld utgjør 473,0 mill.

Virkelig eiendomsverdier anslås til ca. kr. 1.000 mill. med 60 havneeiendommer i porteføljen. Selskapet har investert ca. 550 mill. fra 2002 – 2015, og har de neste 10 årene et investeringsbehov vurdert til rundt kr. 600 mill.

Samlet regnes hele havneområdet som Norges 3. største målt i godsslag med over 120 skipsanløp per dag og over 42.000 anløp per år.

Virksomhetsområdene er 1) Gods- stykkgoods- og bulktransport, 2) Nasjonal fiskerihavn (Husøy), 3) Offshore og subsea, 4) Hurtigbåter og ferjer, 5) Cruiseturisme, 6) Sjøbasert eiendomsutvikling, 7) Opplagstjenester, 8) Småbåttrafikk, 9) Offentlig forvaltning av sjøområdet, 10) Nærmiljø og samfunnsansvar.

Brukeravgifter stod for kr. 22,5 mill. (36%) av inntektene, og leieinntekter stod for kr. 37,0 mill. (58%). Annen inntekt utgjorde 6%. Leieinntektene er knyttet til sjørelaterte eiendomsbygg (ca. 85%), areal (9%), parkering (ca. 4%) og kai (ca. 2%).

Selskapet har pr i dag ikke et produktregnskap som viser inntekter, driftsresultat, kapitalbinding pr område, f.eks. godstrafikk, fiskerihavn, o.l.

Selskapet er også eksponert i eiendomsutvikling relatert til sjøbasert virksomhet gjennom deleid datterselskap, Garpeskjær Eiendom AS og Garpeskjær Eiendom IS med 50% eierandel i hvert. Samlet resultat i eiendomsselskapene var kr. 3,7 mill. med en samlet egenkapital på kr. 50 mill. Karmsund Havn IKS mottar utbytte fra eiendomsselskapene.

4. Formål med eierskapet (eiermotiv)

Kommunenes viktigste eiermotiv ut over det lovpålagte er samfunnsøkonomisk!

Regionen har en uendelig lang historie med sjøfart og havnevirksomhet, men havnevesenet (den gang kalt "Karmsund havnevesen DA") ble først etablert i 1992 ved at havnedistriktene i Haugesund kommune og Karmøy kommune ble slått sammen til et distrikt med en felles havneadministrasjon. Senere har selskapsform blitt endret og havneområdet og antall eierkommuner er utvidet.

Havne- og farvannsloven pålegger Samferdselsdepartementet et forvaltningsansvar og myndighet for hovedleder og bi-leder, jmf. § 7. Der hvor kommunene har planmyndighet, er ansvaret delegert til kommunene, og nyansert gjennom forskrifter, jmf. § 9. Kommunenes ansvar kan videre delegere ansvaret til interkommunalt samarbeid eller selskap.

Dette pålegger Selskapet å legge til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn, samt hensynet til fiskeriene og andre næringer, jmf. § 1.

Utgangspunktet for kommunenes eiermotiv er å i varta et lovpålagt forvaltningsansvar på en kostnadseffektiv og sikker måte, gjennom stordriftsfordeler mellom kommune. Havnene har en klar samfunnsfunksjon, og det sjøbaserte transportnettverket må sees i sammenheng med andre transportsystemer for veitrafikk og luftfart for å oppnå mest mulig sømløs transport av personer og varer. Havnene har derfor også en klar næringsfunksjon.

Effektiv havnedrift med relatertene servicefunksjoner hvor det er fokus på god tilgang og kapasitetsutnyttelse, er en forutsetning for effektiv konkurranse i det sjøbaserte transportnettverket. Et effektivt sjøbaserte transportnettverket, er av svært avgjørende betydning for både sjøbasert næringsutvikling og for landbasert næringsutvikling i hele regionen. For kommunene er Selskapet derfor et av de aller viktigste verktøyene til å stimulere regionens verdiskaping.

Kjernevirksomheten defineres som drift av havneområdet, og har en klar synergi med kommunenes virksomhet og politiske målsetninger, som bidrar til å gjøre regionen til et attraktivt sted for næringsliv, bosetting og turisme.

Selskapets virksomhet har synergier til flere av kommunenes planområder, bl.a. kommuneplanen arealdel, transportplan, plan for næringsutvikling, reiselivsplan, klima og miljøplan, m.m. NTP Godsanalyse oppfordrer kommunene til felles arealpolitikk vedrørende terminaler og transport.

Selskapets virksomhet og vekst påvirker også direkte eller indirekte næringslivets rammebetingelser for verdiskaping. Derfor må selskapet gis rammebetingelser som følger samfunnsutviklingen i regionen for øvrig. Selskapets vekst er avhengig av spesielt to innsatsfaktorer fra deltakerkommunene, tilgang til nødvendig kapital og areal.

I tillegg til havneområdene har kommunene gitt Selskapet ansvar for en rekke offentlig kaier og allmenninger, inkludert småbåthavner. Noen av kaianleggene var i svært dårlig forfatning allerede før ansvaret ble overlevert til Selskapet. Eierne forventer at Selskapet følger opp sitt drift- og vedlikeholdsansvar. Samtidig er eierne åpne for at Selskapet starter en prosess hvor slike eiendommer avhendes eller tilbakeføres til kommunene hvor almenne hensyn må i varetas. Det er særlig Tysvær og Karmøy kommune som har kaier med særlige hensyn, f.eks. Steinsvik, Slåttevik og Førre, samt fiskerihavner som Ferkingstad.

Flere av eierkommunene har havneavsnitt som er av særlig betydning for kommunens samfunnsøkonomiske utvikling, andre har ikke. Selskapet som verktøy i kommunenes næringsutvikling er derfor varierende. Likevel tyder det på at eiernes forventninger til Selskapet går ut over det som kan forventes med hensyn på økonomisk bærekraft.

Selskapets kommersielle virksomhet og evne er derfor viktig for å bære det samfunnsoppdraget Selskapet er gitt. Denne balansen er viktig i eierstyringen.

Deltakerkommunene er enige om å be Selskapet opprette et prosjekt og ansetter en prosjektleder, f.eks. en jordskifte kandidat som tar en gjennomgang av alle mindre eiendommer, allmenninger og kaianlegg. Det innledes dialog med den enkelte kommune for vurdering av hva som skal ligge i Selskapets portefølje, tilbakeføres til kommunen, eller hva som skal avhendes. Eventuelle eiendomstransaksjoner må legges fram som egne saker i de aktuelle deltakerkommunene.

5. Selskapets formål

Selskapets selskapsavtale regulerer eierskapet mellom deltakerkommunene, og viser delegering av myndighet til selskapets styre. Selskapets kjernevirksomhet skal være "havneoperatør" og leverandør av havnerelaterte tjenester.

Det viktig for risikostyringen at deltakerkommunene aktivt avgrensner Selskapets virksomhet ut over lovens virkeområde. Formålet definerer hvilket virksomhetsområde selskapets aktiviteter må holde seg innenfor. Dette avgrensner deltakerkommunenes investering og gir mulighet til å differensiere risiko mellom flere investeringer i f.eks. andre typer virksomhetsområder. Virksomhet som går utenfor selskapets formål vil kreve en beslutning av deltakerkommunene i representantskapet. Beslutninger utenfor Selskapets formål må styret derfor forankre i Selskapets representantskap, som er nærmere de folkevalgte organ i deltakerkommunene.

Kommuneloven setter ikke grenser for hva kommunen kan involvere seg i utenfor offentlighetsområdet. Når et offentlige organ opptre utenfor offentlighetsområdet gjelder i hovedsak privatrettslige regler. Et offentlig organ kan oppnå god avkastning på næringsvirksomhet, men kan ikke utnytte en gunstig markedsposisjon.

Selskapet har et klart geografisk virksomhetsområde i Nord-Rogaland og Sunnhordland, definert med kommunegrensene for deltakerkommunene. Karmsund Trafikkhavn er likevel hovedhavn for gods- og linjeskip inkluderer også for Ryfylke og Hardanger. Endringer i stamveinettet og endringer i kommunestruktur, vil kunne gi nytt grunnlag for en vekststrategi med geografisk ekspansjon. Deltakerkommunene er åpne for å vurdere en utvidelse av havneområdet hvis Selskapet vurderer utvidelse som en styrking av formålet og at det er samfunnsøkonomisk eller forretningsmessig riktig.

Synergier med utvikling av Gismarvik havn i Haugaland Næringspark er også et viktig område for å komplettere havneporteføljen. Haugaland Næringspark AS eies av Haugaland Kraft AS. Fem av i alt sju eierposisjoner i Haugaland Kraft AS eies videre av deltakerkommunene i Karmsund Havn IKS, med unntak av Bømlo kommune. Disse fem deltakerkommunene er enige om å følge opp eierstrategien i Haugaland Kraft AS for å finne en snarlig løsning for synergier mellom havnene.

Eiendomsforvaltning og utvikling representerer et viktig inntekts- og vekstområde for Selskapet. Eiendomsforvaltning er ikke definert i Selskapets formål. Havne- og farvannsloven setter begrensninger for annen virksomhet. "Havnekapitalen kan ikke nyttes til andre formål enn havnevirksomhet, herunder drift, vedlikehold, utbedring, utbygging og utvikling, samt utøvelse av offentlig myndighet etter bestemmelser eller i medhold av loven her og tilrettelegging for sikkerhet og fremkommelighet i kommunens sjøområder", (jmf. § 48. Forvaltning av havnekapitalen).

Eiendomsforvaltning og eiendomsutvikling hvor formålet er å møte behov innenfor havne- og sjørelatert virksomhet, tillates. All annen virksomhet faller utenfor Selskapets formål. Er det tvil om nye engasjementer er utenfor, pålegges Selskapet å gjøre en objektiv juridisk vurdering.

Eiendomsutvikling utøves gjennom deleierskap i Garpeskjær Eiendom AS og Garpeskjær Eiendom IS. Beslutning om engasjementet i eiendomsutvikling utenfor IKS ble tatt av eierne i 2010. Karmsund Havn IKS har behov for kapital til investering i egen kjernevirksomhet, og har gjennom et OPS-samarbeid med en privat eiendomsutvikler, fått tilført kapital og kompetanse til eiendomsforvaltning. Selskapet eier to kontorbygg og et parkeringsbygg, som leies ut i sin helhet til Aibel sin verftsvirksomhet. Gjeldene eiendom er av stor betydning for den sjøbaserte næringsvirksomheten for verftsvirksomheten ved Garpeskjærkaiaen. Virksomheten er derfor innenfor virksomhetsområdet som er definert i Havne- og farvannsloven. Skatt Vest satte spørsmål om virksomheten var i skatteposisjon, endelig konklusjon forventes i august 2017. Selskapets to uavhengige jurister har vurdert det som over 50 % sannsynlig at for Karmsund Havns del er virksomheten ikke er skattepliktig. Likevel, dette indikerer at denne virksomheten er i randsonen for hva som er innenfor Havne- og farvannsloven definerer som virksomhetsområdet.

Organiseringen og OPS-samarbeid ansees som hensiktsmessig for utvikle servicefunksjoner i randsonen til havneavsnittet og stimulere til utvikling av næringsklynger. Private kan også eie i offentlige havn, men må da organiseres som aksjeselskap. Investering i et aksjeselskap vil være en del av havnekapitalen og begrenser retten til utbytte. Utbytte forutsetter at det er gjort tilstrekkelig avsetning til vedlikehold, utvikling og investering i havnen.

Havnekapitalen kan også investeres i andre transportsystemer om det gir fordel for havnedriften eller sjøtransporten (jmf. forarbeidene Havne- og farvannsloven). Departementet kan gi dispensasjon fra loven og gi tilgang til utbytte.

Selskapets virksomhet har hittil vært utenfor bedriftsbeskatning. Anbefaling om god offentlig eierstyring peker på at offentlige eiere må være spesielt oppmerksomme på der hvor monopolvirksomhet kan gli over i konkurranseutsatt virksomhet. I havneområdet er det andre private havneoperatører. Private havneoperatører er også regulert av Havne- og farvannsloven. Eiendomsforvaltning og -utvikling er derimot ikke regulert for særlige samfunnshensyn. Eiernes avgrensning for Selskapets virksomhetsområde settes derfor mest mulig lik definisjonene i Havne- og farvannsloven og Skatteloven om bedriftsbeskatning. Hvis selskapet skal engasjere seg i konkurranseutsatt virksomhet utenfor disse definisjonene, skal dette organiseres i særskilt selskapsform og godkjennes i Selskapets representantskap. En slik selskapsstruktur vil også avgrense deltakerkommunenes økonomiske risiko.

Eierne er enige om å revidere Selskapets formål for å tydeliggjøre kjernevirksomheten:

Selskapets formål er effektiv og sikker forvaltning av havnevirksomhet på vegne av de kommuner som er deltakere, jfr. selskapsavtalens §4, og ivareta disse kommuners oppgaver, rettigheter og forpliktelser i samsvar med den til en hver tid gjeldene havne- og farvannslovgivning.

Selskapet skal arbeide for framtidsrettet og konkurransedyktig utvikling av sjøtransportssystemet for personer og gods, tilrettelegge for sjøbasert

næringsutvikling, herunder naturlig tilhørende eiendomsutvikling, og tilrettelegge for synergier med landbasert næringsutvikling.

6. Eierposisjon

Selskapet er organisert som et interkommunalt selskap og eies av:

Karmøy kommune	38,46%
Haugesund kommune	38,46%
Bømlo kommune	7,69%
Tysvær kommune	7,69%
Sveio kommune	3,85%
<u>Bokn kommune</u>	<u>3,85%</u>
<u>SUM</u>	<u>100,00 %</u>

Selskapsformen er interkommunalt selskap (IKS) og reguleres av Lov om interkommunale selskaper. Lovgivningene er mye lik aksjelovgivningene, men har klare forskjeller. Viktigste er at eierne, juridisk kalt "deltakerne", har et økonomisk delt ansvar for selskapets forpliktelser i henhold til eierandel. En aksjonær ihht til aksjeloven har normalt begrenset sitt økonomiske ansvar til innskutt aksjekapital. Språklig benevner IKS-loven generalforsamlingen for "representantskapet", og vedtekter for "selskapsavtalen".

Selskapet i varetar lovpålagt forvaltningsansvar for deltakerkommunene og gir følgelig et langsiktig perspektiv for eierskapet. Den samfunnsmessige rollen er av vesentlig betydning for utvikling av regionens attraktivitet for næringsliv, bosetting og turisme. Gjennom sin eierposisjon vil eierne derfor tilrettelegge for en offensiv og strategisk utvikling av Selskapet. Kapital og areal er de to viktigste innsatsfaktorene deltakerkommunene kan bidra med til Selskapets vekstambisjoner.

Kapitaltilgang kan deltakerne tilrettelegge på flere måter: kapitalinnskudd, real- eller tingsinnskudd, lån, økning av lånerammer, eller åpne for ulike modeller for ekstern egenkapital. Utgangspunktet er at den relative eierposisjonen ikke endres mellom dagens deltakerkommuner.

Eierne har godkjent en låneramme for Selskapet på inntil 600 mill. Vedtaket er forankret i de respektive kommunestyrer. Den enkelte eier i et IKS hefter ubegrenset for sin eierandel av selskapets forpliktelser. De mindre deltakerkommunene signaliserer at de er nær en maksimalgrense for å stille garanti av lånerammer. Inntil videre er deltakerkommunene enige om ikke utvide lånerammen. Deltakerkommunene åpner i stedet for andre løsninger for å møte Selskapets kapitalbehov. Se kapittel 10 om utbyttepolitikk og kapitalstruktur.

Arealtilgang må det arbeides langsiktig med gjennom kommuneplaner og regulering. Det er noe ulik praksis hvordan Selskapet får tilgang til nødvendig areal i de ulike deltakerkommunene. Dette må harmoniseres på en slik måte det ikke påvirker eierposisjonene for deltakere, samt at det ikke oppstår en urettmessig skjevfordeling mellom deltakerne. Eventuelt real- eller tingsinnskudd i form av arealoverdragelse må derfor sees i sammenheng med kapitalinnskudd fra øvrige eiere for ikke å få endring i eierposisjoner. Arealtilgang kan også gis gjennom leieavtaler eller felles eiendomsselskap med aktuell vertskommune.

Ekstern egenkapitalfinansiering vil kunne egne seg godt i randsonen til kjernevirksomhet. Deltakerkommunene er åpne for om Selskapet vil foreslå lignende løsninger for OPS-samarbeidet i likhet med Garpeskjær Eiendom AS/IS. IKS-loven legger ingen begrensninger i engasjement andre aksjeselskap. AS-organisering avgrenser også eierens økonomiske ansvar og risiko. Deltakerkommunene er blitt enige om at de har førsteretten til å investere dersom det etableres nye selskaper med eksterne aktører. De er også åpne for å vurdere samarbeid med private investorer i primærområdet offentlig havn, innenfor begrensningene i Havne- og farvannsloven.

I tilfelle det blir aktuelt med en eventuell kommunesammenslåing, er deltakerkommunene enige om at det gir en tilsvarende konsentrasjon av eierandelen. Dette må skje som endring av selskapsavtalen.

6.1. Karmøy kommune

Karmøy kommunes eierandel er i dag 38,46%. Kommunen planlegger tilrettelegging av et større areal ved Karmsund Trafikk- og fiskerihavn. I hvilken grad dette arealet gjøres tilgjengelig for havnevirksomhet, er avhengig hvilke løsninger Selskapet vil foreslå innenfor rammene i denne eierstrategien uten at det påvirker deltakerkommunenes eierposisjoner.

6.2. Haugesund kommune

Haugesund kommunes eierandel er i dag 38,46%

6.3. Bømlo kommune

Bømlo kommunes eierandel er i dag 7,69%. Ønsker å beholde sin eierposisjon.

6.4. Tysvær kommune

Tysvær kommunes eierandel er i dag 7,69%

6.5. Sveio kommune

Sveio kommunes eierandel er i dag 3,85%. Er åpen for å endre sin eierposisjon. Kommunen har behov for å vurdere nærmere kommunens samfunnsøkonomiske nytte i forhold til kapitalbinding og gjeldsforpliktelser til Selskapet.

6.6. Bokn kommune

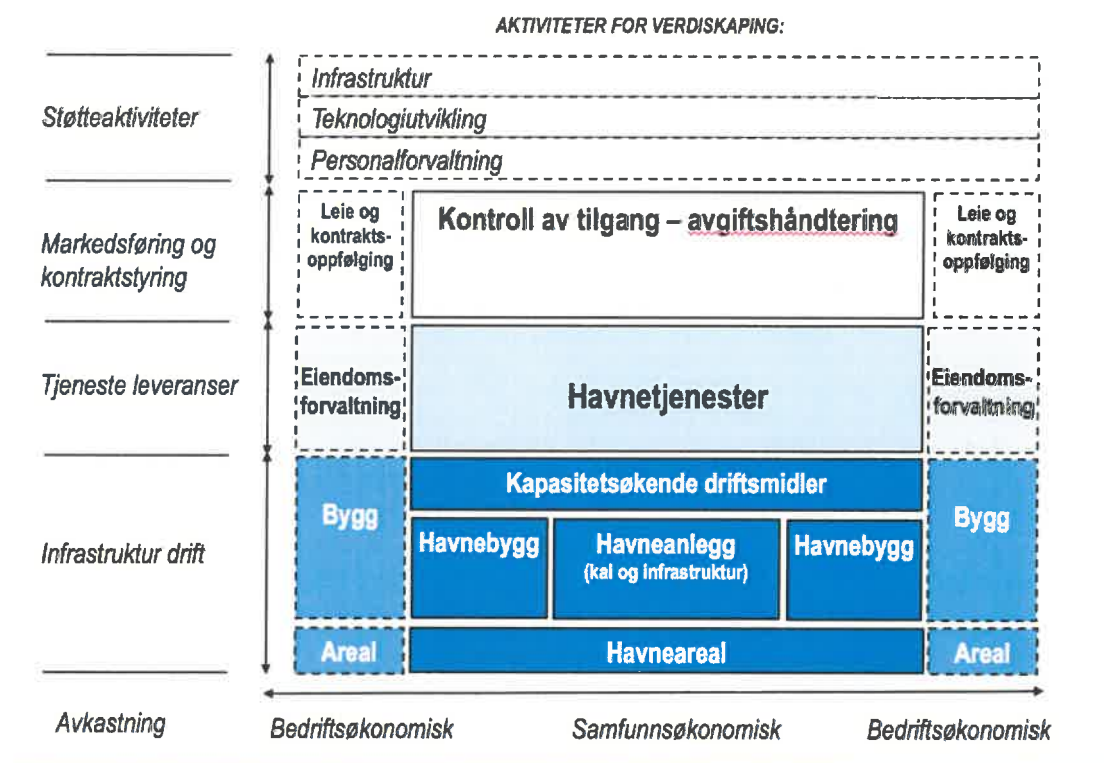
Bokn kommunes eierandel er i dag 3,85%. Er åpen for å endre sin eierposisjon. Kommunen har behov for å vurdere nærmere kommunens samfunnsøkonomiske nytte i forhold til kapitalbinding og gjeldsforpliktelser til Selskapet.

7. Selskapsstrategi, innovasjon og risikoeksponering

Selskapets strategi er styrets ansvar. Eierne forventer at Selskapet utvikler robuste strategier og langsiktige investeringsplaner, som gir god forutsigbar forretningsmessig utvikling og vekst. Planleggingshorisont forventes minimum å være 10 år.

Verdiskaping i dette virksomhetsområdet handler om å "sammenkoble" brukere og gi dem "tilgang" til hverandre på en kostnadseffektiv måte. Dette gir samfunnsøkonomiske gevinster. Nyten øker jo flere brukere som blir lettere tilgjengelig for hverandre via reiser eller varer. Viktigste driveren for verdiskaping er kapasitetsutnyttelse. Forretningslogikken kan deles inn i tre hovedaktiviteter: infrastrukturdrift, tjenesteproduksjon, og kundeprosesser med betjening av brukerne gjennom markedsføring, brukeradministrasjon og/eller kontraktstyring, (jmf. "value network"). Hovedaktivitetene er avhengige av hverandre der infrastrukturdrift danner

forutsetningen for tjenesteproduksjon og som om videre danner forutsetningen for kundeprosessene. Se figur nedenfor hvor kjernevirksomheten vises i den brede midtre kolonnen. Aktiviteter markert med stiplet konturlinje er utenfor kjernevirksomheten, men kan likevel ha stor synergi med kjernevirksomheten og være viktig for å skape lønnsomme næringsklynger og god samfunnsøkonomi.

Innovasjoner i slik forretningslogikk er enten knyttet til nettverksutvikling eller prosessutvikling. Nettverksinnovasjon handler om nye nettverk (kunder) eller kobling mellom ulike "nettverk", f.eks. ulike sjøtransportlinjer og/eller veitransport. Eller prosessinnovasjoner knyttet til f.eks. effektive omlastningstjenester, havnekrantjenester, automatiske lastetidsreservasjoner, eller prisdifferensiering for å effektivisere kapasitetsutnyttelse i "peak perioder", m.m.

Det forventes at Selskapets strategi er forankret i forretningslogikken og viser tydelig retning for innovasjon og ressursprioritering innenfor strategiske områder, og har sammenheng med Selskapets investeringsplan. Det forutsettes at investeringer er basert på forretningsmessige prinsipper, og prioritering av de antatt mest lønnsomme prosjektene. Jmf. kapittel 9 om balansen mellom samfunnsøkonomisk styring og bedriftsøkonomisk styring, samt forventning til samfunnsøkonomiske-/ringvirkningsanalyser. Eventuelle prosjekter som ikke tilfredsstillerselskapets bedriftsøkonomiske avkastningskrav, men som Selskapet mener har positiv samfunnsøkonomisk verdi, skal legges fram for deltakerkommunene for avklaring. Dette vil typisk være investeringer i større infrastrukturprosjekter og ny miljøteknologi. Ny miljøteknologi forventes å ha en viktig betydning i framtidens havnedrift.

Selskapet skal uansett ikke foreta disposisjoner eller investeringer som reduserer Selskapets evne til å ivareta forvaltningsansvaret for havnevirksomhet på en tilfredsstillende måte. Deltakerkommunene forventer at Selskapet arbeider aktivt med

risikoavgrensning gjennom ressursallokering og differensiering av porteføljen av prosjekter for investeringer, forretningsutvikling og innovasjon.

Det forventes også at Selskapet opptrer etisk forsvarlig og har høy standard på helse, miljø og sikkerhet (HMS).

8. Styrevalg og kompetanse

Et riktig kompetent styre blir i økende grad ansett som en avgjørende faktor for at selskaper lykkes langsiktig. Økende endringstakt i samfunnet og bransjen stiller også større krav til deltakerkommunene om å forstå Selskapets situasjon. Det skal gjøres viktige veivalg for å kunne realisere potensialer for samfunnsøkonomisk utvikling og verdiskaping. Et kompetent styre er viktig i langsiktig planlegging og skal ta avgjørende beslutninger om større endringer i Selskapet. I tillegg til å lede og kontrollere administrasjonen, er det en klar forventning om "verdiskapende styrearbeid" (jmf. kapittel 7, "Selskapsstrategi, innovasjon og risikoavgrensning", og kapittel 9, "Samfunnsøkonomiske avkastningskrav").

Dette underbygges også i Eiermeldingene i deltakerkommunene. Eiermeldingene bygger på anbefalinger fra KS. Styrets sammensetning skal sees i en helhet og ha en balansert kjønnsrepresentasjon. Styret skal settes sammen som et tverrfaglig kollegium med egnede personlig egenskaper og ha en bred og solid erfarings- og kompetansebredde:

- Bransjekunnskap og forretningslogikk innen maritim sektor, herunder god kunnskap om brukerbehov, logistikk- og forretningsutvikling.
- Kunnskap om selskapets virksomhet, drift, avtaler, lovgivning.
- Kompetanse innen strategisk økonomistyring, finans, juss.
- Kompetanse innen eiendomsutvikling og forvaltning av eiendom.
- Kompetanse innen styrearbeid, ledelse, og strategiarbeid.
- Kunnskap og erfaring med politiske prosesser og offentlig forvaltning

Ved valg av styremedlemmer bør det også bestrebes å finne kandidater med et nettverk utenfor regionen for tilføre Selskapet utvidet nettverkskompetanse.

Representantskapet (havnerådet) skal velge en valgkomité og en tilhørende instruks for komitéens arbeid. Valgkomitéens oppgave er å avgi begrunnet innstilling til representantskapet om valg av deltakervalgte styremedlemmer og varamedlemmer. Valgkomitéen velges for 2 år av gangen. Valgkomitéen konstituerer seg selv med leder, men representantskapet peker ut hvem som har ansvaret for å innkalle til første møte i komitéen.

Styremedlemmer og varamedlemmer velges for 2 år. I tillegg kommer krav fra de ansatte om styrerepresentasjon i henhold til lov om interkommunale selskap. For å redusere behovet for antall varamedlemmer, skal varamedlemmer foreslås i numerisk rekkefølge.

Styret skal ha 5 medlemmer med inntil 3 numeriske varamedlemmer. Det forventes at antallet er tilstrekkelig til å dekke behovet for kompetansebredde og gruppedynamikk. Lovgivningen for interkommunale selskaper krever at deltakerne må være enige om et fast antall medlemmer. Lovgivningen åpner ikke for at f.eks. valgkomitéen kan vurdere antallet etter nærmere begrunnelse, slik som i aksjeselskaper. Styremedlemmer valgt av ansatte endres til å være i samsvar med kravene i Lov om Interkommunale selskap. I

selskap som har 30 eller færre ansatte, som i dette tilfellet, har representanter for de ansatte i selskapet tilsvarende møterett i styret som etter Kommuneloven § 26 nr. 1, (saker som gjelder forholdet mellom Selskapet som arbeidsgiver og de ansatte). I mindre selskap med færre enn 30 ansatte har normalt de ansatte god medvirkning i styring av selskapet.

9. Samfunnsøkonomiske avkastningskrav

Kommunene skal generelt forvalte sitt eierskap og fellesskapets verdier på en god og forsvarlig måte. I et interkommunalt selskap er eierne ansvarlig for selskapets gjeldsforpliktelser. Når selskapet disponerer betydelige verdier i form av kapital, lånerammer og arealer, samtidig med at deltakerkommunene har et lovpålagt forvaltningsansvar og et samfunnsøkonomisk eiermotiv, er det ekstra krevende å gi klare styringssignaler til Selskapets ledelse. I slike tilfeller må også styringen ha et meget tydelig element av forretningsmessig styring som må balanseres mot selskapets primære formål om effektiv og sikker forvaltning av havnevirksomheten.

Styringsparametere basert på samfunnsøkonomisk verdimaksimering er sammensatte. Blandes samfunnsmotiverte investeringer og forretningsmessig investeringer med definert avkastningskrav, kan det oppstå motstridene styringssignaler. Deltakerkommunene er derfor enige i at beslutninger om større samfunnsmotiverte investeringer legges til representantskapet (havnerådet), og den forretningsrelaterte havnevirksomheten tillegges styret.

9.1. Samfunnsøkonomisk styring

Forståelsen av samfunnsøkonomisk verdiskaping er knyttet til vekst i regionens samlede økonomi, hvor vekst i antall arbeidsplasser er en sterk indikator. Forståelse av "avkastningsbegrepet" vil i denne sammenhengen være at samlet vekst må være større enn forbruket eller slitasjen av de innsatsfaktorene som investeres. Det vil si kapitalkostnader, slitasje eller forringelse av realverdier som arealer, miljø og natur. Forståelsen av bedriftsattraktivitet, bostedsattraktivitet og besøksattraktivitet er også sentrale elementer.

Når motivasjonen for eierskapet primært er samfunnsøkonomisk, må deltakerkommunene ha et helhetlig perspektiv på Selskapets prestasjoner om effektiv og sikker forvaltning av havnevirksomhet og sammenheng med regionens utvikling. Samfunnsøkonomiske analyser/ringvirkningsanalyser kan gi et godt vurderingsgrunnlag. Forvaltning av innbyggernes investeringer må gi samfunnsøkonomisk vekst til regionen som helhet. Det vil si minst like god samfunnsøkonomisk avkastning som tilsvarende investeringer med samme risiko i andre havneområder. Med ambisjon om å bli Vestlandets viktigste logistikk knutepunktet for sjøtransport, må det forventes at Selskapet presterer resultater bedre enn andre havneområder framover. Selskapets representantskap må balansere krav til Selskapets bedriftsøkonomiske resultater og resultater for effektiv havnedrift, opp mot Selskapets investeringer for å stimulere samfunnsøkonomisk avkastning.

Norsk Havneforening anbefaler en modell for "ringvirkningsanalyse" som har fått høy anerkjennelse. Analysen er mye brukt i EU, og flere ganger benyttet i Norge. Det er bygd opp en solid database med sammenlignbare resultater. Modellen påviser den samfunnsøkonomiske betydningen havnene har for utvikling av næringsklynger, arbeidsplasser, infrastruktur, byutvikling og andre verdiskapende aktiviteter i havnene og omlandet. Modellen skiller mellom direkte, indirekte og indusert aktivitet knyttet til

av havnevirksomheten. Den direkte aktiviteten er den som foregår direkte i bedriftsklyngen med tilknytning til havnen, Den indirekte aktiviteten er den som skapes ved leveranser og ytelser til de virksomhetene som inngår i de direkte aktivitetene (havneklyngen). De induserte aktivitetene er de som skapes i andre sektorer som et resultat av direkte og indirekte aktivitet, for eksempel privat innkjøp og service.

Overordnet styringsparameter er Selskapets evne til å påvirke den samlede samfunnsøkonomisk verdiskaping i regionen. Dette skal påvises i en ringvirkningsanalyse første gang i 2016, hvor resultatet danner basispunkt for senere vurdering minst hvert fjerde år. Analysen skal baseres på beste-praksis i bransjen, tilsvarende anbefaling fra Norsk Havneforening.

9.2. Bedriftsøkonomisk styring

Bedriftsøkonomiske styringsparametere knyttes direkte til avkastning på selskapets kapital og inntjening. Når deltakerkommunene er ansvarlig for Selskapets gjeldsforpliktelser må god bedriftsøkonomisk styring være fundamentet for Selskapets styre og ansvar. Selskapet må ha en selvstendig økonomisk bærekraft som er i samsvar med sammenlignbare havneselskaper. Denne bærekraften avgrensner det samfunnsmessige engasjementet som Selskapet kan ta. Årlige planer som viser denne avveiningen skal legges fram for Selskapets øverste organ, representantskapet. Nedenfor er det angitt hvilke bedriftsøkonomiske styringsparametere Selskapet skal rapportere.

Egenkapitalrentabilitet (ROE) forventes å ligge i intervallet 6 – 8%, og skal rapporteres hvert år i forbindelse med framleggelse av årsregnskapet. Egenkapitalrentabilitet defineres som resultat etter skatt i prosent av akkumulert egenkapital.

Selskapet har hatt en fallende utvikling av ROE fra 2011 til 2015, hhv. 17,7% til 3,0%. Gjennomsnittsverdi siste 8 år er 10,2%. Årsaken er primært økende investeringer. Med et ekspansivt investeringsbudsjett er det viktig at Selskapet kan sannsynliggjøre god rentabilitet i nye prosjekter. Avkastningen vil variere mellom havnetyper.

Gjennomsnittstall for Stavangerregionens havn IKS, Risa Havn AS, og Trondheim Havn IKS, er hhv. 5,1%, 2,4% og 2,5%. Forskjellen i forhold til Stavanger og Risavika er at disse havneselskapene har en økende trend i samme periode, og har de siste par årene ligget mellom 6-8%. Begge disse havneselskapene har hatt minimalt med nye investeringer de senere årene og virker ikke å være tilsvarende ekspansive. Spesialhavner som Mongstad-offshorebase (CCB Mongstad AS) har betydelig høyere avkastning. Høyere avkastning i spesialhavner ser vi også lokalt ved Killingøy.

Egenkapitalrentabilitet (ROE i %)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	GJSN
Karmsund Havn IKS	5,5	13,0	17,0	17,7	10,2	8,4	7,1	3,0	10,2
Stavangerregionen Havn IKS	6,7	3,1	4,5	3,0	5,8	5,8	6,6		5,1
Risavika Havn AS			-0,6	-2,3	-0,2	2,6	6,3	8,4	2,4
Trondheim Havn IKS	1,4	1,6	5,1	2,5	2,2	2,4	2,1		2,5
CCB Mongstad AS	8,0	17,2	12,5	10,4	11,0	12,1	12,5		12,0

Realisert avkastning (reell ROE) basert på verdijustert egenkapital. Reell ROE måler selskapets evne til å skape verdier for eierne basert på reell verdi av egenkapitalen. Basert på opplysninger fra Selskapet ligger reell ROE i 2015 rundt 0,7%. Dette kan virke noe lavt, men kan også tyde god verdiutvikling av anleggsmidlene som videre øker Selskapets justerte egenkapital. Underliggende verdiutvikling i Selskapet bør vurderes årlig.

Totalrentabilitet (ROCE), forventes å ligge i intervallet 4 – 6 %. Målet er definert som summen av ordinært resultat før skatt og finanskostnader i prosent av totalkapitalen. ROCE måler selskapets evne til å skape verdier basert på de eiendelene Selskapet samlet forvalter.

Totalrentabilitet (ROCE i %)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	GJSN
Karmsund Havn IKS	5,5	6,3	7,3	7,7	4,6	3,9	3,6	2,4	5,2
Stavangerregionen Havn IKS	8,0	3,1	5,0	3,6	6,1	5,9	6,5		5,5
Risavika Havn AS			2,4	3,0	3,7	4,5	5,1	5,2	4,0
Trondheim Havn IKS	2,0	1,8	5,2	2,5	2,4	2,4	2,2		2,6
CCB Mongstad AS	4,5	10,3	7,6	6,7	8,1	9,6	10,7		8,2

Driftsinntekter (mill. kr.) Totalt og for hvert forretningsområde. Relativ vekst sammenlignes med bransjens vekst eller et utvalg av sammenlignbare havneselskaper.

EBITDA (mill. kr.) Totalt og for hvert forretningsområde. EBITDA-margin sammenlignes med bransjens vekst eller et utvalg av sammenlignbare selskaper.

Driftsresultat (EBIT) Driftsmargin sammenlignes med bransjens vekst eller et utvalg av sammenlignbare selskaper.

Årsresultat. Resultatmargin sammenlignes med bransjens vekst eller et utvalg av sammenlignbare selskaper.

Produktregnskap. Det forventes at Selskapet etablerer et produktregnskap som viser inntjening og avkastning på investert kapital pr produkt/forretningsområde.

9.3. Styring av kapasitet og effektiv havnedrift

Den tredje dimensjonen med måleparametere går direkte på selve havnedriften og forvaltningsansvaret, og er også sentrale parametere for Selskapets styre og ansvar. Dette er styringsparametere som viser havnenes kapasitet, kapasitetsutnyttelse, effektiv og sikker forvaltning av havnevirksomheten. Dette må sees i forhold til de samlede ressurser som Selskapet disponerer i form av kapitaleffektivitet, lånerammer, arealeffektivitet, og miljøbelastning. Det forventes at Selskapet benytter spesifikke måleparametere som indikatorer for den samfunnsøkonomiske verdiskapingen. I periodene mellom ringvirkningsanalysene skal det årlig rapporteres på disse måleparametere. For å gi eierne en helhetlig innsikt og mulighet for oppfølging av Selskapets verdiskaping, skal rapportering vise utviklingen over tid (tidsserier siste 5 år). Dette skal sammenlignes med den nasjonale utviklingen og et utvalg av havneselskaper. Styret skal selv forslå måleparametere og absolutt nivå overfor eierne. Se vedlegg med eksempler på slike styringsparametere.

Måleparameterne skal benyttes til å evaluere om investeringene gir ønsket gevinst. Det forventes at Selskapet etablerer et rammeverk for investering (investeringsreglement) som baseres på metodikken gitt i "Veileder i samfunnsøkonomiske analyser", DFØ-2014, eller lignende. Se vedlegg med eksempel.

Videre kan avvik i utvikling mellom ringvirkningsanalyse og måleparameterne indikere forskyvning mellom transportportsystemene for sjø og vei.

10. Utbyttepolitikk og kapitalstruktur

Avkastningen viser hvor effektiv verdiskapningen i selskapet er, basert på den kapital og formuesmasse som er bundet i selskapet. Utbytte-begrepet begrenses til å omhandle hvor stort uttak eierne gjør av de finansielle verdier som skapes i selskapet, jmf. avsnitt 9.3 om bedriftsøkonomisk styring.

Deltakerkommunenes tilgang til ordinært utbytte fra havnevirksomhet er avskåret i Havne- og farvannsloven, (jmf. kapittel 7). Dette gjelder inntekter og avkastning for hele formuesmassen som er innskutt og akkumulert i Selskapet.

Selskapets balanse viser ved utgangen av 2015 at samlet driftsmidler er bokført til kr. 505 mill. Virkelig verdi vurderes betydelig høyere, trolig ca kr. 1.000 mill. Selskapet har kunngjort et investeringsbehov på rundt kr. 600 mill. Primært knyttet til infrastruktur som havneareal, havneanlegg (kai), havnebygg, og kapasitetsøkende driftsmidler (kraner, ro-ro-ramper, etc).

Forutsatt at Selskapets låneramme beholdes på kr. 600 mill. viser en foreløpig analyse at egenkapitalbehovet i Selskapet vil øke med rundt kr. 70 – 100 mill. i årene 2019 og 2020. Analysen forutsetter et bestemt nivå på en rekke parametere som: årlig vekst i inntektene på 6%, 20 års nedbetalingsperiode for eksisterende og nye lån, gunstige lånebetingelser, m.m.

Samme analyse viser om lånerammen økes til kr. 700 mill. er det ikke behov for å øke egenkapitalen i Selskapet.

Økning av lånerammen eller økning av egenkapitalen øker deltakerkommunenes kapitalbinding og risiko, uten at kommunene kan få et finansielt utbytte tilbake. "Utbyttet" kommer i form av samfunnsøkonomisk avkastning med økonomisk vekst i regionen, antall arbeidsplasser, m.m. som videre er en forutsetning for økt skatteinngang.

Det er likevel flere modeller som kan gi deltakerkommunene tilgang til et finansielt utbytte for framtidig kapitalbinding og risikoesponering i Selskapet. Nedenfor angis flere slike modeller.

Deltakerkommunenes lånegarantier gir Selskapet gunstige lånebetingelser. Deler av denne rentefordelen kan gis tilbake til deltakerkommunene som godtgjørelse for deres økte risikoesponering. Ved en økning av lånerammen fra kr. 600 mill. til kr. 700 mill., viser en foreløpig analyse at deltakerkommunene kan oppnå samlet en årlig finansinntekt på kr. 3,5 – 5,6 mill. Da legges det til grunn en rentemargin på mellom 0,5 – 0,8%. Samtidig svekker en slik modell Selskapets lønnsomhet, og legger press på å øke lånerammen ytterligere. Likevel, inntil videre ønsker ikke deltakerkommunene å vurdere økning av lånerammen som den nærmeste løsningen for å møte Selskapets kapitalbehov. Andre løsninger skal vurderes først.

Videre kapitalisering av Selskapet må ha en form for samfunnsøkonomisk avkastning. Av investeringsbehovet på kr. 600 mill. er ca. kr. 500 mill. knyttet til investeringer i utvikling av kjernevirksomheten, og de siste kr. 100 mill. er til utvikling av såkalt "fjernareal" og bygg. Om dette er investeringer som kan tolkes å ligge utenfor bestemmelsene i Havne- og farvannsloven, må vurderes nærmere. I så fall åpner dette for flere modeller for ekstern kapitalfinansiering:

- a) Selskapet kan utvikle eiendom og selge dette videre, for å leie dette tilbake. Såkalt "sales leaseback".
- b) Selskapet kan utvikle eiendom i et selvstendig aksjeselskap, i joint venture med deltakerkommunene. Spesielt aktuelt for vertskommunene hvor det er ønske om å tilrettelegge for næringsklyngeutvikling gjennom arealutvikling.
- c) Selskapet kan utvikle eiendom i et selvstendig aksjeselskap, i OPS-samarbeid med private investorer, tilsvarende som for Garpeskjær Eiendom AS.

Selskapet har muligheter for å dekke sitt kapitalbehov på flere måter og samtidig gi deltakerkommunene mulighet å delta direkte i verdiskapingen, ikke bare indirekte gjennom samfunnsøkonomiske synergier. Slik strukturering og kapitalisering av virksomhetsområdet er ikke begrenset til områder innenfor Havne- og farvannsloven. Mens innenfor Havne- og farvannsloven må det tas særlige hensyn knyttet til utbytte (jmf. kapittel 5). Modeller som dette vil redusere belastningen på deltakerkommunenes økonomi, samtidig tilrettelegge for en optimal verdiskaping i regionen hvor effektiv havnedrift er en forutsetning.

Deltakerkommunene ber derfor Selskapet om å foreslå alternativer til en tradisjonell økning i lånerammen. Dette kan gi deltakerkommunene oversikt og mulighet til å allokere risikokapital i selskaper med størst samfunnsøkonomisk verdiskapning, herunder gjennom eierskapet i Karmsund Havn IKS. Aktuell utbyttepolitikk må deltakerkommunene utarbeide etter vedtak om hvilken modell som velges for å dekke Selskapets langsiktige kapitalbehov.

11. Bruk av eierorganer

11.1. Representantskapet (havnerådet)

Representantskapet er det formelle eierorganet hvor eierbeslutninger tas, og er det øverste beslutningsorgan i selskapet på samme måte som generalforsamlingen har i et aksjeselskap. Forskjellen er at representantskapet er tillagt flere oppgaver knyttet til forvaltningsansvaret enn i en generalforsamling.

Blant annet skal representantskapet fastsette bindende økonomiske rammer for Selskapets drift og investering. Det er representantskapet som fatter vedtak når Selskapet planlegger å selge eller pantsette større kapitalgjenstander eller foreta investeringer av vesentlig betydning for Selskapet eller for en eller flere av deltakerkommunene. Dette har sammenheng med deltakernes ubegrensede ansvar for Selskapets forpliktelser etter IKS-loven.

Denne eierskapsstrategien legger til grunn at deltakerkommunene er enige om å revidere selskapsavtalen (vedtektene) som regulerer Selskapets representantskap myndighet og ansvarsfordelingen i forholdet Selskapets styre. Hovedregelen er at representantskapet tillegges ansvar for samfunnsøkonomiske beslutninger, og forretningsmessige og bedriftsøkonomiske beslutninger tilstrebes legges til Selskapets styre.

I interkommunale selskaper skal medlemmene og personlige varamedlemmer i representantskapet velges av eierkommunenes kommunestyre etter flertalls- eller forholdstallsvalg for en periode på 4 år, (jmf. IKS-loven, § 6).

Bransjen er i rask utvikling, markedsmessig, politisk og regulatorisk. Samtidig er investeringsbehovet økende. Det er sentralt for utviklingen av Selskapet og den

samfunnsøkonomiske utvikling i regionen, at disse investeringene gjøres riktig. I tillegg til god og bred kompetanse i styret, er det også viktig med riktig kompetanse i representantskapet. Representantskapet må forstå selskapets bransje og utfordringer for å ta riktige beslutninger for Selskapets rammebetingelser, og avveie dette mot deltakerkommunens interesser og gjeldseksposering. Representantskapet bør derfor ikke bestå av flere personer enn nødvendig for å sikre god saksbehandling. Deltakerkommunene skal derfor være representert med én representant hver, i alt seks representanter. Ved stemmegivning i saker, skal den enkelte representants stemme vektet tilsvarende eierdelen til den deltakerkommunen som har oppnevnt vedkommende. Stemmegivningen representerer dermed den økonomiske risiko den enkelte deltakerkommune har. For å sikre riktig kompetanse til ulike saker gis representantene mulighet å ta med rådgivere etter behov, og delegere talerett i aktuelle saker. Hvert medlem skal ha en personlig varamedlem. Varamedlem er personlige fordi IKS-loven setter begrensninger for at fullmakt ikke kan gis på samme måte som i aksjeselskaper. Dette må gjenspeiles i selskapsavtalen.

11.2. Eiermøter

Deltakerkommunene ønsker å avholde to årlige eiermøter utover de formelle eiermøtene (representantskapet). Disse eiermøtene skal ikke ha formell beslutningsmyndighet for Selskapet, og ikke forplikte styret. Formålet med møtene er å være en arena for Selskapet (representert ved styret) for å informere eierne om løpende utvikling knyttet til strategi, økonomi, investeringsplaner, finansieringsplaner og generelle utviklingstrekk i bransjen. Samt drøfte strategiske tema og innhente styringssignaler fra eierne i saker av stor betydning før sakene skal behandles og føres frem til beslutning. Eiermøter skal også være en arena for å koordinere og avklare eiermessige problemstillinger. Det er ønskelig at eiermøtene har en bredere deltakelse fra folkevalgte organer og deltakerkommunenes administrasjon, for å forankre en bredere forståelse for havnevirksoverhetens utfordringer og sammenheng med regionens samlede verdiskaping. Aktuelle tema for de faste årlige eiermøtene er:

Vårmøtet (mars/april):

- Gjennomgang av fjorårets bedriftsøkonomiske resultater og relatert til bransjen
- Måleparametere for effektiv havnedrift per virksomhetsområde relativt til bransjen
- Prognose inneværende år og kommende 4 år
- Samfunnsøkonomisk vurdering (ringvirkningsanalyse hvert 4. år).

Høstmøtet:

- Gjennomgang av strategiplan, evt. med dypdykk i utvalgte tema knyttet til selskapets eksterne rammebetingelser
- Gjennomgang av langtidsprognoser (min. 10 år) inkludert investeringsplaner og vurdering av selskapets kapitalisering
- Oppdatert prognose for inneværende år

Utover disse eiermøtene vil det være behov for uformelle møter mellom kommunens administrasjon og selskapets styreleder, ledelse og valgkomité, for å forberede ulike saker som skal tas opp i eiermøtene eller i eierkommunenes folkevalgte organer.

--- 000 ---

Vedlegg:

1. Notat om utviklingstrekk i havnedrift

2. Eksempel på styringsparametere for styring av kapasitet og effektiv havnedrift
1. Rammeverk for samfunnsøkonomisk analyse

Selskapsavtale for Karmsund havn IKS

(vedtekter)

§ 1 Navn og organisasjonsform

Selskapets navn er Karmsund havn IKS. I det daglige benevnt som Karmsund havn. Selskapet reguleres i Lov av 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper.

§ 2 Kontorkommune

Selskapets hovedkontor er i Haugesund kommune med avdelingskontor i Karmsund trafikk og fiskerihavn i Karmøy kommune.

§ 3 Formål

Selskapets formål er effektiv og sikker forvaltning av havnevirksomhet på vegne av de kommuner som er deltakere, jfr. selskapsavtalens §4, og ivareta disse kommuners oppgaver, rettigheter og forpliktelser i samsvar med den til enhver tid gjeldene havne- og farvannslovgivning.

Selskapets skal arbeide for framtidsrettet og konkurransedyktig utvikling av sjøtransportsystemet for personer og gods, tilrettelegge for sjøbasert næringsutvikling, herunder naturlig tilhørende eiendomsutvikling, og tilrettelegge for synergier med landbasert næringsutvikling.

§ 4 Deltakere – deltakeransvar

De enkelte deltakere har eierandel i selskapets nettoformue som følger:

Karmøy kommune	38,46%
Haugesund kommune	38,46%
Bømlo kommune	7,69%
Tysvær kommune	7,69%
Sveio kommune	3,85%
Bokn kommune	3,85%
<u>Sum</u>	<u>100,00%</u>

Den enkelte deltaker har ubegrenset ansvar for en så stor del av selskapets forpliktelser som den enkelte deltaker har eierandel i selskapet iht bestemmelsen ovenfor. En selskapskreditor må først gjøre sitt krav gjeldende mot selskapet. Dersom kreditor ikke oppnår dekning av selskapet innen 14 dager regnet fra påkrav, kan kreditor kreve den enkelte deltakerkommune direkte for deltakernes andel av forpliktelsen.

En deltaker som helt eller delvis har dekket en fordring på selskapet, kan straks søke tilbake sitt utlegg av selskapet.

§ 5 Selskapskapital

Sum kapital er kr. 1.300.000 og er fordelt i samsvar med selskapsavtalens § 4.

Deltakerne har ikke ytterligere innskuddsplikt, med mindre dette følger av selskapets årsbudsjett og den enkelte deltakerkommunes budsjett for samme år er godkjent med slik innskuddsforpliktelse.

Hvis styret har grunn til å tro at selskapet ikke kan oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, skal det straks sende representantskapet melding om dette. Tilsvarende melding skal sendes deltakerkommunene. Med mindre representantskapet fremlegger en plan om fortsatt drift som vil gi fordringshaverne dekning ved forfall, og som deltakerkommunene slutter seg til, skal selskapet oppløses og virksomheten avvikles, jfr selskapsavtalens § 22.

§ 6 Representantskapet og dets sammensetning (kalt havnerådet)

Selskapet skal ha et representantskap, heretter benevnt havneråd med 6 medlemmer, hvortil hver av deltakerkommunene oppnevner medlemmer og personlige varamedlemmer som følger:

Karmøy kommune	oppnevner	1 medlem og 1 varamedlem
Haugesund kommune	oppnevner	1 medlem og 1 varamedlem
Bømlo kommune	oppnevner	1 medlem og 1 varamedlem
Tysvær kommune	oppnevner	1 medlem og 1 varamedlem
Sveio kommune	oppnevner	1 medlem og 1 varamedlem
Bokn kommune	oppnevner	1 medlem og 1 varamedlem

I tilfelle noen av deltakerkommunene blir slått sammen i en ny kommune, så skal den nye kommunen oppnevne 1 medlem og 1 varamedlem til representantskapet.

Representantene har rett til å ta med rådgivere, og kan gi rådgiver talerett .

Representantskapets medlemmer og varamedlemmer oppnevnes av deltakerne for 4 år om gangen, idet valgperioden skal tilsvare den kommunale valgperiode.

Leder og nestleder velges av medlemmene i representantskapet.

§ 7 Representantskapets myndighet

Representantskapet er selskapets øverste myndighet. Deltakerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet.

Ved stemmegivning i saker, så skal den enkelte representants stemme vektet tilsvarende eierdelen til den deltakerkommunen som har oppnevnt vedkommende, jfr § 4 og 6.

Representantskapet skal behandle og avgjøre følgende saker:

- a. Fastsette selskapets regnskap, budsjett og økonomiplan
- b. Valg av styre, samt styrets leder og nestleder
- c. Valg av revisor
- d. Andre saker som etter havneloven eller annen lov eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet.
- e. Avhende eller pantsette fast eiendom eller andre større kapitalgjenstander.
- f. Investeringer som er av vesentlig betydning for selskapet eller en eller flere av deltakerne.
- g. Beslutninger om større samfunnsmotiverte investeringer.

Representantskapet kan vedta å ta opp lån til kapitalformål og til konvertering av eldre gjeld, eventuelt vedta opptak av likviditetslån, som i tilfelle må gjøres opp før regnskapsavslutningen for vedkommende budsjettår.

Selskapets samlede låneopptak kan ikke, uten samtykke fra hver av deltakerkommunene, overstige kr. 600.000.000,-.

Representantskapet kan ikke gjøre vedtak om å stille sikkerhet, eller å pantsette selskapets eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser.

Dersom en av deltakerne er underlagt reglene i kommuneloven § 60, skal selskapets vedtak om opptak av lån eller vedtak om langsiktig avtale om leie av bygninger, anlegg og varige driftsmidler som kan påføre selskapet utgifter utover de fire neste budsjettår, godkjennes av departementet.

§ 8 Innkalling til møte i representantskapet (havnerådet)

Representantskapets leder innkaller til møte når det er nødvendig for behandling av en sak som etter loven eller selskapsavtalen skal behandles av representantskapet, og når det ellers er nødvendig for behandling av en bestemt sak. Representantskapets leder plikter å innkalle representantskapet til møte når styret, revisor, minst en av deltakerne eller minst en tredjedel av representantskapets medlemmer krever det for behandling av en bestemt angitt sak.

Innkalling til havnerådsmøte skal skje med minst fire ukers varsel og skal inneholde saksliste. De enkelte deltakerkommuner skal med samme frist varsles om innkallingen og sakslisten.

Representantskapets leder kan innkalle til møte med kortere frist i tilfeller hvor dette er påtrengende nødvendig.

§ 9 Saksbehandlingen i representantskapet (havnerådet)

Representantskapet er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede og disse representerer minst to tredeler av stemmene.

Saker som ikke er meddelt representantene etter de regler som gjelder for innkalling, kan ikke behandles av representantskapet med mindre samtlige representanter samtykker. Foruten de som har rett til å kreve representantskapet innkalt etter § 8 foran, kan styrets leder og havnedirektøren foreslå en sak tatt opp til behandling etter bestemmelsene i foregående punktum.

Representantskapets møter ledes av leder eller, i dennes fravær, av nestleder. Dersom ingen av disse er tilstede, velges en møteleder. Med mindre annet er fastsatt i lov eller i selskapsavtalen, gjelder som representantskapets vedtak det som flertallet av stemmene er avgitt for. Ved stemmelikhet er møtelederens stemme avgjørende.

Hvor ikke representantskapet for den enkelte sak bestemmer noe annet, har styrets medlemmer og havnedirektøren rett til å være til stede i representantskapets møter og uttale seg. Samme rett som styrets medlemmer i henhold til bestemmelsene foran, har også ordfører og rådmann i den enkelte deltakerkommune. Styrets leder og havnedirektøren har plikt til å være til stede, med mindre det er åpenbart unødvendig eller det foreligger gyldig forfall. I sistnevnte tilfelle, skal det utpekes en stedfortreder. Dersom saken gjelder daglig leders arbeidsforhold, skal det ikke være stedfortreder tilstede.

Møtelederen skal sørge for at det føres protokoll fra møtet. Protokollen underskrives av møtelederen og to av representantskapets medlemmer som velges med møtets begynnelse. Styrets medlemmer og havnedirektøren har rett til å få sitt syn på en sak innført i protokollen.

§ 10 Styret og dets sammensetning

Selskapet skal ha et styre på 5 medlemmer med inntil 3 varamedlemmer i numerisk rekkefølge. Styremedlemmer og varamedlemmer velges for 2 år.

Styrets sammensetning skal sees i en helhet og ha en balansert kjønnsrepresentasjon. Styret skal settes sammen som et tverrfaglig kollegium med egnede personlige egenskaper og ha en bred og solid erfarings- og kompetansebredde:

- Bransjekunnskap og forretningslogikk innen maritim sektor, herunder god kunnskap om brukerbehov, logistikk og forretningsutvikling.
- Kunnskap om selskapets virksomhet, drift, avtaler, lovgivning.
- Kompetanse innen strategisk økonomistyring, finans, juss.
- Kompetanse innen eiendomsutvikling og forvaltning av eiendom.
- Kompetanse innen styrearbeid, ledelse og strategiarbeid.
- Kunnskap og erfaring med politiske prosesser og offentlig forvaltning.

Det bør også bestrebes å finne kandidater med et nettverk utenfor regionen for å tilføre Selskapet utvidet nettverkskompetanse.

§ 11 Valgkomité

Representantskapet skal velge en valgkomité og en tilhørende instruks for komitéens arbeid. Valgkomitéens oppgave er å avgi begrunnet innstilling til representantskapet om valg av deltakervalgte styremedlemmer og varamedlemmer.

Valgkomitéen har 3 medlemmer og velges for 2 år av gangen.

Valgkomitéen konstituerer seg selv med leder, men representantskapet peker ut hvem som har ansvaret for å innkalle til første møte i komitéen.

§ 12 Innkalling til styremøte

Styrets leder sørger for at styret holder møter så ofte som det trengs. Medlem av styret og havnedirektøren kan kreve at styret sammenkalles. Om styret ikke for det enkelte tilfelle bestemmer noe annet, møter havnedirektøren med forslags- og talerett på styremøtene.

Styrets leder innkaller til styremøte. Innkallingen skal skje med rimelig varsel og skal, så langt mulig, inneholde en sakliste utarbeidet av styrelederen.

§ 13 Saksbehandlingen i styret

Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede.

Styremøtet ledes av leder eller, i dennes fravær, av nesteleder. Dersom ingen av disse er til stede, velges en møteleder.

Som styrets beslutning gjelder det som flertallet av de møtende har stemt for. De som stemmer for et forslag, må likevel utgjøre mer enn en tredel av samtlige styremedlemmer for at forslaget skal anses som vedtatt. Ved stemmelikhet er møtelederens stemme avgjørende.

Det skal føres protokoll fra møtet. Protokollen skal underskrives av samtlige tilstedeværende styremedlemmer. Styremedlem eller havnedirektøren som er uenig i styrets beslutning, kan kreve å få sin oppfatning innført i protokollen.

§ 14 Styrets myndighet

Selskapets virksomhet og forvaltning hører under styret, som har ansvar for en tilfredsstillende organisasjon av selskapets virksomhet. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med havnelovgivningen og annen lov, selskapets formål, selskapsavtalen, selskapets årsbudsjett og andre vedtak og retningslinjer fastsatt av representantskapet, og skal sørge for at bokføringen og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Bedriftsøkonomiske kriterier skal ligge til grunn for styrets vedtak.

Styret skal påse at midler som kommer inn ved salg av eiendeler som nevnt selskapsavtalens § 7e, ikke kan brukes til å dekke løpende utgifter.

Styret skal føre tilsyn med havnedirektørens ledelse av virksomheten.

§ 15 Daglig leder

Selskapet skal ha en daglig leder (havnedirektør) som ansettes av styret.

Havnedirektøren forestår den daglige ledelse av selskapet, og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret har gitt.

Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller av stor betydning. Slike saker kan havnedirektøren, i samråd med havnestyrets leder bare avgjøre når styret i den enkelte sak har gitt ham myndighet til det, eller når styrets beslutning ikke kan avvendes uten vesentlig ulempe for selskapets virksomhet. Styret skal i så fall snarest mulig underrettes om saken.

§ 16 Selskapets representasjon

Styret representerer selskapet utad og tegner dets firma.

Styret kan gi styremedlemmer eller havnedirektøren rett til å tegne selskapets firma, og kan bestemme at de som har slik rett, må utøve den i fellesskap.

Havnedirektøren representerer selskapet utad i saker som faller inn under hans myndighet etter § 15.

§ 17 Regnskap og revisjon

Selskapet har regnskapsplikt etter regnskapsloven.

Regnskapet og årsberetningen fastsettes av representantskapet. Styret fremlegger forslag til årsregnskap og årsberetning.

Selskapet skal ha revisor, som velges av representantskapet.

§ 18 Konkurrerende virksomhet

Deltakerkommuner som planlegger etableringer som kan være i konflikt med selskapsavtalens §3, skal gå i dialog med Selskapet for å avklare deres rolle og mulig deltakelse.

§ 19 Inntreden – nye eiere

Ved inntreden av nye deltakere i selskapet, skal prinsippene i denne selskapsavtale legges til grunn.

Nye deltakere trer inn i selskapet gjennom vedtakelse av selskapsavtalen og innskudd i selskapet, jfr. selskapsavtalens § 4.

Eierandelen til inntredende deltaker fastsettes ut fra verdien av deltakerens innskudd i forhold til selskapets totale verdi, samt eventuelle forhandlinger mellom partene.

Kompetansen til å innlemme nye deltakere ligger hos eierkommunene og krever tilslutning fra samtlige deltakere, jfr. selskapsavtalens §25.

§ 20 Uttreden

Den enkelte deltaker kan, med ett års skriftlig varsel, si opp sitt deltakerforhold i selskapet og kreve seg utløst av dette. Slik oppsigelse kan likevel tidligst fremsettes fire år etter vedtakelse av selskapsavtalen med nærværende bestemmelse. Den enkelte deltaker kan tre ut med øyeblikkelig virkning når deltakerens rett er blitt krenket ved vesentlig mislighold av selskapsforholdet.

Utløsningssummen fastsettes til andelens nettoverdi ved oppsigelsfristens utløp. Utløsningssummen kan likevel ikke overstige pålydende verdi av deltagernes innskudd, jfr. selskapsavtalens § 5. Utløsningssummen skal utbetales straks.

Hvor utløsning er krevd etter annet ledd foran, fastsettes utløsningssummen til andelens nettoverdi umiddelbart før utløsningsgrunnen forelå.

Er deltakernes andel negativ, er dette deltakerens tap som skal innbetales. Den uttredende deltaker fortsetter å hefte over kreditorene for sin andel av selskapsforpliktelsen på uttredelsestidspunktet inntil den uttredende deltaker må anses å være fritatt av kreditor, jfr. Lov om Interkommunale selskaper, § 26, siste ledd, som gjelder tilsvarende ved uttreden. For deltaker som må innfri andel av selskapsforpliktelsene etter uttreden, gjelder selskapsavtalens § 4, siste ledd tilsvarende.

Representantskapet eller hver av de øvrige deltakerne, kan bringe spørsmålet om uttreden inn for departementet innen en måned etter at selskapet har mottatt melding om uttreden. I representantskapet har den som ønsker å tre ut, ikke stemmerett i spørsmålet om å forelegge spørsmålet for departementet.

§ 21 Utelukkelse

Dersom en deltaker vesentlig misligholder sine forpliktelser i selskapsforholdet, kan de øvrige deltakerne enstemmig beslutte at vedkommende deltaker skal utelukkes fra selskapet. Den som er besluttet utelukket, skal underrettes skriftlig, og deltakernes representanter i representantskapet må umiddelbart fratre.

Deltakerne som det er truffet vedtak om betalingsinnstilling for, jfr. kommunelovens § 56, kan så lenge betalingsinnstillingen er i kraft, ikke utelukkes på grunn av mislighold av betalingsforpliktelser overfor selskapet.

Den deltaker som utelukkes, har krav på utløsning i selskapet etter reglene i selskapsavtalens § 20, annet ledd. Verdien av deltakerens andel skal i tilfelle fastsettes på grunnlag av

selskapets nettoverdi umiddelbart før det forhold oppsto som førte til krav om utelukkelse. Er andelens verdi negativ, er dette deltakerens tapsandel som skal innbetales.

Den utelukkede deltaker fortsetter å hefte for sin andel av forpliktelser som påhviler selskapet på det tidspunkt krav om utelukkelse ble reist, inntil deltakeren eventuelt er fritatt eller kan anses fritatt av kreditor, jfr. § 26 i lov om interkommunale selskaper, som får tilsvarende anvendelse.

§ 22 Oppløsning – avvikling

Selskapet kan oppløses dersom deltakerne er enige om det. Det enkelte kommunestyret treffer selv vedtak i saken.

Den enkelte deltaker kan kreve selskapet oppløst dersom deltakernes rett er blitt krenket ved vesentlig mislighold av selskapsforholdet og henvisning til uttreden etter selskapsavtalens § 20, ikke ville være rimelig.

Selskapet skal oppløses dersom deltakerantallet blir redusert til 1 – en – på grunn av uttreden eller utelukkelse.

Oppløsning av selskapet må godkjennes av departementet.

§ 23 Avviklingsstyre

Dersom departementet samtykker i oppløsning av selskapet, oppnevner representantskapet straks et avviklingsstyre.

Avviklingsstyret skal oppta fortegnelse over selskapets eiendeler og forpliktelser og gjøre opp balanse med sikte på avviklingen.

Selskapets virksomhet kan fortsette i den utstrekning avviklingsstyret finner det hensiktsmessig.

Selskapets midler skal omgjøres i penger om ikke samtlige deltakere er enige om naturaldeling eller annet følger av bestemmelser som departementet har fastsatt for avviklingen. Nettoverdien av de midler som således fremkommer, etter at alle selskapets forpliktelser, herunder evt. ansvarlig lån e.l. er dekket, skal fordeles på deltakerne i forhold til deres eierandel, jfr. § 4.

Bestemmelsene i foregående ledd gjelder likevel ikke for selskapets disposisjonsrett til havneanlegg m.v. i de respektive deltakerkommuner, idet nevnte rett vederlagsfritt skal tilfalle den respektive eierkommune ved selskapets oppløsning. Det er en forutsetning for slik overtagelse at vedkommende kommune samtidig overtar de forpliktelser selskapet har påtatt seg ved etablering, utvikling, e.l. av nettopp disse havneanlegg, installasjoner, e.l. slik at selskapet blir fritatt for slike forpliktelser med endelig virkning.

§24 Tvister

Tvister mellom deltakerne som ikke lar seg løse ved forhandlinger kan hver av partene bringe inn for domstolene. Ordinære vernetingsregler gjelder, med mindre annet avtales konkret.

§25 Endring av selskapsavtalen

Følgende bestemmelser i denne selskapsavtale kan bare endres med tilslutning fra kommunestyret i samtlige deltakerkommuner:

1. Selskapets foretaksnavn
2. Angivelse av deltakerne
3. Selskapets formål
4. Den kommune der selskapet har sitt hovedkontor
5. Antall styremedlemmer
6. Deltakernes innskuddsplikt og plikt til å foreta andre ytelser overfor selskapet
7. Den enkelte deltakers eierandel i selskapet og den enkelte deltakers ansvarsandel i selskapet dersom denne avviker fra eierandelen
8. Antall medlemmer av representantskapet og hvor mange medlemmer den enkelte deltaker oppnevner
9. Annet som etter lov skal fastsettes i selskapsavtalen

For øvrig kan selskapsavtalen endres ved vedtak i representantskapet med tilslutning fra minst to tredeler av eierkommunenenes samlede stemmer.

§ 26 Avtaleeksemplar

Denne avtalen er utferdiget i en original som blir å oppbevare av selskapet på vegne av deltakerkommunene. Hver av deltakerkommunene mottar en bekreftet kopi av avtalen.

Haugesund, den

Karmøy kommune

.....
Ordfører

Haugesund kommune

.....
Ordfører

Tysvær kommune

.....
Ordfører

Bømlo kommune

.....
Ordfører

Sveio kommune

.....
Ordfører

Bokn kommune

.....
Ordfører

INSTRUKS FOR VALGKOMITÉEN I KARMSUND HAVN IKS

Valgkomitéens oppgave er å avgi begrunnet innstilling til representantskapet om valg av deltakervalgte medlemmer og varamedlemmer til styret, i henhold til denne instruks og bestemmelsene i selskapsavtalen. Valgkomitéen skal også se hen til deltakerkommunenes eierstrategi for selskapet, og eierskapsmeldinger. Varamedlemmer skal foreslås i numerisk rekkefølge. Valgkomitéen skal også foreslå styrets honorar.

Valgkomitéen er sammensatt og valgt som fastsatt i gjeldene selskapsavtale, hvor komitéen skal konstituerer seg selv med leder. Valgkomitéen skal være uavhengig av styret og daglig ledelse, og velges normalt for to år av gangen.

Møter i valgkomiteen avholdes etter innkalling fra komiteens leder. Hvert av valgkomitéens medlemmer kan kreve at det innkalles til møte. Komitéens leder vurderer om at det skal avholdes fysiske møter eller om møter kan avholdes på annen måte. Fra komitéens møter føres det protokoll som underskrives av de tilstedeværende medlemmer.

Styreleder og administrerende direktør skal innkalles til minst ett møte i valgkomiteen, men uten stemmerett, før komitéen avgir sine endelige innstillinger. Valgkomitéen kan ta kontakt med bl.a. deltakerkommuner, styrets medlemmer, den daglige ledelse samt eksterne rådgivere. Valgkomitéen skal innhente styrets egevaluering. Det skal legges til rette for at deltakerkommunene kan fremsette forslag om kandidater til styret. Tilsvarende, skal det legges til rette for at landsomfattende brukerorganisasjoner også kan fremsette forslag til kandidater overfor valgkomitéen.

Valgkomitéen skal legge vekt på at de foreslåtte kandidater har kapasitet til fylle rollene på en tilfredsstillende måte, og at det skjer en hensiktsmessig utskifting i aktuelle verv. Styresammensetningen skal ha en balansert kjønnsrepresentasjon og settes sammen som et tverrfaglig kollegium med egnede personlige egenskaper, som dekker følgende kompetanseområder:

- Bransjekunnskap og forretningslogikk innen maritim sektor, herunder god kunnskap om brukerbehov, logistikk- og forretningsutvikling.
- Kunnskap om selskapets virksomhet, drift, avtaler, lovgivning.
- Kompetanse innen strategisk økonomistyring, finans, juss.
- Kompetanse innen eiendomsutvikling og forvaltning av eiendom.
- Kompetanse innen styrearbeid, ledelse, og strategiarbeid.
- Kunnskap og erfaring med politiske prosesser og offentlig forvaltning

Ved valg av styremedlemmer bør det også bestrebes å finne kandidater med et nettverk utenfor regionen for tilføre Selskapet utvidet nettverkskompetanse.

Valgkomiteens innstillinger skal også ta hensyn til at sammensetning av styret til enhver tid følger gjeldende lovgivning og regelverket som er aktuelle for selskapet.

Kandidatene som foreslås av valgkomiteen, må være forespurt om de er villige til å påta seg vervet de foreslås til. Valgkomiteens innstillinger skal begrunnes, og skal inneholde relevant informasjon om kandidatene. Eventuelle dissenser skal fremgå av innstillingen.

Valgkomiteens innstilling til representantskapet om valg av styremedlemmer, varamedlemmer, og medlemmer til valgkomitéen bør foreligge så tidlig at den kan sendes til deltakerkommunene sammen med innkallingen til den aktuelle møte i representantskapet.

Komiteens leder, eller den som får delegert myndighet, fremlegger innstillingen for representantskapet, herunder en redegjørelse for hvordan komitéen har arbeidet.

Representantskapet fastsetter godtgjørelse til valgkomiteen. Valgkomiteens kostnader bæres av selskapet.

VEDLEGG 1:

NOTAT: UTVIKLINGSTREKK I HAVNEDRIFT

Notat utarbeidet i forbindelse med utarbeidelse av eierstrategi for Karmsund Havn IKS, datert 13.09.2016.

12. Nasjonale forhold

Bransjen står overfor politiske og regulatoriske endringer. Staten har klare sektorpolitiske mål om overføring av transport fra vei til sjø. Samtidig planlegges det betydelige investeringer i nytt stamveinett med E39 og E134, som vil påvirke reise- og transportmønsteret på land. Dette vil gi direkte innvirkning på det sjøbaserte transportsystemet.

Regjeringens Havnestrategi ble lagt fram i 2015, der det overordnede målet var å få mer effektiv og konkurransedyktig nærskipfart, slik at mer gods flyttes fra vei til kjøll. Det varsles en gjennomgang av kriteriene for stamnetthavner som knytter sjøveien bedre sammen med vei og bane. I tiltaket ligger en enklere og mer dynamisk havnestruktur hvor transportørene selv styrer godset hvor det er mest effektivt. Følgelig ønsker Regjeringen å styre infrastrukturmidler mot havner med størst godsøkning, eller der det er proaktive havneiere. NTP Godsanalyse (august 2015) fant marginale potensialer for styringsgevinster som kunne gi effekt på nasjonalt nivå. Potensialene var primært på regionalt og lokalt nivå, som underbygger en mer lokal styring. En oppløsning av en nasjonalt styrt havnestruktur vil sannsynlig skjerpe den regionale konkurransen om effektiv havnedrift mellom havneområdene.

Videre åpner regjeringen for å overføre eierskap og ansvar for statlige fiskerihavner til kommunene. Dette er en betydelig reform som krever en konsekvensutredning før man kan trekke en konklusjon om hva som er riktig å gjøre. Fiskerihavnene utgjør en viktig del av aktiviteten i fiskerinæringen og må sees i denne sammenheng. Lokalt påvirker dette fiskerihavnen Langevåg. (Karmsund Fiskerihavn Husøy er eid av Selskapet).

Regjeringen har også igangsatt en evaluering av Havne- og farvannsloven. En del av dette utredningsarbeidet vil omhandle regelverket for havnekapitalen. Parallelt med dette er det foreslått endringer i loven om interkommunale selskaper. Endringer i denne loven får konsekvenser for drift og utvikling av havnene som er organisert som IKS.

Regjeringen lanserer flere mulige modeller for hvordan dagens regulering av havnekapitalen kan mykes opp. Hensikten er at dette kan stimulere til en mer effektiv drift og gjøre det enklere å frigjøre havneareal til andre formål. Dette er særlig aktuelt i pressområder med knapphet på areal, og vil sannsynligvis ha liten konsekvens her i regionen med unntak av Garpeskjær og Kopervik havn. Et annet forhold er at endringer i reglene for havnekapitalen kan endre grunnlaget for kredittbetingelser. Siste konsekvensutredning fra regjeringen indikerer at oppmykning av reglene for havnekapitalen (havnekassen), vil føre til økte kostnader for havnebrukerne. Noe som i neste omgang vil kunne gjøre det vanskeligere å flytte gods fra vei til sjø. Dette taler foreløpig for at reglene for havnekapitalen ikke mykes opp.

Dagens Havne- og farvannslov gir ikke kommunene rett til eiendomsskatt fra havnene.

En annen reform som kan få indirekte betydning for selskapets havneområde er fylkesreformen og mulig sammenslåing av fylkene Rogaland, Hordaland og Sogn- og Fjordane.

13. Nøkkelinformasjon fra NTP Godsanalyse

- Sjøtransport står for 83% inklusiv petroleum (32%) av alt transportarbeid (tonnkilometer) i norsk område. Veitransport står for 14% og jernbane 3%.
- Begrenset konkurranse mellom transportlagene.
 - 90 % av vegtransportene knyttet til bygg og anlegg og varedistribusjon.
 - 80 % av sjøtransporten er knyttet til utenriks bulktransporter.
 - Klar stordriftsfordel ved bruk av større skip.
 - 80 % av jernbanetransportene er knyttet til malm og andre bulktransporter.
 - Der det er konkurranse mellom transportlagene, kan den være hard, og lastebilen er prisledende.
 - Alle transportformer vil effektiviseres. Betydelig potensiale for sjø og bane, særlig på terminalene.
- Lastebilens (og lufttransportens) økte konkurransekraft henger sammen med endringer i handels- og næringsstruktur, samt krav til transporttid.
- Desentralisert terminalstruktur gir størst volum på sjø og bane.
- For jernbanen er sikring av dagens transport den viktigste oppgaven.
 - Driften må bli stabil og forutsigbar før nye investeringer.
- Sterk vekst i alle transportformer i årene som kommer.
- All transport må bli sikrere, mer miljøvennlig og effektiv.
 - Vegtransportens miljølempe vil gradvis reduseres.
 - Vegtransportens ulykkesrisiko vil gradvis reduseres.
- For alle skipstyper er økt konkurranseevne knyttet til terminalkostnader.
 - Effektivisering av lastning og lossing.
 - Økt produktivitet for laste- og losseutstyr og personale.
 - Nye tekniske løsninger for lasting og lossing.
 - Økt kapasitet i form av flere samtidige laste- og losseoperasjoner parallelt.
 - Redusert tid i havn.
 - Effektivisering og reduksjon av ventetider.
 - Lengre åpningstider over døgn og uke.
 - Reduserte havnevederlag: vareavgifter, anløps- og kaiavgifter.
 - Reduserte havneavgifter må være basert på kostnadseffektivisering.
 - Reduserte losberedskaps- og losingsavgifter.
- Teknologiutvikling for transportsystemer (utdrag av primært sjøbasert).
 - Bedre integrasjon mellom IKT-systemene i bransjen.
 - Kommunikasjonsarkitektur for bedre interorganisatorisk informasjonsutveksling (særlig ved multi- og intermodale transport).
 - Utstyr for sporing som RFID (særlig ved multi- og intermodale transport).
 - Effektivisering av terminalutstyr: Økt IKT-styring, førerløst utstyr, robotisering, generell overvåkning av terminaltrafikk, elektrisk drift av terminalutstyr.

- Elektrifisering av lastbærer/kjølecontainere (særlig ved intermodale transporter).
- Gassdrevne skip og effektivisering av forbrenningsmotorer.
- Utvikling av større transportenheter – stordriftsfordeler med større skip.
- CO2-nøytral distribusjon.
- En overføringsstrategi er ikke tilstrekkelig til at transportsektoren skal nå de krav som settes i framtiden.
 - Sjøtransport har komplisert avgiftsstruktur og kommunalt eierskap.

14. Lokale forhold

- Selskapet har betydelig bredde i havneporteføljen med spesialiserte tjenester til ulike sjøbasert næringer og skipstyper (jmf. 10 virksomhetsområder). Eneste mangel er en god forsyningsbase for offshorenæringen.
- Selskapet er i dialog med Haugaland Næringspark AS om mulig samarbeid eller overtakelse av havneområdet for å utvikle dette til regionens forsyningsbase for offshorenæringen. Dialogen er på styrenivå i selskapene. GMC har avtalt havneoperatørrollen, og det er noe uklart hvilken betydning dette avtaleforholdet har for framtidig havnedrift.
- Eierkommunene har foreløpig ikke startet eierstrategiarbeid for Haugaland Næringspark AS. Dette vil kunne klargjøre virksomhetenes virksomhetsområder og samhandling.
- Havneområdet har potensiale for videre utvikling, fortrinnsvis nordover i Sunnhordland.
- Konkurransen fra Stavanger Regionen Havn/Risavika og Bergen Havn er økende, men kan også ha potensiale for samarbeid. I Rogaland er det etablert et samarbeidsorgan som kalles "Rogalliansen".
- Ferjefri E39 vil påvirke det sjøbaserte transportsystemet.
- Selskapets investeringsbehov framover vil ikke dekkes av dagens lånerammer fra eierkommunene.
- Uklare eiendomsforhold mellom eierkommunene og Selskapet skaper uklarhet om forvaltningsansvar og pantegrunnlag.
- Opprusting av E134 til Husøy er kritisk for utvikling av havnen. Haugalandspakken 2018-2023 har hensyntatt gang- og sykkelsti i 2021. Forslag til ny NTP 2018-2029 har full opprusting av Husøyveien, årstall ikke vedtatt.
- Bømlo kommune vil arbeide imot regjeringens forslag om overføring eierskap i fiskerihavner til kommunene. I NTP (Nasjonal Transport Plan 2018-2019) er 164 MNOK til investeringer i Bømlo fiskerihavn/Langevåg (Hovlandshagen/Urdatangen).
- Mange kaianlegg spredt rundt i kommunene og forskjellige forventninger til Selskapets innsats i disse.

15. Kort om de mest sentrale havnene

- Killingøy er av de viktigste subsea-offshorebasene på Vestlandet
- Karmsund trafikk og fiskerihavn er i dag en av de største trafikkhavnene i Vest-Norge. Havnen er også en nasjonal fiskerihavn, som gir en helt unik kombinasjon i nasjonal sammenheng.
- Garpeskjær havn er regionens cruisehavn. Havnen har også en svært viktig funksjon som ventehavn/opplagshavn i vintersesongen. Havnen brukes også i stor skala av Aibel, herunder kai for boliglektene ved større prosjekter. All

bygningssmasse er utleid og havnen har strategisk stor betydning for Karmsund Havn. Garpeskjær er også anløpssted for Utsiraferjen

- Kopervik havn har en viktig funksjon som servicehavn, med mange leietakere som har behov for å ligge i et havneavsnitt. Kopervik har også en svært viktig funksjon som ventekai og kai for mannskapsskifte m.m. Kopervik havn har også pakkhus som leies ut til lokale fiskere, som bruker dette til redskapslager, reservedeler mm.

13.09.2019, Karmøy kommune, Næringssjef Per Velde

VEDLEGG 2:**Eksempel på styringsparametere for styring av kapasitet og effektiv havnedrift**

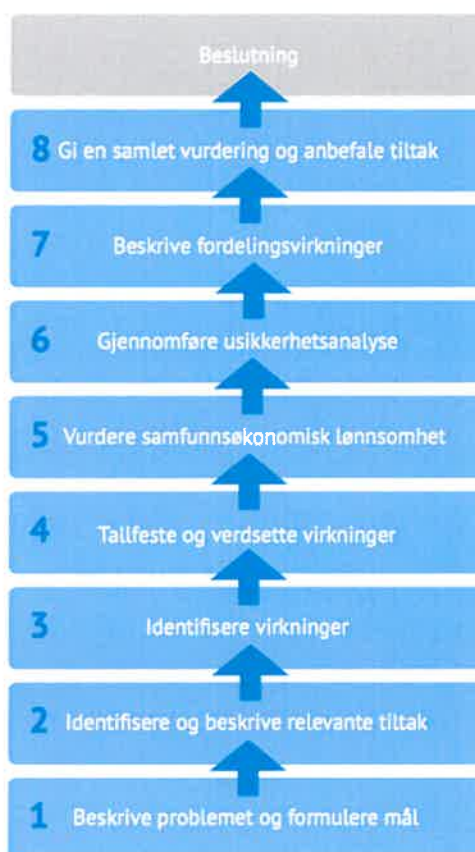
Havnevirksomhet	Måleparametere (eksempler)	Samfunnsøkonomisk verdiskaping
Bulk og stykk gods	Antall anløp Antall tonn Import og eksportverdi Ventetid ved kai Omlastningseffektivitet: Minutt pr Tonn Omlastning sjø til sjø Omlastning sjø til vei/visa versa Kapitaleffektivitet: Investert kapital/tTonn Kaieffektivitet: Kailengde/tonn	Innsatsfaktorer og ferdigprodukter til og fra produsenter og handelsvirksomheter
Containerhavn	Antall anløp TUE (Twenty-foot equivalent unit) Import og eksportverdi Ventetid ved kai Omlastningseffektivitet: Minutt pr TUE Omlastning sjø til sjø Omlastning sjø til vei/visa versa Kapitaleffektivitet: Investert kapital/TUE Kaieffektivitet: Kailengde/TUE	Innsatsfaktorer og ferdigprodukter til og fra produsenter og handelsvirksomheter
Fiskerihavn	Antall anløp Antall Tonn Ventetid ved kai Omlastningseffektivitet: Minutt pr Tonn Kapitaleffektivitet: Investert kapital/Tonn Kaieffektivitet: Kailengde/tonn Arealeffektivitet: Båndlagt areal/tonn	Fiskeråstoff og fiskerelaterte produkter til og fra. Klyngens verdiskaping
Subsea og offshore	Antall anløp Antall liggedøgn? Kaieffektivitet: ? Arealeffektivitet: ?	Klyngens verdiskaping
Ferje og hurtigbåter	Antall anløp Antall antall passasjerer Ferjgodstransport (tonn) Kapitaleffektivitet: Investert kapital/Antall passasjerer	Effektivitet i persontrafikk knyttet til næring, jobbreiser, og fritid
Cruisehavn	Antall anløp Antall cruiseturister Investert kapital/Ant. cruiseturister	Cruiseturistenes lokale forbruk av handelsvarer, opplevelses tilbud, restauranttilbud, og transport
Opplagstjenester	Antall fartøy Antall opplagsdøgn Antall omsetning	Lokalt forbruk av industrielle varer, tjenester og energi
Småbåttrafikk	Antall gjestedøgn i småbåthavner	Påvirker bostedsattraktivitet og besøksattraktivitet for småbåtturister
Sjøbasert eiendomsforvaltning	Bygningsareal for utleie: m2 Bygningsareal effektivitet: Inntekt/m2, Inntekt/investering Utviklet aAreal for utleie: (m2) i ulike kategorier Arealeffektivitet: Tonn/m2 og TUE/m2, m.m. Ikke-utviklet areal: m2	
Miljøparametere	CO2 og NOX Antall ulykker/hendelser med forurensning til sjø Antall ulykker/hendelser med fare for liv og helse Ulykkeskostnader	

VEDLEGG 3:

Rammeverk for samfunnsøkonomisk analyse vedr. eierstrategi for Karmsund Havn IKS

Rammeverket er basert på Veileder i samfunnsøkonomiske analyser, DFØ (2014), lenke: http://dfo.no/Documents/FOA/publikasjoner/veiledere/Veileder_i_samfunns%C3%B8konomiske_analyser_1409.pdf

15.1. Rammeverk samfunnsøkonomisk analyse

Figur 2.1: Flyttdiagram for gjennomføring av en samfunnsøkonomisk analyse

15.2. Beskrive behovet og formulere mål

- **Formål** med denne første arbeidsfasen er å legge et solid fundament for den samfunnsøkonomiske analysen.
- **Behovsbeskrivelse** gjøres ved først å beskrive hva som har utløst behovet for å endre dagens situasjon (problembeskrivelsen).
- **Nullalternativ**: I problembeskrivelsen beskrives utfordringer ved dagens situasjon og hva som vil bli situasjonen fremover uten tiltak på området (nullalternativet).
- **Mål**: Til sist i arbeidsfasen beskrives nærmere det som ønskes oppnådd (mål).

15.3. Identifisere og beskrive relevante tiltak

- Formålet med denne andre arbeidsfasen er å identifisere tiltak og velge ut og beskrive hvilke av disse som er relevante for å løse det samfunnsproblemet som er identifisert, og for å nå det målet som ble formulert i arbeidsfase 1.

15.4. Identifisere virkninger

- Identifiser og beskriv nytte- og kostnadsvirkninger

15.5. Tallfeste og verdsette virkningene

- Tallfest virkningene så langt det er mulig
- Verdsett i kroner virkninger med markedspris
- Verdsett i kroner virkninger uten markedspris
- Beregn forventningsverdier
- Realprisjuster relevante verdier
- Vurder kvalitativt verdien av ikke-prissatte virkninger

15.6. Vurdere samfunnsøkonomisk lønnsomhet

- Fastsett analyseperiode
- Sett inn kalkulasjonsrenten
- Beregn de prissatte virkningenes bidrag til samfunnsøkonomisk lønnsomhet
- Beregn eventuell restverdi
- Vurder de ikke-prissatte virkningenes bidrag til samfunnsøkonomisk lønnsomhet

15.7. Usikkerhetsanalyse

- Kartlegg og klassifiser usikkerhetsfaktorene ved hvert tiltak
- Vurder hvordan de mest kritiske usikkerhetsfaktorene påvirker lønnsomheten til tiltakene
- Vurder om det finnes risikoreducerende aktiviteter

10. mai 16,
Jostein Aksdal

BOKN KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Formannskapet	10.05.2016	039/16	JEN
Seniorråd/råd for eldre og funksjonshemma	07.06.2016	025/16	JEN
Kommunestyret	21.06.2016	031/16	JEN
Formannskapet	21.02.2017	019/17	JEN
Seniorråd/råd for eldre og funksjonshemma	21.02.2017	005/17	JEN
Kommunestyret	07.03.2017	008/17	JEN

Saksansv.: Jan Erik Nygaard	Arkiv: K1-131, K2-N	Arkivsaknr 13/334
	Objekt:	

Regionalplan for areal og transport - uttale frå Bokn.

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottakar	Tittel
1	I	26.09.2013	Fylkesrådmannen i Rogaland v/ Bernt Østnor	Referater 1. til 4. med sakspapir og innkalling..
2	I	27.11.2013	Fylkesrådmannen i Rogaland	REGIONALPLAN FOR AREAL OG TRANSPORT PÅ HAUGALANDET - INNKALLING TIL PROSJEKTGRUPPEMØTE 28. NOVEMBER
3	I	02.12.2013	Fylkesrådmannen i Rogaland	REGIONALPLAN FOR AREAL OG TRANSPORT PÅ HAUGALANDET - INNKALLING TIL STYRINGSGRUPPEMØTE 5. DESEMBER
4	I	13.01.2014	Fylkesrådmannen i Rogaland	REGIONALPLAN FOR AREAL OG TRANSPORT PÅ HAUGALANDET - VARSEL OM EKSTRA STYRINGSGRUPPEMØTE 10. APRIL
5	I	06.02.2014	Fylkesrådmannen	Regionalplan for areal og transport på Haugalandet. Varsel om endring av møtedatoer
6	I	12.02.2014	Fylkesrådmannen i Rogaland	REGIONALPLAN FOR AREAL OG TRANSPORT PÅ HAUGALANDET - UTSENDING AV

9	I	27.03.2014	Fylkesrådmannen i Rogaland	KONSEPTANALYSE REGIONALPLAN FOR AREAL OG TRANSPORT PÅ HAUGALANDET - INNKALLING TIL PROSJEKTGRUPPEMØTE 1. APRIL
10	I	08.04.2014	Fylkesrådmannen i Rogaland	REGIONALPLAN FOR AREAL OG TRANSPORT PÅ HAUGALANDET - INNKALLING TIL STYRINGSGRUPPEMØTE 10. APRIL
11	I	16.05.2014	Fylkesrådmannen i Rogaland	REGIONALPLAN FOR AREAL OG TRANSPORT PÅ HAUGALANDET - INNKALLING TIL PROSJEKTGRUPPEMØTE 21. MAI
12	I	03.06.2014	Fylkesrådmannen i Rogaland	REGIONALPLAN FOR AREAL OG TRANSPORT PÅ HAUGALANDET - INNKALLING TIL STYRINGSGRUPPEMØTE 6. JUNI
13	I	12.06.2014	Fylkesrådmannen i Rogaland	REGIONALPLAN FOR AREAL OG TRANSPORT PÅ HAUGALANDET - INNKALLING TIL PROSJEKTGRUPPEMØTE ONSDAG 11. JUNI
14	I	31.08.2014	Fylkesmannen v/Anette Jacobsen Mogleiv	Uttale til arbeidet med regional forplan Haugalandet faglege råd om senterstruktur. Kopi av brev fra fylkesmannen til Rogaland fylkeskommune
15	I	10.09.2014	Fylkesrådmannen i Rogaland	REGIONALPLAN FOR AREAL OG TRANSPORT PÅ HAUGALANDET - INNKALLING TIL PROSJEKTGRUPPEMØTE 17. SEPTEMBER
16	I	22.09.2014	Fylkesrådmannen i Rogaland	REGIONALPLAN FOR AREAL OG TRANSPORT PÅ HAUGALANDET - INNKALLING TIL STYRINGSGRUPPEMØTE 26. SEPTEMBER
17	I	13.02.2015	Fylkesrådmannen i Rogaland	Regional plan for areal og transport på Haugalandet - Høring
18	I	25.03.2015	Fylkesmannen i Rogaland	Fråsegn til høring av regionalplan for areal og transport på Haugalandet.
19	I	23.04.2015	Fylkesrådmannen i Rogaland	REGIONAL PLAN FOR AREAL OG TRANSPORT PÅ HAUGALANDET - INNKALLING TIL FELLES STYRINGS- OG PROSJEKTGRUPPEMØTE 30. APRIL
20	I	21.03.2016	Jarle Stunes	Ovrige kommunar - Regionalplan for Haugalandet - innspill til justeringer fra kommunene på Haugalandet
21	I	22.03.2016	May Britt Vihovde	Haugesund - Regional plan for areal og

				transport på Haugalandet - innspill til endringsforslag: Merknader fra Haugesund kommune UTGÅR
22	I	18.04.2016	Bernt Østnor Fylkesrådmannen i Rogaland	
23	I	19.04.2016	Bernt Østnor Fylkesrådmannen i Rogaland	Ang. endringer i retningslinjer til Regional plan for areal og transport på Haugalandet
27	U	29.06.2016	Kommunal- og moderniseringsdepartementet v/ Statsråd Jan Tore Sanner	Regionalplan for areal og transport på Haugalandet - Innbringning av vedtak for departementet
28	I	24.07.2016	Fylkesrådmannen v/ Regionalplanavdelingen	Orientering om vedtak av Regional plan for areal og transport på Haugalandet.
31	I	15.02.2017	Jarle Stunes	Regionalplan for Haugalandet - innbringning til KMD. Departementets sak 16/3079

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

1. Bokn kommunestyre fastholder at regionalplanen for areal og transport må legge til rette for en bedre balanse mellom by og land og tilpasses en virkelighet på Haugalandet med en lite presset arealsituasjon og økt behov for å stimulere til vekst og utvikling.
2. Kommunestyret ser arealmyndigheten som en av de aller viktigste «bærebjelkene» i det lokale folkestyret som Stortinget nylig har vedtatt å grunnlovsfeste, og forutsetter at regionalplanen blir utformet som en overordnet retningsgivende plan som avspeiler at kommunene er primær arealmyndighet.
3. Dersom Rogaland fylkesting vedtar regionalplanen, slik den nå foreligger, vil Bokn kommune i samarbeid med andre Haugalandskommuner påklage vedtaket inn for Kommunal- og regionaldepartementet.
4. Bokn kommune oppfordrer til en tydeligere arbeidsdeling mellom Rogaland fylkeskommune og Fylkesmannen i Rogaland i plansaker, og ser det som forvanskende og prinsipielt betenkelig at fylkeskommunen som sideordnet folkevalgt organ i stor grad fremmer merknader og innsigelser til plansaker kommunestyrene har vedtaksmyndighet i.

10.05.2016 FORMANNSKAPET

Forslag frå Tormod Våga SP; endring i pkt 3

Dersom Rogaland fylkesting vedtar regionalplanen, slik den nå foreligger, vil Bokn kommune i samarbeid med andre Haugalandskommuner vurdere å påklage vedtaket inn for Kommunal- og regionaldepartementet.

FS-039/16 VEDTAK:

Rådmannen sitt forslag til vedtak med endring i pkt 3.vart samrøysta vedtatt.

21.06.2016 KOMMUNESTYRET

KS-031/16 VEDTAK:

Saka utgår.

21.02.2017 SENIORRÅD/RÅD FOR ELDRE OG FUNKSJONSHEMMA

SB-005/17 VEDTAK:

Seniorrådet stettar Formannskapet sitt vedtak.

21.02.2017 FORMANNSKAPET

FS-019/17 VEDTAK:

Formannskapet sitt vedtak i sak 39/16 vert oversendt til Kommunestyret til ny behandling

Kva saka gjeld:

1. Bakgrunn

Rogaland fylkeskommune har utarbeidet forslag til ny regionalplan for areal og transport på Haugalandet. Planen skal erstatte gjeldende Fylkesdelplan for areal og transport. Planarbeidet har pågått i mange år og baserer seg på planprogram vedtatt av fylkestinget i 2010.

Planarbeidet ble i starten styrt av kommunene på Haugalandet i fellesskap. Rogaland fylkeskommune overtok ansvaret for arbeidet i 2012. Arbeidet blir nå ledet av regionalplansjefen. Bernt Østnor har vært prosjektleder både i den tiden kommunene hadde ansvaret for planarbeidet og etter at fylkeskommunen overtok. Fylkesordfører og ordførere i regionen har deltatt i politisk styringsgruppe. Representanter fra administrasjonen i kommunene har sammen med repr. fra fylkeskommunen, fylkesmannen, Statens vegvesen og andre regionale aktører deltatt i prosjektgruppe. Hordaland fylkeskommune og næringsforeningen på Haugalandet har også hatt representant i prosjektgruppen. Flere møter og konferanser har vært arrangert der politikere og representanter fra administrasjonen har møtt og gitt innspill til planarbeidet.

Viktige spørsmål og drøftingspunkter i hele planprosessen har vært knyttet til balansen mellom by og land og om regionalplanen skal kunne brukes til å overstyre planvedtak som gjøres i kommunale organer, når disse oppfattes å være i motstrid til regionalplanen.

Bokn kommune har gjennom tidligere uttale jfr. DRK sak 272/13, stilt seg bak hovedstrategien om å satse på «by og tettsted», og at en i utgangspunktet er positiv til mål og strategier for boligbygging.

Lignende høringsuttalelser ble fremmet fra flere andre kommuner.

Planutkast ble etter høring lagt fram for fylkesutvalget først i juni 2015 og deretter i oktober 2015 for endelig vedtak. Saken ble utsatt for justeringer som skulle sikre bedre forankring av planarbeidet i kommunene, samt justeringer i forhold til tilsvarende planarbeid i Hordaland fylkeskommune.

Ordførerne og representanter fra administrasjonen i kommunene har de siste månedene hatt flere møter med mål om å få til et samordnet innspill til fylkeskommunens endelige behandling i 2016.

Bokn kommune ønsker, sammen med 7 andre kommuner på Haugalandet, en mer overordnet og retningsgivende plan som ivaretar kommunene bedre som arealmyndighet, og som muliggjør en mer differensiert satsing både på bolig- og næringsiden enn det planutkastet vil tillate.

Felles skriv om ønskede endringer ble sendt fylkeskommunen i 21.03.2016 ([vedlegg 1](#)). Haugesund kommune ga egen tilbakemelding i brev av xx.03.2016 og ga der sin støtte til regionalplanen. Etter dette arbeidet arbeidsutvalget i Haugaland Vekst regionråd med justeringer for å få en omforent tilbakemelding som også Haugesund kommune kunne stille seg bak. Et omforent forslag ble sendt Rogaland fylkeskommune 12.04.2016, men det ble

deretter klargjort at Haugesund holder fast på at sitt ønske om at fylkeskommunen vedtar planen slik den foreligger

I styringsgruppemøtet for «Regional plan for areal og transport på Haugalandet» 14.04.2016 framla fylkesordføreren forslag til endringer i retningslinjene i planen som svar på kommunenes innspill i e-poster av 21.03 og 12.04.2016. Etter møtet 14.04 mottok styringsgruppen og kommunene i e-post av 19.04 fra fylkeskommunen følgebrev og forslag til endringer i retningslinjene.

Tilbakemeldinger er at Rogaland fylkeskommune med svært små justeringer vil holde fast på det planutkastet som tidligere er fremmet, og som i svært viktige forhold, både i form av rekkefølgekrav og sterkt styrende planbestemmelser, avviker fra det forslaget 7 av 8 Haugalandskommuner har samlet seg om.

2. Kompetanseforholdet i plansaker mellom forvaltningsnivåene

Fylkeskommunenes mandat for regional planlegging bygger på regionalreformen i 2010 og bestemmelser i ny plan og bygningslov om samordning av offentlig virksomhet på tvers av kommunegrenser. Dette er dermed en ganske ny «konstruksjon» som utfordrer kommunene sitt ansvar som arealmyndighet.

Fylkeskommunen kan før 1976 beskrives som en «sekundærkommune», der repr. for primærkommunene utgjorde fylkeskommunens styringsorganer.

I forvaltningsreformen fram mot etablering av den nye fylkeskommunen fra 1976 var det en klar forutsetning at fylkeskommunen ikke skulle bli overordnet kommunene. Kommunene og fylkeskommunene skulle være sideordnede politiske og forvaltningsmessige enheter med ulike ansvarsområder på ulike geografiske nivåer. Det ble sett på som uakseptabelt og prinsipielt uheldig om et folkevalgt organ på fylkesnivå skulle kunne overprøve vedtak fattet av folkevalgte på lokalt nivå. Fylkeskommunen skulle ikke få bli et mellomledd i styringshierarkiet mellom staten og kommunene.

Det tydeligere mandatet fylkeskommunene fikk for regional planlegging i regionalreformen i 2010 og ny plan og bygningslov, bygger på en erkjennelse av at den offentlige virksomheten også trenger samordning på tvers av kommunegrensene, innenfor oppgavefelt som samfunns- og arealplanlegging, miljøvern, samferdsel og næringsutvikling.

I den nylig fremlagte stortingsmeldingen om nye folkevalgte regioner («Meld. St. 22 Nye folkevalgte regioner – rolle, struktur, oppgaver») omhandles regional planlegging som sentralt virkemiddel i samfunnsutviklingen:

«Regional planlegging er det sentrale virkemiddelet for å utøve samfunnsutviklerrollen. Det bringer aktører sammen og synliggjør sammenfallende og motstridende mål. Gjennom regionale planprosesser avveies ulike interesser mellom sektorer og forvaltningsnivåer. Regional plan skal legges til grunn for regionale organers virksomhet, for kommunal planlegging og for statlig planlegging og virksomhet i regionen. Regjeringen vil forbedre statlige myndigheters medvirkning i regional planlegging. Mer forpliktende regionale planer vil kunne gi tidligere avklaring og avveining i konflikter, redusere behovet for statlige planer og styrke lokal forankring. Det er en utfordring at staten, kommunene og fylkeskommunene selv i for

liten grad følger opp de regionale planene. Virkemidlene i plan- og bygningsloven benyttes ikke fullt ut. Departementet mener regional planlegging bør gjøres mer forpliktende.

Dette krever bred deltakelse fra kommunene og regionale statlige aktører ved utarbeiding og oppfølging av planer, og forutsetter aktive og tydelige folkevalgte regioner. Departementet vil vurdere hvordan man kan gjøre regional planlegging mer forpliktende for regionalt folkevalgt nivå, for kommunene og for de regionale statlige aktørene som deltar i prosessene.»

Samtidig som departementet peker på behov for mer forpliktende planlegging, slår departementet fast at kommunene er den primære arealmyndigheten. I ovennevnte melding heter det at:

«Regionale planprosesser skal kjennetegnes av partnerskap, for å skape eierskap til planen. Det forutsetter både en aktiv og tydelig folkevalgt region og bred deltakelse fra kommunene i regionen.

Involvering og deltakelse vil bygge opp under den regionale planens legitimitet og gi aksept for oppfølging hos ulike aktører. Dette forutsetter at regionalt folkevalgt nivå arbeider aktivt opp mot kommunene for lokal forankring av regionale mål og planer.»

Videre heter det at:

«Kommunene og de folkevalgte regionene er sideordnede organer. Lokaldemokratiet står sterkt i Norge, og kommunene har stor legitimitet. Kommunenes oppgaver og roller skal videreutvikles og styrkes. Regjeringen vil videreføre kommunenes ansvar både for lokal samfunnsutvikling og arealplanlegging. Regjeringen har understreket at det skal legges større vekt på lokaldemokratiet når innsigelser vurderes til kommunale arealplaner. Folkevalgte regioner vil fortsatt kunne gi innsigelse til kommunale arealplaner, men det samme kravet om vektlegging av lokaldemokratiet vil gjelde for dem. Avgjørelsene av innsigelser skal fortsatt ligge til departementet. Regionale planer og regionale planbestemmelser skal kunne bringes inn til departementet dersom en kommune har vesentlige innvendinger mot planen eller den regionale planbestemmelsen»

Oppsummert poengteres behovet for regionale planer der særlig staten i større grad må følge opp og delta aktivt i planprosessene. Samtidig understrekes at kommunenes ansvar for lokal samfunns-utvikling og arealplanlegging videreføres, at kommunene er den primære arealmyndigheten som kan vedta juridisk bindende arealplaner og at regionale planer skal utvikles i partnerskap mellom kommuner og fylkeskommunen. Den regionale planen kan være et innsigelsesgrunnlag. Men ved evt. innsigelser skal fylkeskommunen, på samme måte som staten, legge større vekt på lokaldemokratiske hensyn. Ved uenighet om vedtak kommunene gjør som arealmyndighet er det ikke fylkeskommunen, men staten som har det avgjørende ordet.

3. Ulik planpraksis mellom fylkene

Slik rådmannen oppfatter det som her er referert fra «Meld. St. 22 Nye folkevalgte regioner», er det ganske «trangt» mellom kommunene og Staten, og krever stor manøvreringsdyktighet av fylkeskommunene i regionale planprosesser. Det tydeligere mandatet som

fylkeskommunene har fått for regional planlegging er ganske nytt, og synes praktisert ganske forskjellig fra fylke til fylke.

Noen fylkeskommuner synes å arbeide overordnet og retningsgivende, og med stor vekt på å bygge et felles eierskap til hvor en vil med det regionale utviklingsarbeidet. De har i mindre grad detaljerte planbestemmelser og fremmer sjelden innsigelser. Planene for «Buskerudbyen» er f.eks. utarbeidet i en nedenfra og opp prosess, i samarbeid mellom de aktuelle kommunene (slik også den aktuelle regionalplanprosessen for Haugalandet – «Haugalandet 2050» - ble forsøkt organisert i første fase), og Buskerud fylkeskommune sies å bruke innsigelsesverktøyet svært begrenset.

Andre opptrer mer styrende og bruker ofte bestemmelsene i regionale planer som innsigelsesgrunnlag. Rogaland fylkeskommune synes helt klart å være i sistnevnte kategori. Kommuner i Sørfylket som omfattes av regionalplanen for Jæren, med lignende planbestemmelser som i planutkastet for Haugalandet, rapporterer om mange innsigelser som gir lite forutsigelige planprosesser og som krever mye politisk «fotarbeid» inn mot fylkesutvalg og fylkesting, for å finne løsninger som er til å leve med. I Bokn kommune opplever vi at Rogaland fylkeskommune ofte går dypt inn utpreget lokale og ofte ganske små planspørsmål, innen eksakt de samme planområdene som Fylkesmannen i Rogaland vurderer, og til dels med flere og andre merknader og innsigelser enn fylkesmannen. Dette opplever vi som kommune som forvanskende og lite rasjonelt.

4. Rådmannens merknader og tilråding

Som det er redegjort for, har Bokn i samarbeid med 8 andre kommuner på Haugalandet fremmet endringsforslag for å sikre bedre balanse mellom by og land og få tydeliggjort at regionalplanen for areal og transport skal være en overordnet og retningsgivende plan som ikke skal kunne brukes til å utfordre og underminere kommunene som primær arealmyndighet.

Fylkeskommunen synes på sin side fortsatt å ønske en regionalplan som de kan bruke som et svært aktivt styringsverktøy i plansaker, og har en forventning om at kommunene på Haugalandet vil måtte endre sine kommuneplaner i overensstemmelse med regionalplanen. Ønsket styring skal sikres med regionale planbestemmelser som nedlegger forbud som gjelder foran godkjente kommuneplaner, kommunedelplaner og reguleringsplaner, og som innebærer at det ikke kan gis tillatelse til tiltak som oppfattes å være i strid med en regional planbestemmelse (PBL §8.5). I tillegg er formuleringene i planutkastet ofte runde og kan tolkes vidtrekkende.

Det har så langt i liten grad vært stilt spørsmål ved kompetanseforholdet mellom kommuner og fylkeskommuner i plansaker og om de styringsambisjonene og den nokså «ekspansive» planpraksisen Rogaland fylkeskommune synes å legge opp til både i regionalplanen og i sine merknader og innsigelser til kommunale planer er riktig og hensiktsmessig.

Rådmannen kan ikke se at det finnes noen klar hjemmel for en slik praksis, og ser bl.a. følgende grunner til at den bør utfordres:

- Stortinget har nylig vedtatt å grunnlovsfeste det lokale folkestyret, og har presisert at dette vedtaket kun gjelder kommunene som primærkommuner.

- Arealmyndigheten er helt avgjørende for kommunene, både som samfunnsutvikler og demokratisk arena, og må helt opplagt vurderes som en av de aller viktigste bærebjelkene i et lokalt folkestyre.
- Det følger av dette at fylkeskommunene MÅ ha et ganske «trangt» manøvreringsrom i plansaker, og at arbeidet med og utformingen av regionale planer må avbalanseres mot den primære arealmyndigheten kommunene har og fortsatt skal ha.
- Dette framgår også tydelig av «Meld. St. 22 Nye folkevalgte regioner» som regjeringen nylig har fremmet, begrunnet nettopp med at lokaldemokratiet står sterkt i Norge, at kommunene har stor legitimitet, og at kommunenes oppgaver og roller skal videreutvikles og styrkes.
 - Kommunene og de folkevalgte regionene er sideordnede organer.
 - Regionale planer må utarbeides i et reelt partnerskap mellom kommunene, fylkeskommunen og Staten.
 - Fylkeskommunene skal, på samme måte som Staten, være tilbakeholdne med å fremme innsigelser mot kommunale planvedtak.

For å få et reelt partnerskap i arbeidet med regionale planer, trenger vi å snakke mer om hva god samfunnsplanlegging er. Det viktigste og mest grunnleggende er da, slik rådmannen ser det, at mennesket er et tenkende, villende og handlende vesen, og at en god samfunnsutvikling er noe vi skaper sammen. Tar vi planleggings- og styringsoptimismen for langt, risikerer vi å få et teknokratisk styresett der faget «trumfer» politikken. Vi trenger selvfølgelig god dokumentasjon og analyse, men også planprosesser der vi i partnerskap greier å bygge felles mening som grunnlag for felles handling. Slik rådmannen ser det, er det nettopp dette en har lyktes med i «Buskerudbyen».

Av forutsetningen om at både Staten og fylkeskommunene skal legge større vekt på lokaldemokratiet når en vurderer innsigelser mot kommunale planvedtak, følger det at dersom en regionalplan skal brukes som innsigelsesgrunnlag, må det være sterke hensyn som taler for at det er nødvendig. Det betyr også at det må være unntaket og ikke regelen at det blir gjort.

Et viktig spørsmål er da om situasjonen på Haugalandet er slik at det lokale folkestyret vil trenge overstyring. Det er lett å se at det i pressområder, og perioder med sterk vekst, kan være gode grunner til sterk samordning og styring på tvers av kommunegrenser, som f.eks. Oslo-Akershus og Stavanger-Forus. Men det burde være lett å bli enige om at vi er svært langt fra å ha en slik situasjon på Haugalandet. Som region kjennetegnes vi derimot av god tilgang på rimelige arealer og muligheter for differensiert bosetting og næringsutvikling tilpasset ulike behov. Det er vårt kanskje fremste konkurransefortrinn som region. I tillegg er vi nå i en lavkonjunkturperiode der vi i større grad trenger å tilrettelegge for vekst, og det gjør vi ikke med rigide plan- og rekkefølgebestemmelser som prioriterer sentrumsutvikling og som vil redusere mangfoldet og gi økte kostnadsbarrierer for nye tiltak. Det er følgelig vanskelig å se gode grunner for at Rogaland fylkeskommune ønsker så sterk styring som man gjør i utkastet til regionalplan for areal og transport på Haugalandet. Vi har ikke en unntakssituasjon som tilsier overstyring av kommunale planvedtak, og da må kommunenes arealmyndighet respekteres.

Rådmannen anerkjenner selvfølgelig behovet for å vurdere og planlegge arealbruk og transport og andre offentlige oppgaver på tvers av kommunegrenser, men fastholder som konklusjon at regionalplanen for areal og transport må (1) legge til rette for en bedre balanse

mellom by og land og (2) tilpasses en virkelighet på Haugalandet med en lite presset arealsituasjon og økt behov for å stimulere til vekst og utvikling. Videre må planen, i respekt for lokaldemokratiet, utformes som en overordnet retningsgivende plan som avspeiler at kommunene er primær arealmyndighet. Dersom Rogaland fylkesting vedtar regionalplanen slik den nå foreligger, tilrår rådmannen at Bokn kommune, i samarbeid med andre Haugalandskommuner, påklager vedtaket inn for Kommunal- og regionaldepartementet.

Kommunen bør også oppfordre til en tydeligere arbeidsdeling mellom Rogaland fylkeskommune (RFK) og Fylkesmannen i Rogaland (FMR) i plansaker. RFK bør konsentrere seg om det regionale utviklingsbildet. Vi ser det som forvanskende og prinsipielt betenkelig at RFK som sideordnet folkevalgt organ har samme fokus som FMR har, og i stor grad fremmer merknader og innsigelser til kommunale planer på et ofte svært detaljert nivå. Sideordnede organer bør være tilbakeholdne med å fremme innsigelser mot hverandre. Det gir dårlig mening at Regjeringen gir sine fylkesmenn beskjed om å være mer forsiktige med innsigelser, dersom fylkeskommunene går motsatt vei.

BOKN KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Formannskapet	24.01.2017	008/17	JEN
Kommunestyret	07.03.2017	009/17	JEN

Saksansv.: Jan Erik Nygaard	Arkiv: K1-113, K2-U01	Arkivsaknr 17/68
	Objekt:	

Utviklingsplan for Haugesundregionen. Høring i kommunene.

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottakar	Tittel
1	I	11.01.2017	Haugaland Vekst v/ Rita leinan	Utviklingsplan for Haugesundregionen. HØRING i kommunene.

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Bokn formannskap ser det utsendte forslag til Utviklingsplan for Haugesundregionen som et godt grunnlag for det videre arbeid med profilering og utvikling av Haugalandet.

Jan Erik Nygaard
Rådmann

24.01.2017 FORMANNSKAPET

Forslag frå Tormod Våga SP;

Bokn formannskap ser det utsendte forslag til utviklingsplan for Haugesundregionen som et grunnlag for videre arbeid med profilering og utvikling av Haugalandet. Bokn formannskap vil understreke viktigheten av at planen må sikre aktivitet og nyskaping i alle kommuner. Det må sikres at planen åpner for nye muligheter og ikke begrenser fremtidig aktivitet.

FS-008/17 VEDTAK:

Eit samrøysta formannskap rår til at forslaget frå SP vert vedtatt.

Utviklingsplan for Haugesundregionen – høring

Innledning

Haugaland Vekst Regionråd vedtok i sitt møte den 16.12.2016 utsendelse av høringssak tilknyttet Utviklingsplanen. Det er satt høringsperiode på seks uker og frist er satt til 15. februar 2017.

Planen er lagt ut på åpen høring, og sendes til kommunene i regionen, andre offentlige aktører og til organisasjoner for næringslivet, samt annonseres i media.

Utviklingsplanen ble også gjennomgått på det felles formannskapsmøtet for alle kommunene på Haugalandet den 12.01.2017.

Haugaland Vekst kommunene kom i mars 2014 med i «*Utviklingsprogrammet for byregioner*» (ByR) fase 1, et forprosjekt i regi av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD).

Alle 10 eierkommunene i Haugaland Vekst (HV) stilte seg bak søknaden med Haugesund kommune som søker. Regionen kom med i programmet som en av 33 byregioner. Programmet var delt opp i to faser, fase 1, som var i 2014, skulle resultere i en helhetlig forståelse av regional samhandling og avdekke flaskehalser i samspillet mellom byen og omlandet.

Rapporten «[En region – ett ansikt](#)» er et resultat av dette arbeidet og understreket behovet for styrking av **samhandling og attraktivitet**. Den la også grunnlaget for søknad om deltakelse i fase 2. Alle eierkommunene med unntak av Utsira gjorde våren 2015, vedtak om å være med videre i fase 2, i tillegg ble Rogaland fylkeskommune med som deltaker. Fase 2 strekker seg fra juli 2015 til juli 2018, men forsinkelse i oppstarten gjør at perioden i realiteten går ut 2018.

Finansiering fra KMD støtter gjennomføring av nødvendige prosesser, etablering av nettverksarenaer, delta i nettverkssamarbeidet i byregionprogrammet, kunnskapsinnhenting, osv, for å utvikle strategier og tiltak som kan bidra til å fremme økonomisk vekst gjennom samhandling og attraktivitet.

Regional utviklingsplan

Gjennom Haugaland Vekst Regionråd, er kommunene eier av Utviklingsplan Haugesundregionen. Regionrådet utgjør styringsgruppen. Haugaland Vekst ved administrasjon, har ansvar for prosess og utarbeidelse av planen. En arbeidsgruppe med deltakere fra kommunenes administrasjoner har deltatt gjennom hele planleggingsfasen.

Utviklingsplan Haugesundregionen er en 4-årig strategisk plan med tilhørende tiltaksplan i to deler, prosjekter og pågående aktiviteter. I tillegg er det en tiltaksbank som inneholder tiltak som er aktuelle og relevante, men som ikke er prioritert i de første årene. Tiltaksplanen skal revideres årlig ved slutten av hvert år og godkjennes av Haugaland Vekst regionråd. Tiltakene som kommer fram i planens handlingsprogram skal være på et mest mulig konkret og målbart nivå og det etableres systemer for evaluering av tiltakene.

Skisse av planens deler

Rådmannens kommentar

Med vedlagte Utviklingsplan for Haugesundregionen har regionen nådd en milepæl i forhold til å legge til rette for samarbeid. Når planen vedtas av kommunene i regionen i løpet av våren 2017, har Haugaland Vekst kommunene fått på plass et styringsdokument i forhold til hva som er viktig å jobbe sammen om framover.

I samarbeid mellom kommunene, mellom kommunene og fylkeskommune/stat og mellom det offentlige og det private næringsliv, skal planen bidra til styrket samhandling og attraktivitet for økt verdiskaping og sysselsetting. Tiltakene er de operative grepene som vi skal samhandle om. Økt samhandling oppnår vi ved å gjøre flere prioriterte tiltak sammen.

Samspill mellom planer og de forskjellige plannivåene er viktig for at utviklingsplanen skal lykkes. I arbeidet med planen har en forsøkt å ta hensyn til lokale planer som kommuneplaner, næringsplaner, m.m. og aktuelle fylkeskommunale planer, både i Rogaland og Hordaland. I tillegg er føringer og signaler fra Storting og Regjering vurdert underveis. Dette samspillet går to veier, slik at når relevante planer i kommune og fylkeskommune skal rulleres, bør det tas hensyn til utviklingsplanen. Om den ikke allerede er det, er det også viktig at utviklingsplanen innarbeides i kommunens og fylkets planstrategier.

Planen er utviklet i samarbeid med mange personer fra kommunene, næringslivet, utdannings- og forskningsmiljøer og offentlige aktører. Det har sikret forankringen i planleggingsfasen, men forankring er en kritisk suksessfaktor og krever kontinuerlig jobbing. Uten eierskap blant de viktigste aktørene, kommunene og næringslivet, er planen lite verdt. I kommunene vedlikeholdes eierskapet

ved årlig rapportering og rullering av tiltaksplan, i næringslivet skjer dette gjennom samarbeid ved konkrete prosjekter og oppfølging.

Planen er ambisiøs og krever at en samlet region står bak. Gode resultater er avhengig av styrket samhandling og tilgang til ressurser. Realisering av tiltak kan skje på flere måter, f.eks. ved at regionrådet, en eller flere kommuner eller næringsaktører tar ansvar for tiltaket. Noen av tiltakene krever få ressurser, mens andre er mer krevende, både i forhold til økonomi og arbeidskraft. De muligheter som finnes i forhold til å få inn eksterne ressurser må benyttes, men også det krever egne ressurser, både i søknads- og gjennomføringsfasen.

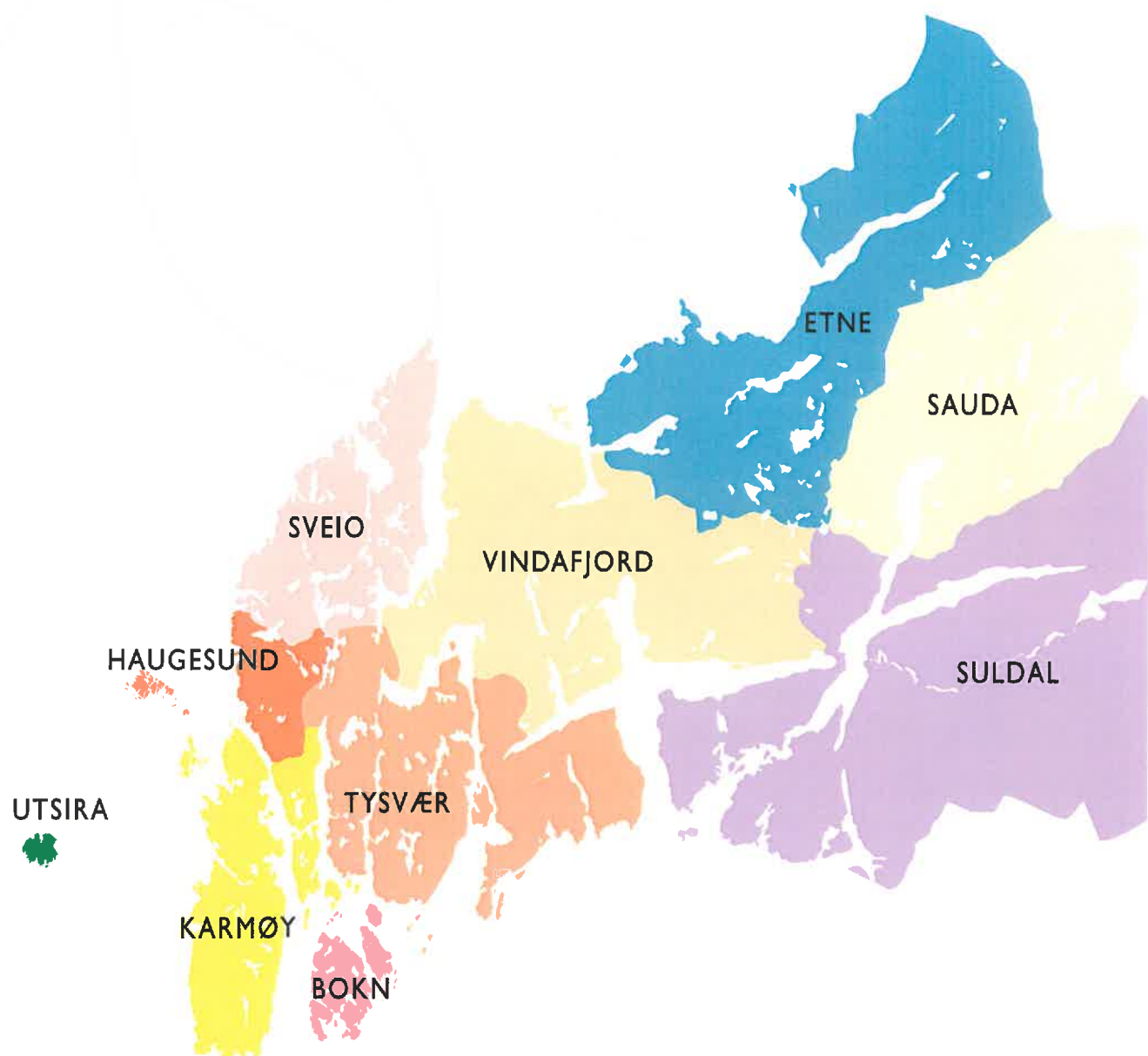
Haugaland Vekst IKS vil ha en viktig rolle i forhold til koordinering av arbeidet og gjennomføring av enkelte tiltak.

Haugaland Vekst regionråd

UTVIKLINGSPLAN FOR HAUGESUNDREGIONEN

Haugaland Vekst IKS 09.01.2017

UTKAST

Kårstø, Tysvær

Foto: Håkon Nordvik

INNHOOLD

Innledning	4	Vedlegg 1 PROSJEKTPLAN
Bedre samhandling.....	4	Næringsvennlig region
Organisering og planprosess.....	4	Profilering
Forankring og beslutningsprosess.....	5	Gründerskap
Arbeidsform	5	Infrastruktur
Evaluering og implementering	5	Kompetanse
Status 2016	6	Næringsklynger
Visjon, mål og hovedsatsingsområder.....	7	Finansiering
SATSINGSOMRÅDER OG STRATEGIER 2017-2020.....	9	Vedlegg 2 PÅGÅENDE AKTIVITETER
Næringsvennlig region.....	9	Næringsvennlig region
Profilering	9	Profilering
Gründerskap.....	11	Gründerskap
Infrastruktur	11	Infrastruktur
Kompetanse	13	Kompetanse
Næringsklynger	13	
Finansiering.....	14	Vedlegg 3 PROSJEKT BANK 2017-2020
 		Næringsvennlig region
TILTAKSPLAN 2017-2020	14	Profilering
		Infrastruktur
		Kompetanse
		Næringsklynger
		Finansiering

INNLEDNING

Haugesundregionen består av de ti kommunene Bokn, Etne, Haugesund, Karmøy, Sauda, Suldal, Sveio, Tysvær, Utsira og Vindafjord. Vi er en region «med flere ansikter», der noen av kommunene er likeverdig del av Sunnhordland og Ryfylke, - og vi er delt på to fylker. Regionen har vel 115.000 innbyggere, og nær 85 % av befolkningen bor i det mest urbane området. Det er store ulikheter i regionen, både i forhold til demografi, næringsstruktur og kommunestruktur. Dette gir ulike vilkår for å skape og utvikle vekst.

Det politiske samarbeidsorganet i regionen er Haugaland Vekst regionråd. Rådet består av ordførerne og rådmennene i de ti eierkommunene i Haugaland Vekst. Haugaland Vekst sin administrasjon er sekretariat for regionrådet og har ansvar for koordinering og gjennomføring av utviklingsplanen.

«Utviklingsplan Haugesundregionen» er de ti kommunene i regionen sitt grep for å «ta regi på framtiden», - å bidra til sterkere samhandling mellom næringslivet, utdannings- og forskningsmiljøer og offentlige aktører.

BEDRE SAMHANDLING

Næringslivet kjenner i liten grad på regiongrenser. Både den petro-maritime klyngen, energi- og prosessindustrien, og «blå og grønn» matnæring er felles for store deler av Vestlandet. Med ståsted i 2016 ser vi at den petro-maritime virksomheten er svekket, og få tror den når gamle høyder. Det er et betydelig fokus på omstilling og nyskaping, nye markeder og produkter.

Som en mindre region enn Stavanger og Bergen har Haugesundregionen enda større behov for samhandling for å styrke regionens posisjon. I arbeidet med Menonrapporten¹ og 12 fokusmøter med ulike bransjer i regionen, kommer det tydelig fram at regionen er svak på samhandling og attraktivitet som følge av dette. Vi kan bli en mye mer attraktiv region ved å styrke samhandling, særlig knyttet til eksis-

terende næringer og for å tiltrekke oss etableringer, investeringer, kompetanse og tilreisende. Den beste måten å forsterke samhandling på er å ha felles, konkrete tiltak å gjøre sammen.

Kommunene sin rolle er å legge til rette for at næringslivet kan få best mulige tjenester og at det er så gode bo- og opplevelsestilbud at dyktige folk vil bo og arbeide i hele regionen.

Innovasjon Norge peker på følgende framtidsrettede, bærekraftige områder der Norge har klare konkurransefortrinn; «Bioøkonomi», «Ren energi», «Havrommet», «Helse», «Kreative næringer og reiseliv» og «Smarte byer». Nye ord, - og mye kjent innhold. Hvilke muligheter gir det vår region? Regionen har et stort fortrinn gjennom lang erfaring med omstilling. Omstilling er «normalen». Tenk på utvikling fra trebåten til oljeplattformen, subsea-anlegget og offshore vindanlegg.

Vi har et 8-årig perspektiv – opp mot Rogfast-åpning, og planen har 4-årig strategi- og tiltaksplan. Vi fokuserer på at styrket attraktivitet er målet, og økt samhandling er viktig for å nå målet.

ORGANISERING OG PLANPROSESS

Haugaland Vekst Regionråd er eier av Utviklingsplan Haugesundregionen, og er styringsgruppe.

Haugaland Vekst, ved administrasjon, har ansvar for prosess og utarbeidelse av plan.

En arbeidsgruppe med deltakere fra kommunenes administrasjoner har bidratt i utvikling av plan.

Arbeidet med planen er delfinansiert av midler fra Kommunal- og moderniseringsdepartementets byregionprogram.

Utviklingsplan Haugesundregionen består av en 4-årig strategisk plan og en tiltaksplan i to deler; prosjekter og pågående aktiviteter. I tillegg er det en tiltaksbank som inneholder tiltak som er aktuelle og

Errevassdammen i Blaso

Foto: Statkraft

relevante, men som en ikke finner plass til innenfor nær framtid. Tiltak i denne vil kunne «plukkes opp» ved den årlige rulleringen i desember.

I utviklingsprosessen har Haugaland Vekst og arbeidsgruppen benyttet et stort tilfang av rapporter og analyser, blant annet Menonrapporten, Regional plan for areal og transport for Haugalandet, tidligere Utviklingsplan Haugesundregionen, kommunale planer, fylkesdelplaner og naboregioners næringsplaner.

Med bakgrunn i nedgang i oljeindustrien ble det etablert 12 fokusgrupper innen aktuelle næringer og samfunnsområder, for å få oppdaterte innspill til strategier og tiltak. Den regionale utviklingsplanen skal samvirke med kommunale næringsplaner og fylkeskommunale planer.

FORANKRING OG BESLUTNINGSPROSESS

Regionrådet som styringsgruppe har i sine møter fått status og gitt innspill. Rådmannsutvalget i Regionrådet har fått orientering og gitt innspill. Arbeidsgruppen og administrasjonen har løpende bearbeidet planen. Agendakonferansen i november benyttes til å styrke forankring i næringsliv og kommunene, og for å gi innspill til utfordringer og videre veivalg.

I løpet av våren 2017 vil Utviklingsplan Haugesundregionen sendes ut på en bred høringsrunde før planen endelig vedtas i alle de ti kommunene. Gjennom årlig revisjon av Tiltaksplan skal en sikre at arbeidet med næringsutvikling i regionen er levende, oppe til diskusjon og tar fatt i de viktigste utfordringer.

ARBEIDSFORM

Planen er utviklet i samarbeid med mange personer fra næringslivet, utdannings- og forskningsmiljøer og offentlige aktører, og skal gjennom konkrete tiltak bidra til god utvikling. Kommunene er eier av planen og tar ansvar for å invitere til, og organisere samarbeid. Gjennomføring av tiltak kan skje på flere måter, f.eks. ved at regionrådet, en eller flere kommuner, eller næringsaktører, tar ansvar for tiltaket.

EVALUERING OG IMPLEMENTERING

Tiltaksplanen vil bli revidert ved slutten av hvert år og godkjennes av Haugaland Vekst regionråd.

STATUS 2016²

STYRKER

Regionen har «flere bein å stå på»; flere store næringsklynger og sterk leverandørindustri

Flere internasjonalt ledende selskaper har betydelig verdiskaping og sysselsetting i regionen

Regionen har store ledige og attraktive arealer for bolig og næring

Høy bostedsattraktivitet med befolkningsvekst like under snittet i Norge

Regionens næringsliv har over tid vist stor evne til omstilling

De siste ti årene har regionen opplevd sterk lønnsvekst i næringslivet

Et gjennomsnittlig lønnsnivå som ligger over snittet i Hordaland og Sunnhordland

Haugesund er motor for regionen pga. tilbud om arbeidsplasser til de som bor i omlandet

Flere offentlige oppgaver løses i fellesskap innad i regionen

Stor vannkraftproduksjon i indre del med sentrale og store kraftoverføringslinjer

MULIGHETER

Regionen har lavere lønns- og kostnadsnivå enn Stavangerregionen. Et konkurransefortrinn i forhold til å tiltrekke bedrifter.

Bedre samferdsel vil knytte regionen tettere til Stavanger og Bergen og gi større bo/arbeidsmarkedet, mer arbeidskraft og kunder til bedriftene

Regionen har stort potensiale innenfor næringer som er pekt på som framtidsrettede:

Havrommet, ny energi, bioøkonomi, helse/velferd, smarte samfunn, og kreative næringer/reiseliv

Regionen er sentral på Vestlandet, og kan få arbeidsplasser ift. Vestland fylke og staten

Fusjoner i høgskolen og forskning gir mulighet for styrket kompetanse og kvalitet

Ny industri som krever mye energi

SVAKHETER

Svakheter i regional samhandling, i næringslivet og kommunene, -og mellom disse

Regionen utfordres av de to sterke byregioner/fylkeshovedseter, Stavanger og Bergen

Regionen har utfordringer med prioritering og midler fra fylke og stat til viktige oppgaver

Kommunene er svært forskjellige, - noen må skape vekst og andre må håndtere vekst

Befolkningsutviklingen i regionen er svak i utkantene og i de minste kommunene.

Utfordringer i integrering av fremmedspråklige, spesielt ift. muligheter i arbeidsmarkedet

Til dels lange avstander fra Haugesund til kommuner lengst borte

Regionens samferdselssystemer har svakheter

TRUSLER

En region med mange ansikter utad, svak utvikling av regional samhandling

Regionale statlige aktører og tjenester svekkes, sentraliseres

Tap av kompetanse knyttet til nedgang i petro-maritim sektor, og ringvirkninger av denne

Rogfast kan ta ressurser fra regionen, og regionen forvitrer, blir randsone for Stavanger

Noen kommuner har en stor andel sysselsetting knyttet til en stor bedrift

Reduksjon i landbruksaktivitet kan bidra til å svekke bosettingen i flere av kommunene

VISJON, MÅL OG HOVEDSATSINGSOMRÅDER

VISJON

«En region - ett ansikt»

Region- og fylkesstrukturen bidrar til at Hagesundregionen er for lite synlig og kjent. I nasjonal statistikk og regioninndelinger er regionen fragmentert og ufullstendig beskrevet

HOVEDMÅL

«Attraktive Hagesundregionen; samhandling for bærekraftig verdiskaping»

«Attraktivitet» er kjernen i hovedmålet. Begrepet brukes i mange regioner og knyttes til kvaliteter for BEDRIFT, BO, BESØK. Det første viser til at bedrifter velger å være i regionen, og for at nye skal komme. Det knyttes også til kvaliteter ved å bo og leve i regionen og «besøk» peker på alle former for reiseliv.

DELMÅL

BEDRIFT	Vekst i sysselsetting og nyetableringer
BESØK	Vekst i antall besøkende
BO	Vekst i befolkningen

HOVEDSATSINGSOMRÅDER

Næringsvennlig region	Kommunale effektive tjenester
Profilering	Tiltrekke investeringer og etableringer, styrke synlighet og omdømme
Gründerskap	Nyskaping og etablerere
Infrastruktur	Samferdsel og annen infrastruktur
Kompetanse	Utdanning og kompetanseutvikling
Næringsklynger	Større, langsiktige samarbeid i utvalgte næringer
Finansiering	Finansiering av tiltak i planen, nyskaping og gründere

Haugesund

Foto: Hakon Nordvik

SATSINGSOMRÅDER OG STRATEGIER 2017-2020

NÆRINGSVENNLIG REGION

STATUS

Kommunene spiller en vesentlig rolle som tilrettelegger for næringslivet i regionen. For etablerte bedrifter er det viktig å få riktig og rask bistand, og det vil være gunstig om kommunene i større grad kan ha mest mulig lik praktisering av regler og rammevilkår.

Dagens kommunestruktur ser nå ut til å bli uendret og det vil derfor være grunnlag for å vurdere om og hvordan kommunene kan samarbeide enda mer effektivt gjennom ulike former for interkommunalt samarbeid.

I indre strøk spiller næringshagene en viktig rolle i det lokale næringsutviklingsarbeidet. Haugaland Vekst er den lokale utviklingsaktøren for flere av kommunene i ytre strøk, samt ivaretar den regionale utviklingsrollen for alle eierkommunene. Kommunene er også viktige utviklingsaktører. Haugaland næringspark på Gismarvik og Karmsund Havn er de ytre kommunenes største felles satsinger. Kommunene har også en rolle knyttet til samarbeid i næringsklynger, særlig i forhold til å utnytte nasjonale satsinger. Videre er kommunene en pådriver bl.a. for fiberbasert bredbånd, god mobildekning og etablering av datasentre.

For etablerere er det viktig at kommunenes 1. linjetjeneste bistår med avklaringer av hvilke muligheter etablerere har for faglig og økonomisk støtte. Det er ønskelig å vurdere hvordan regionen kan forenkle og forsterke apparatet for etablererne.

MÅL

Arbeide for styrking av samarbeid mellom kommunene for mer næringsvennlige og effektive tjenester.

STRATEGIER

Samhandling for mer effektive kommunale tjenester (Smart Haugesundregion)

PROFILERING³

STATUS

Vi er «en region med flere ansikter». Vi har behov for å arbeide for å framstå mer tydelig og ensartet nasjonalt. Redusert aktivitet knyttet til petroleumsvirksomhet merkes for svært mange regioner, ikke minst på Vestlandet. Det er en skjerpet konkurranse mellom regionen for etableringer og investeringer.

Et viktig fokus er å arbeide for å sikre og beholde virksomheter og arbeidsplasser. Samtidig kreves det mye systematisk arbeid for å tiltrekke oss nye virksomheter og arbeidsplasser, - både private og offentlige. Det er et krevende arbeid å overvåke og påvirke i tidlige faser mot potensielle aktører og etableringer. Offentlige arbeidsplasser er viktige for å balansere for at regionen har mange arbeidsplasser i konkurranseutsatte næringer.

Regionen har behov for bedre verktøy for markedsføring av regionen, og vi vil oppnå mer om flere av regionens aktører kan samles om noen felles budskap og virkemidler. Det er etablert en «Faktabank» for løpende oppfølging av arbeidet for flyplassen. Det er et ønske å utvide konseptet «Faktabank» til andre områder og behov.

Regionen er avhengig av et attraktivt regionsenter og attraktive byer og tettsteder. Små og store etableringer vurderer ikke bare en tomt eller et bygg, men i stor grad også om det er gode steder å bo, leve og oppleve, og gode muligheter for korte og lengre reiser. Ikke minst er det store forventninger til nok og riktig kompetanse. Eksempelvis vil et internasjonalt skoletilbud bidra til at viktige ressurspersoner for næringslivet kan flytte hit.

MÅL

En attraktiv, synlig og robust region⁴

STRATEGI

Attraktive etableringer og investeringer

Omdømmebygging og markedsføring

Kommunikasjon

³ Store norske leksikon: Profilering, det å skape og opprettholde en identitet og omdømme av et foretak, organisasjon, destinasjon eller produkt.

⁴ Kilde: fra Regional plan for areal og transport på Haugalandet

Foto: Per Inge Fjellheim

Svandalen, Sauda

Foto: Vestfoto

Foto: Vestfoto

Foto: Vestfoto

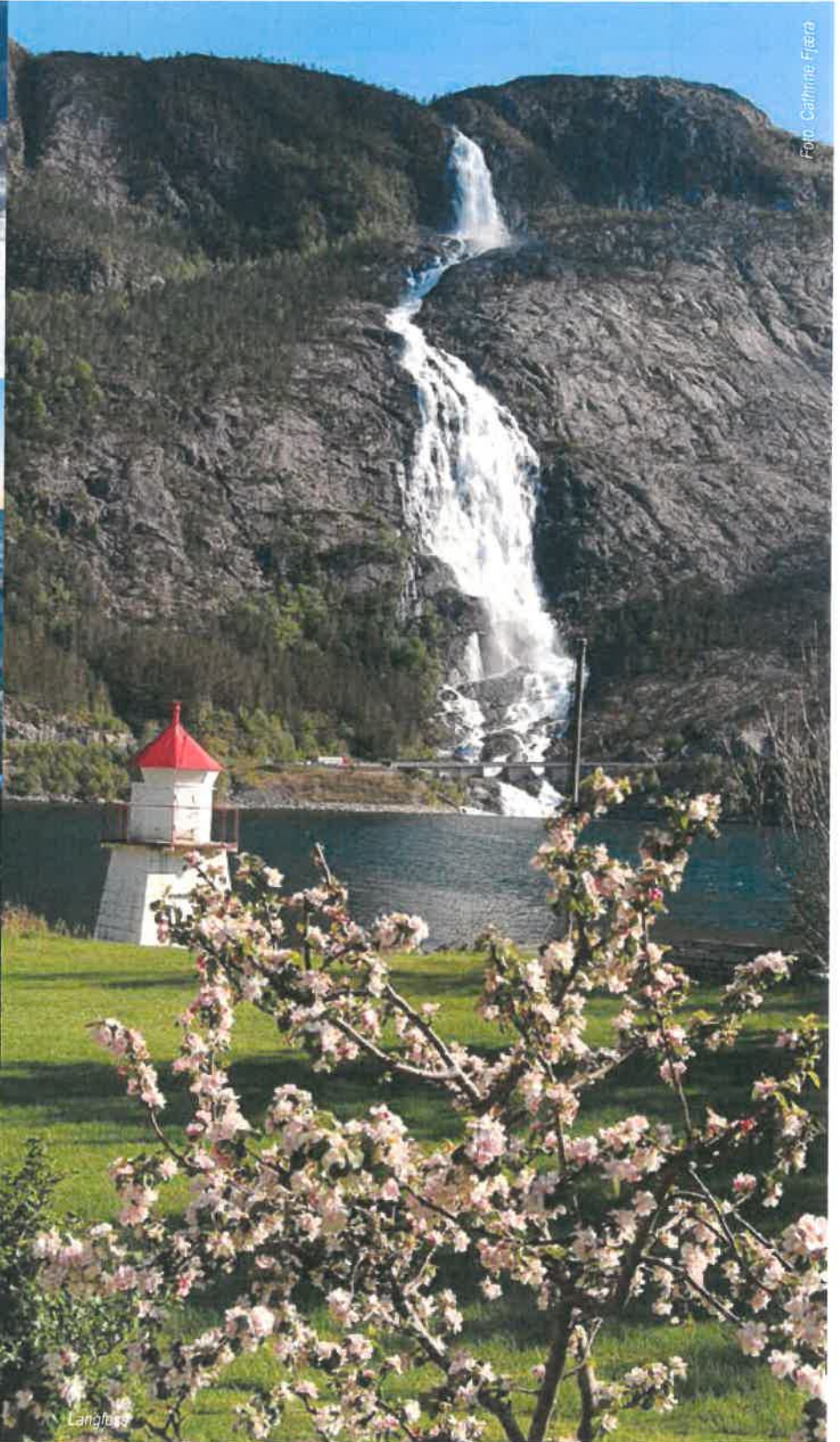

Foto: Cathrine Fjæra

Langfoss

GRÜNDERSKAP

STATUS

Nyskaping omfatter utvikling i eksisterende næringsliv og i offentlig sektor, og etablering av flere nye bedrifter ved støtte til gründere. Utvikling i eksisterende næringsliv står for en stor del av utvikling av nye produkter og tjenester. For kommunene kan en påvirke noe av denne utviklingen ved tilrettelegging i tidlig fase gjennom samarbeid i næringsklynger og nettverk.

Kommunene har lang erfaring med prosjekter som tilrettelegger for næringsutvikling. Disse er ofte delfinansiert og gjennomført i samarbeid med Rogaland fylkeskommune og i noen få tilfeller med Hordaland.

Regionen har flere tilbud for etablerere, blant annet gjennom Rogalands felles program SKAPE, inkubatortilbudet i Validé Haugesundregionen og de ulike næringshagene. Det er utfordringer for etablerere knyttet til et mangfold av ordninger, og det bør arbeides for forenkling og bedre koordinering av tilbudene mellom «de gode hjelperne».

MÅL

Forbedre og forenkle etablerertilbudet slik at det blir mer gründervennlig

STRATEGIER

«En dør inn!»

Foto: Håkon Nordvik

INFRASTRUKTUR

STATUS

Regionen er et knutepunkt på Vestlandet på grunn av samferdselssystemet E-39, E-134, flyplass og havnene. Denne infrastrukturen betjener lokale, regionale, nasjonale og internasjonale transportbehov, og flere, store og ledige næringsarealer gir potensiale for mange flere næringsetableringer. Transport- og logistikksystemet er viktige for bedriftenes konkurransevne og lønnsomhet. Vi har utfordringer med transportsystemene som fører inn og ut av regionen. Både flyplass, veisystemer og havner krever et langsiktig arbeid for nasjonal prioritering av midler.

Regionen har mye og store næringsarealer og havner. En av regionens viktigste korridorer går mellom Killingøy, Risøy, flyplass, Husøy og Hydro, gjennom T-forbindelsen til Haugaland næringspark, og til Kårstø. Det er flere aktører i Bergen og Stavanger som ser potensialet her. Men det er tøff konkurranse om hver etablering. Nye behov gir nye muligheter. Flere steder i regionen er det arealer og energitilgang som kan gi etablering av f.eks. datasentre.

I den regionale næringsplanen settes fokus på noen utvalgte tiltak knyttet til byer, tettsteder og bygder. Velfungerende steder bidrar til at næringslivet finner disse attraktive. Da er handel, skoletilbud, kultur- og fritidstilbud, kollektivløsninger og miljøkvaliteter viktige. Ikke alle steder er det tilfredsstillende bredbånd- og mobildekning.

MÅL

Nasjonal og regional infrastruktur som bidrar til økt attraktivitet innen bo, besøk, bedrift.

STRATEGIER

Styrke samferdselssystemene i og rundt regionen
Attraktive næringsarealer

Oppdrett, Karmøy

Foto: Hakon Nordvik

KOMPETANSE

STATUS

Regionens næringsplan fokuserer på videregående og høyere utdanning, fordi disse forsyner næringslivet og offentlige aktører med kompetente arbeidstakere. Høgskulen på Vestlandet er etablert og det er viktig for regionen å bidra til at det blir sterk satsing på høgskolens virksomhet i Haugesund som regionsenter, både utdanningstilbud, forskningsaktivitet og nytt bygg. For å nå flere, må det fortsatt også legges til rette for å opprettholde og utvikle den desentraliserte høgskoleutdanningen.

Forskning og utviklingsarbeid skjer også i næringsliv og offentlig sektor. Høgskolen og forskningsaktører vil være viktige aktører, ikke minst for økt bruk av nasjonale og internasjonale forsknings- og utviklingsprogram og midler. EUs programmer er særlig aktuelle.

MÅL

Samordne og styrke kompetansen i Haugesund-regionen ut fra fremtidige behov og muligheter. Økt forsknings- og utviklingsaktivitet i regionen innen viktige områder for regionen.

STRATEGIER

Utvikling av FoU og høgskoletilbud, herunder desentralisert utdanning gjennom Utdanning i Ryfylke

Fra kompetanse på avveier til nye veier

«Aksjon Fagfolk»

Ung bonde

NÆRINGSKLYNGER

STATUS

Næringslivet i regionen har flere ulike måter å samarbeide på, ofte knyttet til bransje. Maritimt Forum, Energirike og destinasjonsselskapet er eksempler. For større næringsklynger er det mulig å danne større samarbeid for å styrke verdiskaping og innovasjon.

Systematisk samarbeid mellom næringsklynger, forskningsmiljøer, entreprenører, finansieringskilder og offentlige aktører kalles innovative økosystem. I Norge er det opprettet program som har gitt gode resultater innen flere klynger. Klyngeprogrammene er et samarbeid mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge og SIVA. Programmet er tredelt; Arena, Norwegian Centres of Expertise (NCE) og Global Centre of Expertise (GCE).

Satsingen har som mål å forsterke utviklingsarbeid i klynger for å øke deres dynamikk og attraktivitet, samt øke den enkelte bedrifts innovasjonsevne og verdiskaping. Klyngene i programmet mottar årlig store midler for å drive samarbeidet.

På bakgrunn av nasjonal suksess med klynge-samarbeid er det et mål å samarbeide med ulike klynger i regionen for å vurdere mulighetene for etablering av klyngeprosjekt. I tidlig fase kan kommuner bidra til et grunnlag for en satsing, i første fase som Arenaprojekt.

For mange virksomheter er det mulig å søke deltakelse i eksisterende klyngeprogrammer.

“Bedriftsnettverk” er et enklere program i Innovasjon Norge som kan benyttes også som en tidlig fase før et Arena-prosjekt. “Smaken av Vikingland” er et bedriftsnettverk i regionen innen lokalmat.

MÅL

Skape bærekraftig vekst og utvikling i næringslivet gjennom innovasjon, nyetableringer og investeringer som skaper og sikrer arbeidsplasser.

Sikre regional forankring og posisjonering av sentrale utviklingsprosjekter.

STRATEGIER

Næringsklynger

Regionale næringsutviklingsprosjekter

FINANSIERING

STATUS

Realisering av flere av tiltakene i Utviklingsplan Haugesundregionen er avhengig av finansiering. Ofte vil finansiering være som spleiselag mellom midler fra regionen sammen med midler fra våre offentlige fylkesaktører og statlige nivå. Slike bidrag er ofte til prosjekter som legger til rette for nyskaping, og det er til dels krevende søkeprosesser. Haugaland Vekst, enkeltkommuner og andre må ofte stå som søker på vegne av flere aktører. Vanligvis må et ønsket tiltak eller prosjekt synliggjøre egen innsats og midler for å utløse andre. I regionrådet i Haugaland Vekst er det et fond, og det vil ha stor betydning å få stabil tilførsel av midler til dette.

For gründere er det en rekke aktører som tilbyr støtte, og det er til dels vanskelig for den enkelte grunder å finne riktig tilbyder av midler på riktig sted i utviklingsprosessene. Kommunene gjennom sin 1. linjetjeneste er ofte en «løs» inn i disse systemene. Det samme kan næringshagene være. Innovasjon Norge er en sentral aktør i flere faser for gründere, og for grunder med særlig lovende prosjekter kan få forsterket støtte gjennom inkubatorordningen. Andre regioner har lyktes med å etablere fond for oppstarts- og vekstbedrifter, offentlig og privat kapital. Et slikt tilbud i vår region vil bidra til at flere bedrifter kan lykkes.

Regionen har over tid fått svakere uttelling av midler enn det befolkningsgrunnlaget tilsier. Dette gjelder både til regionale utviklings tiltak og grunder. Det er viktig å arbeide systematisk for å forbedre dette.

MÅL

Bidra til finansiering av aktiviteter og prosjekter i handlingsprogrammet.

Styrke finansiering til gründere og tiltak som tilrettelegger for nyskaping.

STRATEGI

Finansiering av nyskaping og regionale utviklingsprosjekt

TILTAKSPLAN 2017-2020

Tiltaksplan følger samme struktur som strategisk plan, der hovedsatsingsområder og strategier er fastlagt.

Vi har i prioritering av tiltak vært bevisste på at alle deler av regionen skal finne tiltak som kan bidra til vekst i egen kommune. Tiltak er kun presentert i kort form. Når nye tiltak skal iverksettes, vil det bli lagt fullstendige prosjektplaner inklusiv finansiering.

Det er viktig å knytte ansvar for gjennomføring av tiltak til eksisterende aktører og organ der slike finnes. Flere tiltak er videreføring av dagens aktivitet. Flyplass er et eksempel, der Flyplassutvalget med Haugaland Vekst som sekretariat leder arbeidet. Der det ikke finnes, vil det opprettes egnet organisering. Det er viktig at personer fra flere miljø som utfyller hverandre bidrar i et arbeid, og der alle partene føler eierskap til tiltaket, og ser nytte av å oppnå resultater av innsatsen.

Det vil ofte være behov for økonomiske midler til tiltak, og det er aktuelt å søke stats- og fylkesmidler, herunder også forsknings- og utviklingsmidler. Kommuner og næringsliv bidrar også til prosjekter, med arbeidstimer og til dels midler. Gjennomføring av tiltak vil i mange tilfeller være avhengig av ekstern finansiering.

Vi ønsker for egen del og for partnere og finansierer å kunne dokumentere tiltak og derved også kunne vise til resultater av arbeidet i forhold til mål. Det vil derfor bli etablert system for evaluering knyttet opp mot valgte kriterier. Det vil i tillegg bli gjennomført måling av effekten av arbeidet over tid.

Tiltaksplanen består av 3 deler:

1. Prosjekter, rulleres årlig
2. Pågående aktiviteter, rulleres årlig
3. Tiltaksbank

Ølensvåg

Foto: Øyvind Sætre

MAPPE

Bokn
kommune

Etne
kommune

Haugesund
kommune

Karmøy
kommune

Sauda
kommune

Suldal
kommune

Sveio
kommune

Tysvær
kommune

Utsira
kommune

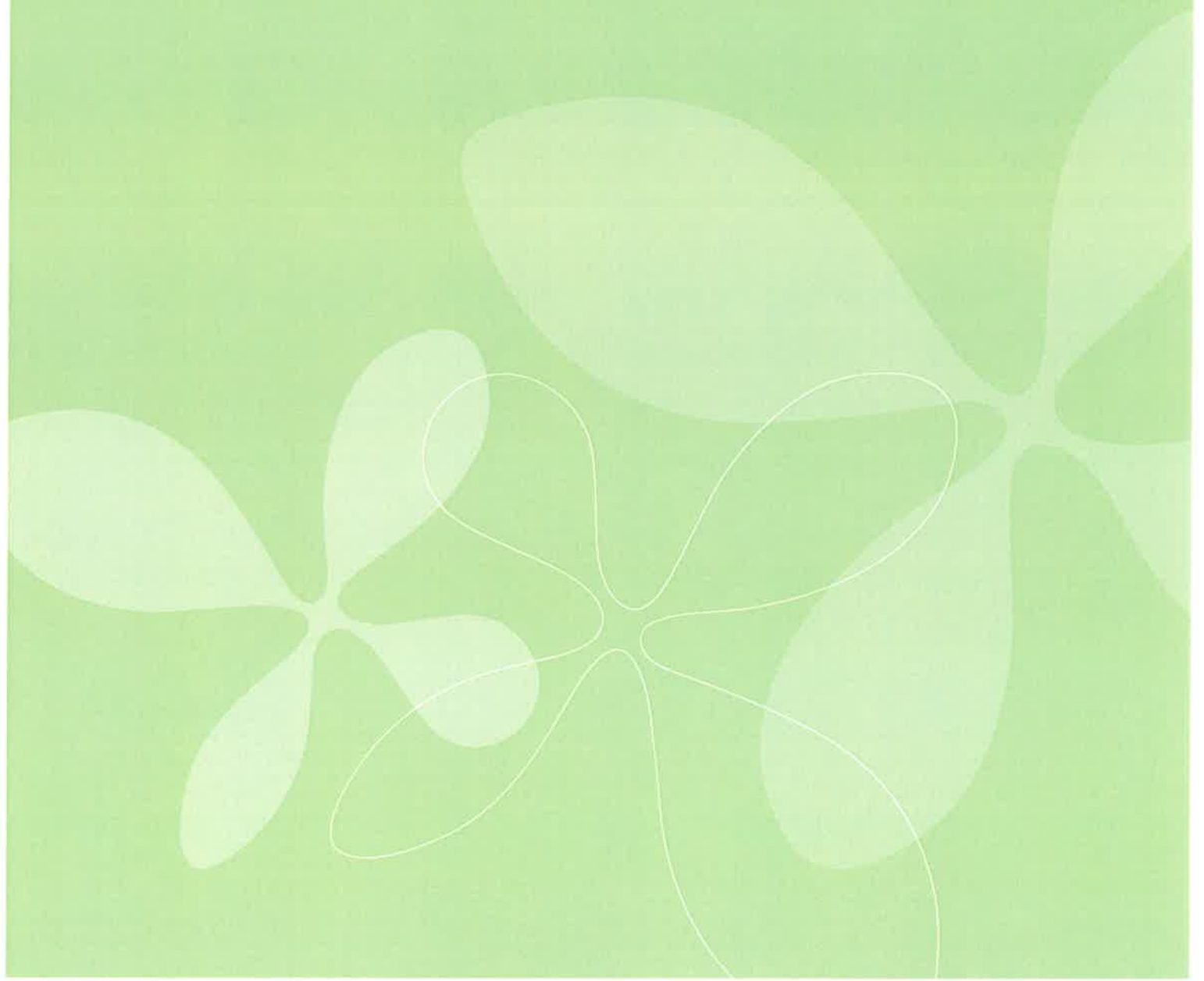
Vindafjord
kommune

Rogaland
fylkeskommune

VEDLEGG 1: PROSJEKTER

Består av nye og etablerte tiltak som er prioritert å jobbe med i perioden. Blir evaluert og revidert hvert år i desember i Haugaland Vekst regionråd.

NÆRINGSVENNLIG REGION

STRATEGI: Samhandling for mer effektive kommunale tjenester

TILTAK: Smart kommunesamarbeid

Samordne, effektivisere og digitalisere kommunale systemer, rutiner og tjenester for økt service overfor etablerere og eksisterende næringsliv.

TILTAK: Stavangerregionens Europakontor (SrE)
Jobbe for å få flere kommuner i Haugesund-regionen inn som medlem i SrE.

TILTAK: Videreføring av Bygdeutvikling
Samordne kommunale ressurser knyttet til bygdeutvikling og sikre videre næringsutvikling innen landbruket i samarbeid med Innovasjon Norge og FMLA.

PROFILERING

STRATEGI: Attraktive etableringer og investeringer

TILTAK: Systematisk markedsførings- og innsalgssarbeid av regionen

Tiltrekke større nasjonale og internasjonale etableringer og investeringer.

TILTAK: Offentlige arbeidsplasser til regionen
Tiltrekke flere offentlige virksomheter og funksjoner som gir nye kompetansearbeidsplasser i hele regionen.

TILTAK: Faktabank

Styrke system for arbeid med å tiltrekke nye etableringer og investeringer. Videreutvikle og tilrettelegge faktabank som synliggjør regionen med høy kvalitet.

STRATEGI: Kommunikasjon

TILTAK: «En region – ett ansikt»

Samordnet og styrket budskap og synlighet utad gjennom regionenes eksisterende aktører.

GRÜNDERSKAP

STRATEGI: EN DØR INN!

TILTAK: Gründervennlig etablerertilbud

Forbedre og forenkle tilbudet til etablerere ved styrket samarbeid mellom aktører som opererer i regionen. Innovasjon Norge, Valide, Næringshager, Kubatoren, Gründergarasjen, 1. linjetjenesten i kommunene, Haugaland Bygdeutvikling, Skape.no, NAV mfl.

INFRASTRUKTUR

STRATEGI: Styrke samferdselssystemene i og rundt regionen

TILTAK: Haugesund lufthavn, Karmøy

Sikre og videreutvikle nasjonalt og internasjonalt rutetilbud

TILTAK: E-134

Styrke arbeidet for realisering av planlagte oppgraderinger inn mot NTP. Tunnel Seljestad – Røldal er 1. prioritet.

TILTAK: Nytt fengsel med høy sikkerhet

Økt kapasitet for å møte behovet regionen har for plasser med høy sikkerhet.

TILTAK: Bredbånd og mobildekning i hele regionen

Sikre tilgang til bredbånd og god mobildekning i hele regionen

STRATEGI: Attraktive næringsarealer

TILTAK: Næringsarealer med tilgang til flere energiformer

Sikre tilrettelegging for fremtidige etableringer i et «grønt skifte» og nødvendig bredbånd og mobildekning.

TILTAK: Tilgang til mørk, internasjonal fiber

Arbeide for tilgang til mørk, internasjonal fiber

KOMPETANSE

STRATEGI: Utvikling av høgskeoletilbudet og FoU

TILTAK: Etablering av Maritimt senter ved den nye høghskolen i Haugesund

Mål: Nybygg med etablering av den nye høghskolens faglige senter innen maritim sikkerhet.

NÆRINGSKLYNGER

STRATEGI: Samskaping

TILTAK: Innovasjon og entreprenørskap i næringsklynger

Etablere formalisert klyngeutvikling. Mulige næringsklynger: Havrommet, ren energi, bioøkonomi, velferdsteknologi, reiseliv og smarte samfunn.

STRATEGI: Regionale næringsutviklingsprosjekt

TILTAK: Velferdsteknologi

Offentlig tilrettelegging for bruk av teknologi i tjenestetilbudet, herunder brannsikkerhet for risikoutsatte.

TILTAK: Datasentre

Arbeid for tilrettelegging av mørk internasjonal fiber til regionen for etablering av datasentre og andre virksomheter.

TILTAK: Haugalandet som en ledende energiregion

Sikre tilrettelegging og bruk av energibærere som del av nødvendig infrastruktur og mulig råstoff for fremtidig næringsutvikling.

TILTAK: En regional reiselivsstrategi

Utvikle regionen til å bli et foretrukket reisemål i Fjord Norge

TILTAK: Offshore vind

Arbeide for etablering av Arenaprojekt offshore vind

FINANSIERING

STRATEGI: Finansiering av nyskaping og regionale utviklingsprosjekt

TILTAK: Haugaland Vekst Utviklingsfond

Se på mulighetene for påfyll i eksisterende Haugaland Vekst-fond gjennom tilføring av ny kapital til eksisterende utviklingsfond.

TILTAK: Regionale utviklingsprosjekt og etablerere

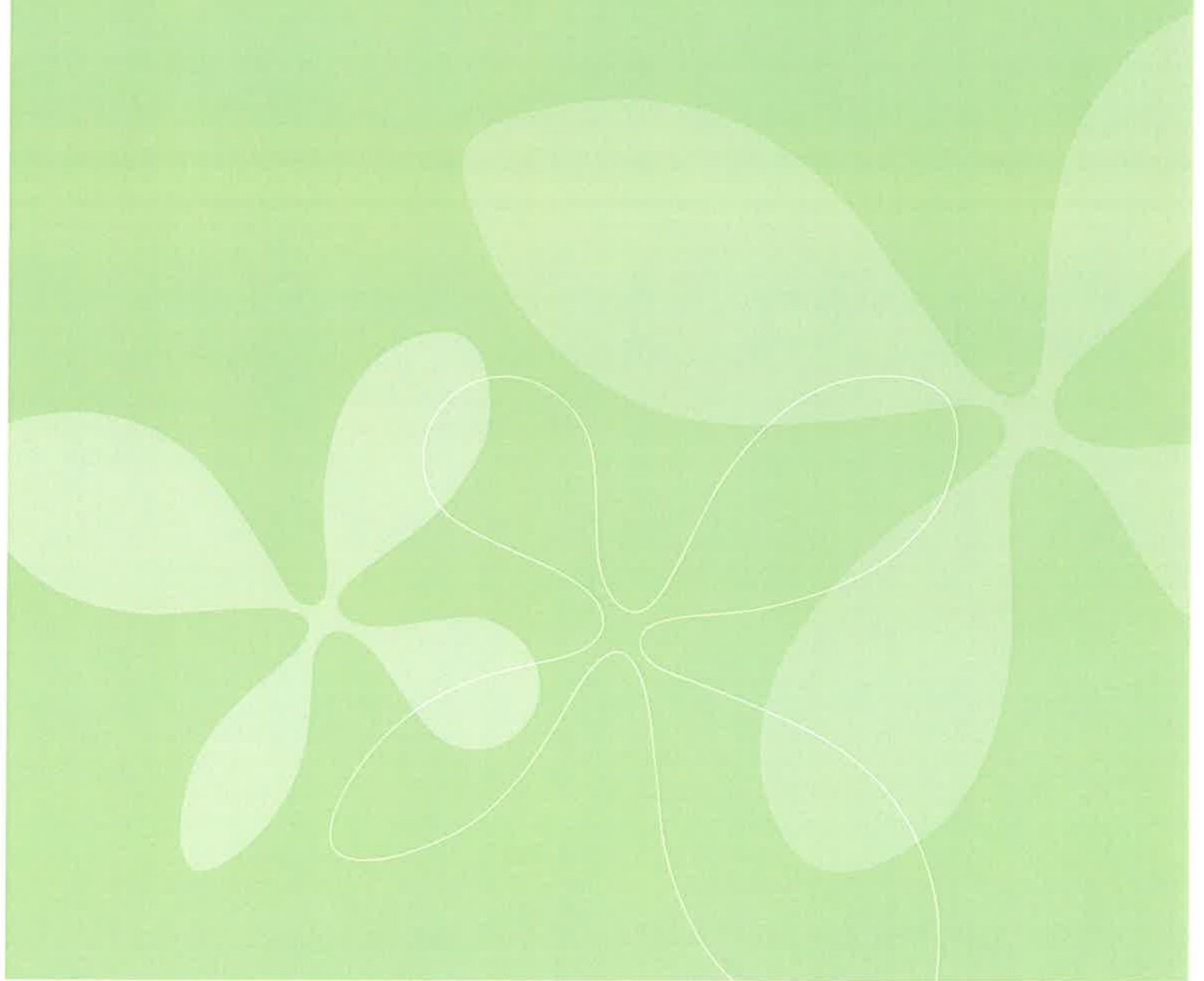
Mer offentlige virkemidler til regionen gjennom økt offentlig finansiering til etablerertiltak og utviklingsprosjekt ved Innovasjon Norge, Inkubatorer, Regionalt forskingsfond Vestlandet, fylkeskommunen og fylkesmannen.

BILDE

VEDLEGG 2: PÅGÅENDE AKTIVITETER

Gjelder løpende arbeid.

NÆRINGSVENNLIG REGION

STRATEGI: Samhandling for mer effektive kommunale tjenester

TILTAK: NAV og etablerere

Styrke NAV og 1. linjetjenesten i kommunenes arbeid overfor etablerere og næringsliv.

TILTAK: Evaluering og rullering av Utviklingsplan Haugesundregionen

Sikre årlig evaluering og rullering for videre prioritering i neste tiltaksplan.

PROFILERING

STRATEGI: Omdømmebygging og markedsføring

TILTAK: Internmarkedsføring

Styrke eierskap og identitet til Haugesundregionen Gjennom blant annet bruk av nyhetsbrev, hjemmesiden, kommunale hjemmesider, facebook etc.

TILTAK: Regionalt omdømmearbeid

Markedsføre regionen for studenter, elever og tilflytter

TILTAK: Haugaland skole og arbeidsliv

Styrke ungdommers bevissthet omkring fremtidig utdannings- og yrkesvalg og synliggjøre regionens muligheter.

TILTAK: Agendakonferansen

Styrke samhandlingen i regionen

GRÜNDERSKAP

STRATEGI: EN DØR INNI

TILTAK: 1. linjetjenesten

Styrke kommunenes innsats som 1. linjetjeneste for etablerere

TILTAK: Skape.no

Styrking av etablererkurs og tjenester gjennom SKAPE

TILTAK: Skape Forum

Arrangere møteplass for nettverksbygging og inspirasjon for etablerere.

INFRASTRUKTUR

STRATEGI: Styrke samferdselssystemene i og rundt regionen

TILTAK: E-39 Bokn til Stord

Sikre optimal trase for vekst og utvikling i ytre deler av regionen gjennom formelt samarbeid

TILTAK: Havner

Økt aktivitet og utvikling i offentlige eide trafikkhavner

TILTAK: Rv 13

Styrke prioritering av rassikring i Suldal.

TILTAK: Næringsarealguiden

Sikre videreutvikle og markedsføring av næringsarealguiden

KOMPETANSE

STRATEGI: Utvikling av høgskoletilbudet og FoU

TILTAK: Høyere utdanningstilbud

Flere bachelor-, master- og doktorgradsstudier, etter- og videreutdanningstilbud, samt nettbaserte og desentraliserte høgskolestudier i Haugesundregionen. Herunder Utdanning i Ryfylke.

TILTAK: FoU i regionen

Styrke forsknings- og utviklingsarbeid, særlig knyttet til viktige næringsklynger og fagmiljøer i regionen.

STRATEGI: Aksjon Fagfolk

TILTAK: Fagutdanning

Flere med fagbrev

Styrke rådgivning innen fagutdanningen

Praksiskandidater får fagbrev gjennom formalisering av fagkunnskap

Styrke praksisdelen av yrkesfaglig videregående utdanning

TILTAK: Kommunale lærlinger og praksisplasser

Flere lærlinger i kommunal sektor og flere

praksisplasser, herunder for fremmedspråklige.

VEDLEGG 3: TILTAKSBANK 2017-2020

Gjelder tiltak som regnes som viktige, men som ikke er prioritert i "Prosjekter" eller "Pågående aktivitet"

NÆRINGSVENNLIG REGION

STRATEGI: Samhandling for mer effektive kommunale tjenester

TILTAK: Nye områder for interkommunale samarbeidsområder

Utrede mulige nye områder for interkommunalt samarbeid

TILTAK: Planforum Haugalandet

Etablere kommunalt nettverk for planarbeid i regionen.

PROFILERING

STRATEGI: Attraktive etableringer og investeringer

TILTAK: Tettsteder i nettverk

Etablere et samarbeid i regionen mellom flere tettsteder og bygder som ønsker å få til økt attraktivitet, gjennom nettverk som gir kunnskap, motivasjon og erfaringsoverføring. Samarbeid med Rogaland fylkeskommune o.a.

TILTAK: Ungdomsting

Etablere av Ungdomsting og årlig konferanse med fokus regionalutvikling.

TILTAK: Flerkulturelt fokus

Etablere en flerkulturell møteplass for samhandling og integrering

INFRASTRUKTUR

STRATEGI: Styrke samferdselssystemene i og rundt regionen

TILTAK: Regional plan for areal og transport på Haugalandet

Styring av Areal- og transportplan gjennom et eget samarbeidsorgan. Ref. ATP punkt 4.1.1.

TILTAK: Kollektivtransport

Standardisering av billettsystem for kollektivtransport.

STRATEGI: Attraktive næringsarealer

TILTAK: Næringsarealer i by- og tettsteder

Tilrettelegge sentrumsnære næringsareal i tråd med ATP

TILTAK: Interkommunalt eiendomsselskap for næringsarealer

Etablere interkommunalt eiendomsselskap med utgangspunkt i Haugaland Næringspark. Utrede interregional strategi for næringsareal.

TILTAK: Regional handelsanalyse⁵

Utvikle en regional handelsanalyse som verktøy for å sikre en positiv og balansert sentrumsutvikling i regionen.

⁵ Kilde: Areal og transportplan for Haugalandet, pkt 4.2.3

KOMPETANSE

STRATEGI: Fra kompetanse på avveier til nye veier

TILTAK: Utdanning for arbeidssøkere
Samarbeide for etablering av ekstraordinære utdanningstilbud for arbeidssøkere.

TILTAK: Utdanning for fremmedspråklige
Etablere et regionalt samarbeid for språk-opplæring for fremmedspråklige som gir grunnlag for videre utdanning og jobb.

STRATEGI: Ung bonde

TILTAK: Kompetanse gjennom nettverk
Styrke rekrutteringen til landbruket
Etablere nettverk for å styrke kompetansen for yngre bønder som vil overta/kjøpe gård. Tilføre kunnskap, nettverk for læring, motivasjon og samarbeid gjennom bygdeutvikling.

NÆRINGSKLYNGER

STRATEGI: Finansiering av nyskaping og regionale utviklingsprosjekter

TILTAK: Opplevelsesnæringen
Med grunnlag i Fjord Motorpark og/eller Vikingland vil det bli etablert et samarbeid for utvikling av «Opplevelsesnæring» som en større næringsklynge.

FINANSIERING

STRATEGI: Finansiering av nyskaping og regionale utviklingsprosjekter

TILTAK: Fond for oppstartselskaper
Utrede mulighet for etablering av et fond som sikrer tilgang til kapital for oppstarts- og vekstbedrifter i en fase der annen risikokapital er vanskelig tilgjengelig.

BOKN KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Kommunestyret	07.03.2017	010/17	JEN

Saksansv.: Jan Erik Nygaard	Arkiv: K1-065	Arkivsaknr
	Objekt:	17/142

Kontrollutvalet si årsmelding 2016

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottakar	Tittel
1	I	08.02.2017	Toril Haugaland Kontrollutvalgssekreteriat IKSHallsjø	Innkalling/sakspapirer - Bokn kontrollutval 15.02.17 kl.17.00
2	I	17.02.2017	Hallsjø, Toril IKS	Protokoll - Bokn kontrollutvalg 15.02.17
3	I	17.02.2017	Hallsjø, Toril IKS	Kontrollutvalet si årsmelding 2016 - kommunestyresak
4	I	17.02.2017	Hallsjø, Toril IKS	Tilbakemelding - brev til kontrollutvalet

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

KONTROLLUTVALET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Bokn kommunestyre tek kontrollutvalet si årsmelding til orientering

Kva saka gjeld:

Årsmelding frå Bokn kontrollutval for 2016, sjå vedlegg.

Bakgrunn for saka:

Saksutgreiing:

Vurdering:

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	15.02.17	3/17
Kommunestyret	07.03.17	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

KONTROLLUTVALET SI ÅRSMELDING 2016

Vedlegg: Utkast til årsmelding for 2016

Saksorientering:

I følge kommuneloven § 77 pkt 6 skal ”kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget”.

Utkast til årsmelding for kontrollutvalet si verksemd i 2016 følger vedlagt. Den er sett opp etter omtrent same mal som tidligare årsmeldingar.

Årsmeldinga summerer opp utvalet sin aktivitet i 2016 og gir eit samandrag av dei hovedsaker som utvalet har hatt til handsaming gjennom året. Årsmelding gjer dessutan ei total oversikt over alle saker til handsaming og saker til orientering .

Årsmeldinga vert lagt fram for kommunestyret til orientering etter at kontrollutvalet har godkjent den. Eventuelle endringar som måtte komme frå utvalet vil bli innarbeida før den blir vidaresendt.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Bokn kontrollutval godkjenner årsmelding for 2016 (med eventuelle endringar som kjem fram i møtet).

OG INNSTILLING:

Bokn kommunestyre tek kontrollutvalet si årsmelding 2016 til orientering.

Aksdal, 08.02.17

Toril Hallsjø
Dagleg leiar/utvalssekretær

BOKN KOMMUNE

KONTROLLUTVALET ÅRSMELDING

2016

KONTROLLUTVALET
BOKN KOMMUNE

INNLEIING

Kontrollutvalet si årsmelding er ei tilbakemelding til kommunestyret om utvalet si verksemd og kva saker og oppgåver som er tatt opp og handsama i 2016.

I følgje kommunelova § 77 pkt. 6 skal "**kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret**".

1. KONTROLLUTVALET SITT FØREMÅL

Kontrollutvalet er eit lovpålagt organ som skal på vegne av kommunestyret syte for tilsynet med forvaltninga av kommunen (rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon) og selskap som kommunen eig (selskapskontroll). Utvalet skal også sjå til at revisjonen fungerer på ein trygg måte. Ordninga er heimla i kommunelova og forskrift om kontrollutval.

Kontrollutvalet er ikkje underlagt andre organ enn kommunestyret og rapporterer og innstiller til dette.

Kontrollutvalet har eige reglement, vedtatt av kommunestyret i 2012 og revidert i 2014.

2. MEDLEMMENE I UTVALET

Kommunestyret sjølv vel medlemmene til kontrollutvalet. Kontrollutvalet skal ha minst tre medlem, og etter § 77 nr 1 i kommunelova skal minst eit av medlemmer veljast mellom representantane i kommunestyret. Tilsette i kommunen er utelukka frå val til kontrollutvalet. Leiar og nestleiar i kontrollutvalet har møte- og talerett i kommunestyret når utvalet sine saker blir handsama.

For perioden 2015 - 2019 valde kommunestyret hausten 2015 følgjande medlemmer:

	<u>Faste medlemmer</u>	<u>Varamedlemmer:</u>
Leiar	Lars Øyvind Alvestad (Ap)	Zuzanna Ufnal (Ap)
Nestleiar	Jørn Hansen (H, no uavhengig)	Tom-Inge Akسدal (H)
Medlem	May Jorunn Vatnaland (Sp)	Johannes Nilssen (Sp)

Jørn Hansen er utvalet sin kommunestyrerepresentant.

Ordføraren har møte- og talerett i utvalet. Han møtt i tre møte i 2016. Rådmannen har ikkje møterett, men kan bli invitert/kalla inn av utvalet. Han har sjølv møtt ein gong, medan dei to kommunalsjefane har møtt to gonger og seksjonssjef teknisk ein gong.

Møta vert gjort kjent på kommunen sine nettsider og sekretariatet sine heimesider. På desse stadene vert også sakspapira og protokollar lagt ut.

3. AKTIVITETEN I KONTROLLUTVALET I 2016

Kontrollutvalet har hatt 4 (4) møte fordelt på to møte om våren og to møte om hausten. Utvalet har helde møta i møterom i 1. etasje på Boknatun. Kontrollutvalet sine møte er opne for publikum og presse med unnatak av når det er heimel i lov om å lukke.

Utvalet har hatt **25** (26) saker til handsaming der 5 (6) av sakene er vidaresendt til kommunestyret. 48 (44) saker er blitt lagd fram til orientering. Samla oversikt over saker og orienteringssaker følgjer som vedlegg til årsmeldinga.

Nestleiar deltok på Kontrollutvalskonferansen i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) på Gardermoen i februar. Ingen deltok på konferansen til Forum for kontroll og tilsyn i juni eller dagskonferansen for kontrollutval i Rogaland i Sandnes i desember.

4. KONTROLLUTVALET SINE HOVUDOPPGAVER

Kontrollutvalet har oppgaver knytte til internt tilsyn og kontroll gjennom rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

4.1 REKNESKAPSREVISJON

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen sin årsrekneskap vert revidert på ein trygg måte. Kontrollutvalet skal også halde seg orientert om revisjonsarbeidet og sjå til at det går føre seg i samsvar med lov og føresegner, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalet sine instruksar.

Kontrollutvalet handsama årsrekneskapen for 2015 i møtet 25.05.16. Totalt sett blei rekneskapen for 2015 gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 152.445. Kontrollutvalet kom med følgjande merknad:

Kontrollutvalet har merka seg at årsrekneskapen viser eit negativt brutto driftsresultat med 2,5 mill. kr. Netto driftsresultatet utgjer 0 % av driftsinntektene, som er under resultatet i fjor, og under Teknisk Berekningsutval sin tilrådde resultatmargin på 1,75%.

Eit negativt driftsresultat er ikkje berekraftig over tid og den økonomiske situasjonen for kommunen må vurderast nøye i tida framover.

4.2 FORVALTNINGSREVISJON

I følgje kommunelova skal kontrollutvalet sjå til at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale verksemda. Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden utarbeida ein plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Bokn kommune sin plan for 2016-2020 blei vedteken av kommunestyret i møte 15.11.16, sak 59/16. I planen var det tatt inn fem prioriterte prosjekt og elleve uprioriterte prosjekt.

Utvalet bestilte forvaltningsrevisjonsprosjekt september 2015 om temaet «Post-/arkivhandtering – Bokn kommune». Ramma vart sett til 70 timar. Rapporten blei lagt fram for utvalet, administrasjon og ordførar i møtet i februar og kommunestyret i mars. Rapporten gav mange tilrådingar. Det blei gjort framlegg om at rådmannen fekk eit halvt år på seg til å gje tilbakemelding om oppfølginga av rapporten.

Rådmannen kom med tilbakemelding om oppfølging av rapporten i septembermøtet. Prosjekt innan plan, byggesak og eigedom blei valt i haust som fyrste prosjekt etter ny plan. Prosjektmandat og rapport vil komme i løpet av 2017.

4.3 SELSKAPSKONTROLL

I følge kommunelova er kontrollutvalet pålagt og sjå til at det vert ført kontroll med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskap m.m. Kontrollutvalet skal også her utarbeida ein plan for gjennomføring av selskapskontroll.

Planen for 2016-2020 og retningslinjene for slik kontroll blei vedtatt av kommunestyret i møte 15.11.16, sak 58/16 på bakgrunn av ei overordna analyse.

I 2014 vedtok eigarkommunane å delta i selskapskontroll av Haugaland Kraft AS og Haugaland Næringspark AS. Rapport var ferdig i mars 2015. Deloitte såg etter om selskapa hadde etablert system og rutinar for å sikre at selskapa vert drive i samsvar med vedtekter, politiske vedtak og regelverk. Det blei avdekka nokre få forbedringspunktar, og det blei sett ein frist på 12 månader for tilbakemelding om oppfølging av tilrådingane. Utvalet fekk tilbakemelding om oppfølginga av selskapskontrollen i junimøtet.

4.4 TILSYN MED REVISOR

Tilsyn med revisjonen blir gjennomført ved gjennomgang av revisjonens planer og rapporter. Utvalet innhentar kvart år uavhengighetserklæring frå ansvarleg revisor.

Revisor har møte- og talerett i utvalet sine møte. Det er presentert revisjonsplan og lagt fram mandat og rapport frå forvaltningsrevisjonsarbeidet.

Deloitte AS har sidan 01.07.12 vore kommunen sitt revisjonsselskap. Oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor er partner Else Holst-Larsen. Ho har kontor i Haugesund og har møtt tre gonger. Forvaltningsrevisor har kontor i Bergen. Dei har også møtt to gonger i løpet av 2016.

Revisor har møte- og talerett i utvalet sine møte. Det er presentert revisjonsplan og lagt fram mandat og rapport frå forvaltningsrevisjonsarbeidet.

Kontrollutvalet gjennomførte i 2015 ny anbodskonkurranse om revisjonstenestene for perioden 2016-2020. Kommunestyret vedtok kontrollutvalet si innstilling om å fortsette med Deloitte som kommunen sin revisor i møte 15.12.15, sak 82/15. Noverande avtale gjeld for fire år frå 01.07.16 med opsjon til å forlengje avtalen med 2 år.

4.5 TILSYN MED FORVALTNINGA

Tilsyn med forvaltninga er gjennomført ved at utvalet har fått orienteringar frå rådmannen og kommunalsjefane om sine arbeids- og ansvarsområde og svara på spørsmål i aktuelle saker.

Utvalet er og blitt orientert om tilsyn innan samfunnstryggleik og beredskap, skatterekneskap og vedtekne økonomiske rammer, halvårsrapportar og KOSTRA-tall i løpet av året.

4.6 BUDSJETT/REKNESKAP FOR TILSYN OG KONTROLL

	REGNSKAP 2015	BUDSJETT 2016	REGNSKAP 2016
Godtgjersle, kurs, m.m	1.2817	16.500	24.558
Revisjonstenester	176.989	165.000	178.348
Sekretariatstenester	100.000	100 000	104.000
Sum utgifter eks. mva	289.806	281.500	307.126

Kontrollutvalet handsama på hausten framlegg til budsjett for 2017. Totalt var framlegg til budsjett på kr 342.000. Av dette er kr 109.000 sett av til sekretariatstenester, kr 180.000 til revisjonstenester og kr 53.000 til utvalet. Det er då lagd inn kjøp av ca. 70 timer til forvaltningsrevisjon og andre kontrollar.

4.7 SEKRETARIAT

Kommunane er pålagt å ha eit kontrollutvalssekretariat som er uavhengig, dvs. ikkje knytte opp mot rådmann eller revisjon. Haugaland Kontrollutvalssekretariat IKS kom i drift frå 2005. Selskapet er eid av 10 kommunar og oppgåvene blir ivaretatt av to tilsette.

Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvala, administrasjon og politisk leiing, samarbeid med tre revisjonsselskap, andre interkommunale selskap i regionen og sekretariata i Rogaland, Hordaland og Agder.

Selskapet har i 2016 fått nytt styret og oppdatert overordna strategiplan. Fast utvalssekretær har vore dagleg leiar Toril Hallsjø. Sekretariatet har eigne heimesider, www.kontrollutvalgene.no, kor mellom anna alle sakskart, protokollar og rapportar blir lagd ut fortløpande.

Frå Bokn kommune er Daghild G. Alvestad valt til representantskapet i IKSet med Lillian Grønnestad som varamedlem. Ingen av dei møtte på det konstituerande møtet 25.04.16, kor Alvestad ble valt som nestleiar.

5. OPPSUMMERING

Året har vore prega av å få på plass nye planar for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll dei neste fire åra 2016-2020. Planane, basert på overordna analyser, blei vedteken av kommunestyret i november etter innstilling frå utvalet.

Forvaltningsrevisjonsprosjekt om post-/arkivhandtering blei lagt fram i 2016. Oppfølging av rapport blei lagt fram på hausten. Utvalet har også handsama oppfølging av rapport innan selskapskontroll. Administrasjonen har i løpet av året gjort greie for sine arbeids- og ansvarsområde slik utvalet har bede om.

Bokn, 15.02.17

Lars Øyvind Alvestad
leiar

Jørn Hansen
nestleiar

May Jorunn Vatnaland
medlem

OVERSYN OVER SAKER – BOKN KONTROLLUTVAL 2016**Saker til behandling:**

- 1/16 Godkjenning av protokoll frå møte 26.11.15
- 2/16 Forvaltningsrevisjonsrapport « Post-/arkivhandtering – Bokn kommune»
- 3/16 Innspel til ny plan for forvaltningsrevisjon 2016-2010
- 4/16 Plan for orientering om resultatområda og stabsfunksjonane
- 5/16 Årsmelding for 2015 frå kontrollutvalet
- 6/16 Referat- og orienteringssaker 10.02.16

- 7/16 Godkjenning av protokoll frå møte 10.02.16
- 8/16 Orientering frå administrasjonen - sentraladministrasjonen
- 9/16 Årsrekneskapen 2015 – kontrollutvalet sin uttale
- 10/16 Referat – og orienteringssaker 25.05.16

- 11/16 Godkjenning av protokoll frå møte 25.05.16
- 12/16 Orientering frå administrasjonen – tekniske tenester
- 13/16 Oppfølging av rapport – forvaltningsrevisjon av post/arkivrutinar
- 14/16 Oppfølging av selskapskontroll – Haugaland Kraft AS
- 15/16 Revisor si eigenerklæring 2016
- 16/16 Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020
- 17/16 Plan for selskapskontroll 2016- 2020
- 18/16 Framlegg til budsjett 2017 – kontroll og tilsyn
- 19/16 Referat – og orienteringssaker 14.09.16

- 20/16 Godkjenning av protokoll frå møte 14.09.16
- 21/16 Orientering frå administrasjonen – kommunalsjef tenester
- 22/16 Revisjonsplan for rekneskapsåret 2016
- 23/16 Val av nytt prosjekt – tinging av prosjektmandat
- 24/16 Møteplan for 2017
- 25/16 Referat – og orienteringssaker 16.11.16

Referat- og orienteringssaker 2016 til Bokn kontrollutval

1. Statusrapport pr. februar 2016
2. Årshjul – kontrollutvalet sine oppgåver
3. Tjeneste 1100 Kontroll og revisjon – rekneskap 2015
4. K-styrevedtak 15.12.15, sak 66/15 – Val av revisor 2016-2020
5. Evaluering og val av leverandør – Anbud på revisjonstenester 2016-2020
6. Val av representantar til HKS IKS
7. Kommunal rapport 19.01.16 – skatteinntektene 2015 – landsbasis
8. Kommunal rapport 19.01.16 – skattetalene for den enkelte kommune
9. Årsrapport og skatterekneskap 2014 - skatteoppkrevjaren i Tysvær kommune
10. Fylkesmannen i Rogaland – Informasjon om statleg tilsyn med kommunane i 2016
11. Rapport frå haustkonferansen i Sandnes -munnleg
12. Rapport frå NKRF-konferansen - munnleg
13. eINFO 16/1 – Talerett i kommunale organer
14. Referat frå møte i Kommunesektorens etikkutvalg 23.11.15
15. Haugaland Vekst IKS – protokoll frå representantskapsmøte 11.12.15

16. Statusrapport pr. mai 2016
17. K-styremøte 08.03.16 – orientering om utvalet sine oppgaver v/sekretariatsleiar
18. K-styrevedtak 08.03.16, sak 4/16 – Kontrollutvalet si årsmelding 2015
19. K-styrevedtak 08.03.16, sak 5/16 –Forvaltningsrevisjonsrapport - Post/arkivhandtering
20. Signert avtale – revisjonstenester 2016-2020
21. Kontrollrapport 2015 fra Skatteetaten
22. Representantskapsmøte 25.04.16 – Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
23. Representantskapsmøte 27.04.16 – Interkommunalt Arkiv Rogaland IKS
24. Representantskapsmøte 29.04.16 – Haugaland Vekst IKS
25. Representantskapsmøte 23.05.16 – Krisesenter Vest IKS
26. Representantskapsmøte 25.05.16 – HIM IKS
27. Representantskapsmøte 06.06.16 – Haugaland Kraft AS
28. Kommunelovutvalget har overlevert forslag til ny kommunelov – NKRF nytt
29. Høring – NOU 2016:4 Ny kommunelov – frist
30. FKT-konferansen 7.-8.06.16 - 8 stk. frå 7 kommunar, pluss rådgjevar
31. Statusrapport pr. august 2016

32. Budsjettkontroll 2. kvartal 2016 – sak 60/16 til formannskap 30.08.16
33. Protokoll - generalforsamling 06.06.16 – Haugaland Kraft AS
34. Protokoll - hamnerådsmøte 09.06.16 – Karmsund Havn IKS
35. Protokoll - 30.06.16 via e-post – Karmsund Havn IKS – sak 5/16 om godtgjersle
36. KS Bedrift – unntaksvis bruk av telefonmøte i interkommunale selskap
37. Brev av 12.09.16 om feil i generalforsamlingsprotokollen til Haugaland Kraft AS

38. Statusrapport pr. november 2016
39. Samarbeidsavtale om tenester mellom Bokn og Karmøy, iverksett frå 01.01.17.
40. Kommunestyrevedtak 15.11.16, sak 57/16 – Plan for selskapskontroll 2016- 2020
41. Kommunestyrevedtak 15.11.16, sak 58/16 – Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020
42. Kommunestyrevedtak 15.11.16, sak 59/16 - Oppfølging av rapport – post/arkivrutiner
43. Invitasjon – Haustkonferansen 2016 – Forum for kontroll og tilsyn – Sandnes 17.11.16
44. Innkalling- repr.skapsmøte 01.12.16 – HIM IKS
45. Kommunal Rapport 29.09.16 – om revisjonsutgifter
46. KOSTRA-tall vedr. funksjon 110 – Kontroll og revisjon – 10 kommunar på Haugalandet
47. Forum for Kontroll og tilsyn (FKT) – høringsuttale til NOU: 4 Ny kommunelov
48. Deltaking/påmelding - NKRF sin Kontrollutvalskonferanse Gardermoen 01.– 02.02.17

BOKN KONTROLLUTVAL

SÆRUTSKRIFT

Onsdag 15. februar 2017 blei det halde møte i Bokn kontrollutval under leiding av utvalsleiar Lars Øyvind Alvestad.

MØTESTAD:	Boknatun, møterom 1. etasje
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 17.00 – kl. 18.30
MØTANDE MEDLEMMER:	Lars Øyvind Alvestad (Ap), Jørn Hansen (Uavh.) og May Jorunn Vatnaland (Sp)
MØTANDE VARAMEDLEM:	Ingen
FORFALL:	Ingen
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Dagleg leiar/utvalssekretær Toril Hallsjø, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ REVISJONEN MØTTE:	Revisor/partnar Else Holst-Larsen, Deloitte AS, Haugesund
ANDRE SOM MØTTE:	Ordførar Tormod Vågå (Sp), rådmann Jan Erik Nygaard og seksjonssjef teknisk Kåre Bua. To publikummar i sak 2/17.
MERKNADER TIL INNKALLING:	Saksdokumenta var ikkje lagt på kommunen sine nettsider.
MERKNADER TIL SAKSLISTE:	Utvalet var samd i å ta Skatteetaten sin kontrollrapport inn i sak 5/17 som pkt. 10.

FØLGJANDE SAK BLEI HANDSAMA:

SAK 4/17 KONTROLLUTVALET SI ÅRSMELDING 2016

Sekretariatet si innstilling:

Kontrollutvalet i Bokn godkjenner årsmelding for 2016 (med eventuelle endringar som kjem fram i møtet).

Bokn kommunestyre tek kontrollutvalet si årsmelding 2016 til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.17:

Utkastet blei gjennomgått og utvalet hadde ingen merknader.

Til utvalet sine kommentarar til årsrekneskapet i fjor om eit negativt driftsresultat, kunne rådmannen opplyse at det i dag var sendt inn til SSB eit driftsresultat for 2016 som var langt

betre enn i 2015. Tala var ikkje revisorgodkjente, men det låg an til overskot på fleire millionar. Slik som for dei andre kommunane på Haugalandet skyldast det god skatteinngang andre deler av landet og den låge rentesatsen. Utvalet uttrykte glede for nyheita.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.17:

Kontrollutvalet i Bokn godkjenner årsmelding for 2016.

Samrøystes innstilling til kommunestyret 15.02.17:

Bokn kommunestyre tek kontrollutvalet si årsmelding 2016 til orientering.

Rett utskrift:

Toril Hallsjø (sign.)
Dagleg leiar/utvalssekretær

BOKN KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Kommunestyret	07.03.2017	011/17	JEN

Saksansv.: Solrunn Alvestad	Arkiv: K1-033	Arkivsaknr
	Objekt:	17/191

Administrasjonsutval - samansetning og reglement.

Dokumentliste:

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

Kommuneloven § 25.1
Hovudavtalen

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kommunestyret vedtar reglement for Administrasjonsutvalet i Bokn kommune.

Kva saka gjeld:

REGLEMENT FOR ADMINISTRASJONSUTVAL I BOKN KOMMUNE

Virkeområde

Administrasjonsutvalet er kommunen sitt partssamansette utval for behandling av saka som gjeld forholdet mellom kommunen som arbeidsgjevar og dei tilsette i h.h.t. kommuneloven § 25 nr.1 og hovudavtalen.

Val og samansetning

Administrasjonsutvalet er satt saman slik

Frå kommunen: Formannskapet (7 medlemmer)

Frå dei tilsette: 2 representantar utpeikt av frå arbeidstakarorganisasjonane

Rådmannen har møte og talerett i utvalet, personleg eller ved ein av sine underordna.

Oppgåver og mynde

Administrasjonsutvalet har som hovudarbeidsområde å trekke opp linjene for kommunens personalpolitiske tiltak innanfor ramma av kommunens arbeidsgjevarpolitikk, slik den blir fastsett av kommunestyret, herunder tiltak for likestilling og inkluderande arbeidsliv. For øvrig er Administrasjonsutvalet sine hovudoppgåver (ikkje uttømande):

- Personalpolitiske retningslinjer
- Lønnspolitiske retningslinjer
- Behandle tvistes spørsmål og praktisering av lokale avtalar, reglement og retningslinjer.
- Uttale ved tilsetting av rådmann.

Når det gjelder den formelle presisering av mynde og ansvar, vises det til det vedtekne delegeringsreglementet.

Møter

Administrasjonsutvalet har møter etter behov. Møta vert lagt til same dato og i forkant av formannskapsmøta. Møtegodtgjersla vert sett til kr. 300,-.

Saksbehandling og innstillingsrett

Saksbehandling i utvalet skal skje i samsvar med reglene i kommunelovens kap. 6.

Rådmannen eller den han/hun gir mynde, har innstillingsrett til administrasjonsutvalet.

Føring av møtebok.

Reglene for føring av møtebok følger reglene for kommunestyret så langt det passer. Til å underskriva møteboka skal det ved møtets begynnelse veljast 1 frå kvar av partane. Møteboka blir deretter godkjend på det komande møtet.

Sekretariat

Rådmannen sørgjer for sekretariat for utvalet.

BOKN KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Kommunestyret	07.03.2017	012/17	KBU

Saksansv.: Kåre Bua	Arkiv: K1-140	Arkivsaknr
	Objekt:	17/190

Endring av kommuneplan - finansiering.

Dokumentliste:

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

1. Rådmannen får i oppdrag å gjennomføra endringar i kommuneplanen, som er naudsynte for at han skal bli i samsvar med intensjonane i planstrategien vedteken i Bokn kommunestyre i sak 068/16 på møte den 13.12.2016. Vidare skal det gjerast andre endringar som planutvalet finn naudsynt undervegs i arbeidet og som stør opp om intensjonen i planstrategien.
2. Formannskapet skal leia arbeidet som planutval. Utvalsmedlemmene og dei frå administrasjonen som tek del i arbeidet, får ei godtgjersle på kr 300,- for kvart møte der dei er til stades.
3. Rådmannen får fullmakt til å leiga inn prosjektleiar og annan naudsynt konsulentbistand innaføre ei kostnadsramme på kr 500.000,-. Alle kostnader knytt til arbeidet skal liggja i kostnadsramma. Midlane blir løyvde frå disposisjonsfondet.
4. Ein tek sikte på at arbeidet skal bli gjort ferdig før utgangen av 2017.

Kva saka gjeld:

Naudsynt endring av kommuneplanen slik at han blir i samsvar med intensjonane i planstrategi vedteken i Bokn kommunestyre den 13.12. 2016.

Bakgrunn for saka:

Bokn formannskap gjorde på møte den 21.02.2017 slikt vedtak:

Formannskapet ber rådmannen legge fram sak til førstkommende kommunestyre om oppstart av endring av kommuneplanen slik at denne blir i tråd med planstrategien.

Saksutgreiing:

Kva må gjerast

Bokn kommunestyre vedtok i sak 068/16 i kommunestyremøte den 13.12.2017 planstrategi for Bokn kommune 2016 – 2019. I punkt 2 i vedtaket les ein det som fylgjer:

2. Vidare arbeid med kommuneplanen i perioden 2016 – 2019

Det blir ikkje gjennomført hovudrevisjon av gjeldande kommuneplan 2012-2019 i inneverande valperiode 2016-2020. Ein skal likevel gjera endringar i planen, som er naudsynte for at strategiane i dette dokumentet kan bli rettskraftige. Dette gjeld mellom anna geografisk avgrensing av ulike plankrav i sentrumsområda. Det skal arbeidast ut nye retningslinjer for bygging av brygger og naust som er i samsvar med tankane i planstrategien. Økonomiplan og bustadbyggeprogram skal reviderast årleg.

Rådmannen tolkar vedtaket slik at ein ikkje skal gå ut og aktivt be om nye innspel til planen, men gjera endringar i både arealdel og vedtekter som er naudsynte for å kunna gjennomføra planstrategien.

AREALDELEN

I denne samanheng nemner ein at det av punkt 3 i strategivedtaket går fram at næringsområdet sør for Knarhomen må bli tilpassa til tilhøva etter at nye vegliner er fastsette. Vidare går det fram av same punkt at det må bli lagt til rette for at Føresvik sentrum kan bli utvida på Holmen og i sjøen aust og nord for Holmen. For å finna rom for dette, må bustadområda B9, B10 og B13 bli tekne ut av planen. Ut over dette vil det bli gjort endringar som planutvalet finn naudsynt for å nå måla i strategien.

SAMFUNNSDEL OG VEDTEKTER

Det går fram av punkt 2 i strategivedtaket at det skal arbeidast ut nye retningslinjer for bygging av brygger og naust. Ut over dette må og andre deler av vedtektene, som er til hinder for gjennomføring av strategien, bli endra.

Rådmannen ser det elles slik at gjeldande kommuneplanvedtekter kan verka unødige detaljerte og blir til tider styrande ut over det som er til nytte. Samstundes er vedtektene svært omfattande og kan vera vanskelege å finna fram i. Rådmannen meiner at vedtektene må gjerast slik at dei ikkje set strengare krav en det som fylgjer av lovar og forskrifter. Vedtektene må elles redigerast slik at det blir lettare å finna fram i dei. Det vil bli gjort slike endringar i samfunnsdelen og vedtektene som planutvalet finn naudsynt for å nå måla i strategien.

Kva tid vil arbeidet ta

Sjølv om ein har som mål å avgrensa arbeidet til det som er heilt naudsynt for å tilpassa kommuneplanen til den vedtekne planstrategien, vil det gå med tid til utarbeiding av forslag, drøfting av forslaga, høyringar, godkjeningsprosess og kunngjering. Rådmannen legg opp til at planendringa kan bli vedteken innan utgangen av 2017.

Leiing av arbeidet

Rådmannen rår til at formannskapet fungerer som planutval.

Naudsynt bistand for å kunna gjennomføra planendringane

Rådmannen ser det slik at det må bli leigd inn ein prosjektleiar som styrer det daglege arbeidet og gjer det meste av skrivearbeidet.

Ut over dette må det leigast konsulenthjelp til kartarbeid og anna presentasjonsarbeid.

Kostnad

Rådmannen reknar med at arbeidet kan bli gjort innaføre ei kostnadsramme på kr 500.000,-.

BOKN KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Kommunestyret	07.03.2017	013/17	GRS

Saksansv.: Gro Sørensen	Arkiv: K1-033, K3- &17 Objekt:	Arkivsaknr 17/13
-------------------------	--------------------------------------	---------------------

Meldingssaker til kommunestyremøte 07.03.2017

Dokumentliste:

Nr T Dok.dato Avsender/Mottakar Tittel

Formannskapsmøte 24.01.2017, sak nr. 002/17	Informasjon om oversiktsdokument for Bokn kommune. Formannskapet vedtok: Informasjonen frå samfunns- og utviklingssjef blei tatt til etterretning.
Formannskapsmøte 24.01.2017, sak nr. 003/17	Vasskvaliteten til enkeltbustader. Formannskapet vedtok: orienteringa blei tatt til etterretning.
Formannskapsmøte 24.01.2017, sak nr. 004/17	Vannkoordinator for Haugalandet vannområde. Formannskapet vedtok: Representant til Haugaland vannområdeutval : Sigmund Alvestad Vararepresentant til Haugaland Vannområdeutval : Emilie Eikje Vedtaket var samrøysta.
Formannskapsmøte 24.01.2017, sak nr. 010/17	Læringer i Bokn kommune Formannskapet vedtok: formannskapet stadfester at Bokn kommune til enhver tid skal ha minst en lærling ansatt. I hvilket fag læringer tas inn vurderes fortløpende etter behov og mulighet. Utgiftene til læringer dekkes av de ordinære budsjetta for den respektive avdeling. Fellesforslaget frå SP, H, KRF vart vedtatt med 6 mot 1 stemme (AP)
Formannskapsmøte 24.01.2017, sak nr. 011/17	Opprettelse av omstillingsutval i Bokn kommune.

	<p>Formannskapet vedtok samrøystes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bokn formannskap vedtek at omstillingsutvalet skal ha fylgjande samansetting: <ol style="list-style-type: none"> a. 4 politikarar b. 3 representantar frå arbeidstakarorganisasjonane c. Representantar frå kommunens leiargruppe oppnemnt av Rådmannen d. Sekretær for utvalet stilles til disposisjon av sentraladministrasjonen 2. Omstillingsutvalet fungerer som styringsgruppe for arbeidet. Vidare vert det sett ned arbeidsgrupper etter behov for konkrete utgreiingsoppgåver. <p>Videre vedtok formannskapet følgjande forslag frå SP om representantar frå politikere; ordførar og varaordførar, Sigmund Alvestad (repr. Eldreråd), Jørgen Thuestad (Forvaltningsstyret.)</p>
Formannskapsmøte 24.01.2017, sak nr. 012/17	<p>Søknad om støtte til oppgradering av nærmiljøanlegget på Fyren. Formannskapet vedtok: Formannskapet viser til vedlagte fellessøknad frå Speidaren, Sanitetsforeningen og Røde kors og vedtek å løyve kr. 50.000,- til dekning av tilknytingsutgifter i forbindelse med oppgradering av nærmiljøanlegget på Fyren.</p> <p>Kostnadene dekkes ved bruk av avsette tilleggsløyvingar.</p>
Formannskapsmøte 21.02.2017, sak nr. 014/17	<p>Orienteringssak – læringsmiljø Formannskapet tok informasjonen til etterretning.</p>
Formannskapsmøte 21.02.2017, sak nr. 015/17	<p>Resultater Skolebidragsindikator. Formannskapet tok informasjonen til orientering.</p>
Formannskapsmøte 21.02.2017, sak nr. 017/17	<p>Utplassering av infoskjerm på Coop Bokn Formannskapet vedtok: innkjøp av infoskjerm inkl. programvare til Coop Bokn på kr. 12.000,-. Beløpet vert dekket av reservert løyving.</p>
Protokoll frå møte i kontrollutvalet 15.02.2017	Sjå vedlagt protokoll frå møte 15.02.2017

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Meldingssakene blir tatt til orientering.

Bokn kommune
Postmottak (via e-post)

5561 BOKN

Dykkar ref.	Dykkar dato	Vår ref.	Dato
		17/080/033/tha	17.02.17

PROTOKOLL – KONTROLLUTVALET 15. FEBRUAR 2017

Vedlagt følger protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 15.02.17.

Protokollen er gjennomlest og godkjent av utvalsleiar og vil bli lagt fram for utvalet til endeleg godkjenning i neste møte den 22. mai.

Eg ber om at protokollen vert sendt ut blant saksdokumenta til neste kommunestyremøte, slik at medlemmer, varamedlem, administrasjon og presse vert orientert.

I følgje vedtatt møteplan er det neste kommunestyremøtet den **7. mars**.

Dersom det er spørsmål, ta gjerne kontakt med utvalssekretær på tlf. 95 98 69 79 eller e-post: tha@kontrollutvalgene.no .

Med helsing

Toril Hallsjø (sign)
Dagleg leiar

Vedlegg: Protokoll – kontrollutvalet 15.02.17

BOKN KONTROLLUTVAL

PROTOKOLL

Onsdag 15. februar 2017 blei det halde møte i Bokn kontrollutval under leing av utvalsleiar Lars Øyvind Alvestad.

MØTESTAD:	Boknatun, møterom 1. etasje
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 17.00 – kl. 18.30
MØTANDE MEDLEMMER:	Lars Øyvind Alvestad (Ap), Jørn Hansen (Uavh.) og May Jorunn Vatnaland (Sp)
MØTANDE VARAMEDLEM:	Ingen
FORFALL:	Ingen
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Dagleg leiar/utvalssekretær Toril Hallsjø, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ REVISJONEN MØTTE:	Revisor/partnar Else Holst-Larsen, Deloitte AS, Haugesund
ANDRE SOM MØTTE:	Ordfører Tormod Vågå (Sp), rådmann Jan Erik Nygaard og seksjonssjef teknisk Kåre Bua. To publikummar i sak 2/17.
MERKNADER TIL INNKALLING:	Saksdokumenta var ikkje lagt på kommunen sine nettsider.
MERKNADER TIL SAKSLISTE:	Utvalet var samd i å ta Skatteetaten sin kontrollrapport inn i sak 5/17 som pkt. 10.

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 1/17 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 16.11.16

Sekretariatet si innstilling:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 16.11.16 blir godkjent slik den ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.17:

Utvalet hadde ingen merknader til protokollen.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.17:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 16.11.16 blir godkjent slik han ligg føre.

SAK 2/17 BREV TIL UTVALET OM BOKN ARENA OG BOKN ARENA EVENT

Sekretariatet si innstilling:

Bokn kontrollutval tar utgreiinga frå rådmannen og ordførar om Bokn Arena og Bokn Event Arena til orientering, og finn ikkje grunn til nokon vidare oppfølging.

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.17:

Utvalsleiar innleia. Ordførar gjorde greie for organisasjonsform (ideell, som ein kvar anna frivillig lag/foreining og open for alle som bor i eller har nær tilknytning til Bokn), bakgrunn for opprettinga (ønskje om aktivitet og mangel på initiativ) og talet på medlem pr. i dag (6).

Utvalet hadde spørsmål rundt habilitetsproblematikk i forhold til kommunen sine etiske retningslinjer, om å gjere vedtektene betre kjent og forvaltninga av overskot/inntente midlar. Ordførar svara at han alltid hadde «ordførarhatten» med seg, og overskot er tenkt å bli verande i bygget. Store arrangement krev garantiansvar, og det vil fyrst vere aktuelt å bygge opp ein buffer, men også aktuelt å gjere innkjøp av kjøkken- og idrettsutstyr. Alt arbeid er basert på dugnad og årsmøtet er foreininga sitt høgste organ. Årsmøtet vert halden i april.

Rådmannen meinte dette ikkje var ein kommunal sak. Namnet til foreininga kunne rett nok bli oppfatta som eit kommunalt selskap, men dei vil bli likestilt med andre lag og foreiningar som vil leige hallen. Vanlege habilitetsregler vil tre inn der det vil bli aktuelt. Dersom fleire lag har ønskje om arrangement på same dato må dette kunne finne si løysing.

Utvalet rosa ordførar og varaordførar for initiativ og innsats, og utvalsleiar takka for utgreiingane.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.17:

Bokn kontrollutval tar utgreiinga frå rådmannen og ordførar om Bokn Arena og Bokn Event Arena til orientering, og finn ikkje grunn til nokon vidare oppfølging.

SAK 3/17 PROSJEKTPLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – «PLAN, BYGGESAK OG EIGEDOM»

Sekretariatet si innstilling:

Bokn kontrollutval bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Plan, byggesak og eigedom i

Bokn kommune» i tråd med det utkastet til prosjektplan som ligg føre frå Deloitte AS med den/desse endring/ane:

Ramma vert sett til 76 timar.

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.17:

Sekretær viste til drøftinga og bestillinga av prosjektplan i novembermøtet. Rådmannen gjorde merksam på at avtalen med Karmøy kommune om kjøp av tenester for byggesakshandsaminga vil gjelde frå 01.07.17. Iverksetjinga er blitt utsett eit halvt år i påvente av regjeringa si kommunestruktursak og kva kommunar som vil bli tvangssamanslått.

Frå 01.10.17 vil brannvesenet bli interkommunalt, og frå 01.01.18 vil alt innan kart bli ivaretatt også av Karmøy. Eigedomsforvaltninga, der kommunen er eigar, og den teknisk drifta vil bli verande og underlagt rådmannen. Han meinte difor at prosjektet ikkje ville vere særleg relevant eller kunne vere med å bidra til å gjere kommunen betre.

Ordføraren støtta nå rådmannen sitt syn. Seksjonssjef teknisk gav ei utgreiing om kvifor Karmøy kommune var valt, på bakgrunn av deira gode system og kapasitet.

Utvalet drøfta om dei skulle gå for prosjektet, utsetje det eller be om ny prosjektplan for eit anna prosjekt blant dei fem på prioriteringslista. Nr. 2 var rusomsorg og nr 3. skulemiljø og mobbing. Det siste prosjektet blei det nå jobba med i kommunen..

Utvalet viste til at valt prosjekt ikkje hadde fått prioritert nr. 1 utan grunn, og at det kunne ha nytte å få ein rapport om stoda no, for å kunne samanlikne seinare. Utvalet ønskte då at prosjektet kom raskt i gang, og at rapport blei klar til møtet 6. september.

Forvaltningsrevisor Kari Gåsemyr blei kontakta pr. mobil og ho meinte dei skulle prøve å innfri utvalet sine ønskje for tidlegare gjennomføring og levering. Statusrapport vil bli lagt fram i maimøtet.

Utvalet blei samd om å halde fast ved valt prosjekt.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.17:

Bokn kontrollutval bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Plan, byggesak og eigedom i Bokn kommune» i tråd med det utkastet til prosjektplan som ligg føre frå Deloitte AS med den endring:

- rapporten må vere klår til utgangen av august 2017.

Ramma vert sett til 76 timar.

SAK 4/17 KONTROLLUTVALET SI ÅRSMELDING 2016

Sekretariatet si innstilling:

Kontrollutvalet i Bokn godkjenner årsmelding for 2016 (med eventuelle endringar som kjem fram i møtet).

Bokn kommunestyre tek kontrollutvalet si årsmelding 2016 til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.17:

Utkastet blei gjennomgått og utvalet hadde ingen merknader.

Til utvalet sine kommentarar til årsrekneskapet i fjor om eit negativt driftsresultat, kunne rådmannen opplyse at det i dag var sendt inn til SSB eit driftsresultat for 2016 som var langt betre enn i 2015. Tala var ikkje revisorgodkjente, men det låg an til overskot på fleire millionar. Slik som for dei andre kommunane på Haugalandet skyldast det god skatteinngang andre deler av landet og den låge rentesatsen. Utvalet uttrykte glede for nyheita.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.17:

Kontrollutvalet i Bokn godkjenner årsmelding for 2016.

Møte nr. 1/17

Samrøystes innstilling til kommunestyret 15.02.17:

Bokn kommunestyre tek kontrollutvalet si årsmelding 2016 til orientering.

SAK 5/17 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 15.02.17

1. Statusrapport pr. februar 2017
2. Teneste 1100 Kontroll og revisjon – rekneskap 2016 og budsjett 2017
3. Årsrapport og skatterekneskap 2016 - skatteoppkrevjaren for Bokn kommune
4. Fylkesmannen i Rogaland – Informasjon om statleg tilsyn med kommunane i 2017
5. Rapport/evaluering frå Kontrollutvalgskonferansen 01.-02.02.17 på Gardermoen
6. Protokoll frå representantskapsmøte Haugaland Vekst IKS 16.12.16
7. Protokoll frå representantskapsmøte i HIM IKS 01.12.16
8. «Travle kontrollutvalg» – Kommunal rapport 26.01.17
9. Nye maler for normalberetninger 2016 – Informasjonsskriv 8/2016 fra NKRF
10. Skatteetaten – kontrollrapport 2016 vedk. skatteoppkrevjarfunksjonen -Bokn kommune

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.17:

Sekretær gjorde greie referatsakene. Skatteetaten hadde ingen merknader til skatte- og avgiftsinnkrevjinga. Vidare blir arbeidsgivarkontrollen utført i samsvar med gjeldande regelverk og i tilstrekkeleg omfang.

Medlemmane fortalde frå konferansen. Dei hadde fått snakka med andre utval, fått innsikt i tema som nedkjemping av sosial dumping og arbeidskriminalitet, ei varslings sak frå Tromsø og korrupsjons saka i Drammen kommune.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.17:

Referatsakene 1- 10 blir tatt til orientering.

Eventuelt

Ingen saker meldt eller tatt opp.

Neste møte

Etter møteplan er dato sett til onsdag **22. mai** kl. 17.00. Årsrekneskap og revisor si revisjonsmelding vil bli lagt fram. Uttalen vil gå vidare til formannskapet og kommunestyret i juni.

Bokn, 15. februar 2017

Lars Øyvind Alvestad
Utvalsleiar (sign.)

Toril Hallsjø
utvalssekretær (sign.)